

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ ŠKOLA PRO ŽIVOT

Základní škola Kravaře-Kouty, příspěvková organizace

4. verze

srpen 2012

„Žák není nádoba, kterou je potřeba naplnit, ale pochoděň, kterou je potřeba zapálit.“

(Sokrates)

„Víc je svědek očitý, nežli deset slyšících.“

(Plautus)

„Vzdělávání ať tříbí člověku rozum, jazyk i ruku, aby dovedl všechno užitečné rozumně pozorovat, vyjadřovat a konat.“

„...Žakovu práci usnadníš, jestliže mu ve všem, čemu ho budeš učit, ukážeš, jak se to užívá v denním životě.“

„Budiž učitelům zlatým pravidlem, aby všechno bylo předkládáno všem smyslům, kolika možno“.

„Ve školách vše sloužiti má i pomáhati budoucímu životu.“

(J. A. Komenský)

Identifikační údaje

Název vzdělávacího programu: Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání
ZŠ Kravaře-Kouty

Motivační název: Škola pro život

Kontaktní údaje:

Název školy: Základní škola Kravaře-Kouty, příspěvková organizace
Sídlo: Bolatická 97/9, 747 21 Kravaře – Kouty
Právní forma: Příspěvková organizace
IČO: 70940070
REDIZO: 600143376
Telefon: +420 553 671 357 (ředitel školy)
Telefon (mobil): +420 607 557 333 (ředitel školy)
Telefon: +420 553 673 948 (školní družina)
Telefon (mobil): +420 739 335 214 (školní družina)
Telefon: +420 553 673 949 (sborovna, školní jídelna)
E-mail: info@zskravarekouty.cz
Web: www.zskravarekouty.cz

Ředitel školy: Mgr. Jan Volf

Součásti školy:

Základní škola	IZO: 102432139	kapacita: 130 žáků
Školní družina	IZO: 120004089	kapacita: 60 dětí
Školní jídelna – výdejna	IZO: 120004097	kapacita: 100 jídel

Zřizovatel školy:

Název zřizovatele:

Sídlo:

Právní forma:

IČO:

Telefon:

Fax:

E-mail:

Web:

Město Kravaře

Náměstí 43, 747 21 Kravaře

Obec

00300292

+420 553 777 911

+420 553 777 922

posta@kravare.cz

www.kravare.cz

Platnost dokumentu:

Od 1.9.2012

Charakteristika školy

Škola v Kravařích-Koutech má dlouholetou tradici. První zmínky o školním vyučování pocházejí z roku 1815, kdy byla pro školní účely vyčleněna jedna místnost v tehdejší obecní domě. Současná budova školy pochází z roku 1911.

Základní škola Kravaře-Kouty je školou pro první stupeň (1. – 5. ročník ZŠ). Škola je příspěvkovou organizací, zřizovatelem je město Kravaře. Od 6. ročníku žáci docházejí do Základní školy Kravaře.

Vyučování probíhá v pěti kmenových třídách a jedné odborné (počítačové) učebně. Třídy jsou vybaveny moderním výškově stavitelným nábytkem, tabulemi s pylonovými pojezdy a keramickým povrchem, interaktivními tabulemi s datovým projektorem.

Ve výuce 1.–3. ročníku byly využívány nové učebnice nakladatelství FRAUS. Tyto učebnice mají tištěnou ale také elektronickou podobu pro využití s interaktivními tabulemi. Učebnice jsou výrazně graficky a přehledně zpracovány, nechybí vazby mezi jednotlivými vyučovacími předměty, obsahují průřezová témata, multimediální prvky a odkazy na Internet. Netradičně je zpracována výuka matematiky (prof. Hejný a kolektiv). Učebnice mají poskytnout učitelům podněty k rozvíjení žákových intelektuálních i osobnostních schopností.

V každé třídě je k dispozici počítač s výukovými programy a přístupem k Internetu. Celkem se ve škole nachází 21 počítačů, k 17 z nich mají přístup žáci. Výuka dětí na počítačích probíhá ve škole již od prvního ročníku jako součást jiných předmětů. Od čtvrtého ročníku je informatika vyučována jako samostatný předmět. Počítačová učebna je rovněž zpřístupněna veřejnosti.

Od třetího ročníku se ve škole žáci učí anglickému jazyku. Jako nepovinný předmět se vyučuje náboženství (účastnilo se 74 % žáků).

Škola nemá vlastní tělocvičnu. Pravidelná výuka tělesné výchovy probíhá na hřišti nebo v místní sportovní hale Buly aréna. Pro děti je v zimním období zajištěno bruslení. Žáci 2. – 4. ročníku absolvovali plaveckou školu v kravařském aquaparku.

Venkovnímu areálu školy dominuje víceúčelové hřiště s umělým povrchem, určené především k míčovým hrám. Areál, který dále zahrnuje travnaté plochy, dřevěné prolézačky, lavičky, pískové doskočiště, padesátimetrovou běžeckou dráhu, pergolu a ohniště, je využíván k výuce tělesné výchovy a k relaxaci dětí o přestávkách. V odpoledních hodinách hřiště využívá školní družina a veřejnost.

Pro školní družinu jsou v budově školy vyčleněny prostory, ve kterých se nachází herna, místnost pro výtvarné činnosti a malá počítačová učebna.

Ve školní jídelně – výdejně se stravovalo 66 žáků. Obědy jsou dováženy ze školní jídelny při Základní škole Kravaře.

Škola nabízí dětem kromě tradiční výuky rovněž celou řadu dalších aktivit – exkurze, naučné a poznávací výjezdy do přírody, za kulturou, školní výlety, účast v soutěžích a olympiádách. Žáci mají možnost přihlásit se do odpoledních kroužků, které ve škole zajišťuje Centrum volného času Kravaře.

Při škole pracuje sdružení rodičů a přátel dětí, které podporuje činnost školy a ve spolupráci se školou pořádá zábavné a společenské akce pro děti i rodiče.

Charakteristika školního vzdělávacího programu

Školní vzdělávací program Škola pro život naplňuje výchovné a vzdělávací cíle RVP ZV. Program je založen na principech činnostního učení a vychází z Modelového školního vzdělávacího programu Tvořivá škola.

Školní vzdělávací program vychází v souladu s RVP ZV z poznatků, že:

- v základním vzdělávání jde o to, aby si žáci osvojili základní poznatky o životě kolem sebe, (nelze naučit vše, k čemu lidstvo v poznání došlo);
- k učení je třeba žáky motivovat a činit je zajímavým a přiměřeným jejich věku;
- nejlepších a trvalých výsledků lze dosáhnout na základě porozumění určitému jevu, k tomu lze dospět tehdy, když žák zapojí do učení co nejvíc smyslů, když bude provádět činnosti, pozorovat, hovořit o nich, vyslovovat závěry – objevovat;
- chceme-li dosáhnout dobrých výsledků u všech žáků, musíme jim dát prostor pro učení, protože stejných výsledků nelze dosáhnout u všech žáků za stejnou dobu;
- kvalitu vzdělávání neurčuje množství poznatků, ale jejich propojenost, smysluplnost a použitelnost pro život;
- efektivitu vzdělávání nelze založit jen na posuzování chyb žáků a na přípravě (přípravenosti) pro přijímací zkoušky, ale je nutné využít nové mechanismy k hodnocení výsledků vzdělávání postavené na průběžném hodnocení činností žáků, na ověřování schopnosti řešit problémy komplexně a na celkovém posunu žáka nejen v kvalitě vědomostí a rozvoji dovedností, ale zejména v komplexním rozvoji osobnosti žáka;
- pozitivně laděné hodnotící soudy, užívané průběžně, mají vyšší motivační hodnotu a vedou k celkově dobrému zvládnutí učiva.

Činnostní učení vede žáky ke spolupráci, podnikavosti a vynalézavosti. Učí je, že trvalých vědomostí lze nabývat hlavně na základě vlastní činnosti.

Škola pro život nepředkládá žákům zpravidla hotové výsledky a poznatky k osvojení, ale vede je k tomu, aby vše nové, pokud to lze, získávali na základě činností, pozorování, pokusů – na základě objevování. Nezaměstnává jednostranně rozum a paměť žáků, ale působí také na jejich city a vůli. Nehromadí jen množství vědomostí místo jejich kvality, ale snaží se rozvíjet schopnosti žáků a seznamovat je s pracovními metodami a postupy. Tyto metody a postupy si žáci osvojují tak, aby je uměli uplatnit v životě a mohli se sami dál vzdělávat.

Činnostní učení je založené na *metodě objevování*. Žáci objevují principy a zákonitosti jevů a problémů sami, na základě kroků určených učitelem. Manipulací s pomůckami a vlastní činností si žáci poměrně rychle a především trvale osvojují praktické zkušenosti, poznávají k čemu nový poznatek a dovednost slouží. Učivo se procvičuje na konkrétních příkladech a situacích, které přináší každodenní život kolem nás, a tak má pro žáky osobní smysl, a zároveň se zaměřuje na zvládnutí podstatných jevů. Činnosti s konkrétními věcmi a pokusy učí žáky vnímat učení jako činnost důležitou pro vlastní život i existenci okolního světa. V průběhu vzdělávacího procesu je žák veden k sebekontrolě, sebehodnocení a samostatnému rozhodování. Učí se pracovat sám i spolupracovat v týmu.

Základní metoda činnostního učení – *metoda objevování* – staví do popředí význam otázek žáků ve vyučování. Je-li dítě schopno k určitému jevu položit otázku, je to znamení, že o pozorovaném jevu přemýšlí, hledá vysvětlení, je schopno mu porozumět a na otázku najít správnou odpověď. V pokládání otázek pomáhá žákům hlavně pozorování určité prováděné činnosti.

Úloha učitele spočívá v tom, aby žákům několik „žakovských otázek“ formuloval sám, aby je povzbuzoval, aby jim dával dostatek příležitostí k vzájemnému kladení otázek, aby pozitivně podpořil i otázky neobratně formulované. Učitel brzy pozná, že se žáci ve formulaci otázek lepší, že jsou stále obratnější a pohotovější. Schopnost ptát se je jedním z klíčů k úspěšnému učení a získává se hlavně cvikem. Otázky kladené žáky ke kterémukoli partiím učiva provokují myšlení žáků, vedou je k hledání vysvětlení, výrazně napomáhají k učení.

Pro žáky je vždy při probírání nové látky nejdůležitější vytvořit si prostřednictvím činností představu o jevech, kterým chceme učit, a naučit se tyto jevy vnímat. Průběžně musíme žáky nechat o pozorovaných jevech hovořit, a tím se u nich postupně vytváří jejich věku přiměřený odborný slovník. Až po dokonalém zvládnutí prvních dvou kroků všemi žáky přichází na řadu automatizace – procvičování učiva činnostními i klasickými formami.

Další důležitou metodou činnostního učení je individualizace, tzn. dát každému žákovi možnost, aby daný úkol nebo problém řešil vlastním způsobem, na základě svých zkušeností a dovedností. Tato metoda napomůže učiteli dobře poznat, do jaké míry žáci zvládli učivo, zvláště když učitel dovede využívat individualizaci pro zpětnou vazbu. Tato metoda vede také k tomu, že si žáci uvědomí, co se vlastně učí a co z toho už umí.

Významnou roli při této práci má zdůvodňování zvoleného řešení, tedy odpovědi na otázku, proč jsem řešení provedl právě tak. Žáka tím vedeme k přemýšlení o své práci, k jejímu srovnávání s prací spolužáků, k uvědomění si dalších možností řešení. Tato činnost přispívá značnou mírou k rozumovému vývoji žáka. Velkým kladem, který činnostní metody přinášejí do výuky, je chuť a radost, s jakou děti pracují.

K základním pracovním metodám činnostního učení patří *metody aktivizující*, zejména *metoda situační*, *problémová* a *projektová*, metody názorně demonstrační, metody slovní, zejména dialogické, metody samostatné práce, metody výzkumné, tvořivá práce s učebnicemi, pracovními sešity a didaktickými pomůckami a hrami.

Vyučovací metody při činnostním učení jsou volné v mezích, které jsou dány přirozeným vývojem žáků. Učitel volí v těchto mezích a při dokonalé znalosti učební látky takové metody, aby v každém předmětu soustavně rozvíjel zájem žáků, a dosahoval tak co nejlepších výsledků bez přetěžování žáků a přepínání vlastních sil.

Menší nadání nebo částečná neznalost v některé oblasti by neměly být překážkou rozvoje žáka v jiných oblastech. Aby toho mohlo být dosaženo, zaměřuje se *Škola pro život* na využívání *mezipředmětových vztahů*. To znamená, že učí žáky užívat všech vědomostí a dovedností, kterým se naučili, při každé vhodné příležitosti, ve všech učebních předmětech i v praktickém životě.

Psychologické zdůvodnění činnostního učení spočívá v uvědomění si toho, že nejpevnější spoje se vytvářejí životními situacemi. Psychologové totiž poznali, že v paměti vydrží dlouho, často i trvale to, co žák sám pozoroval, promyslel či vykonal. Je nutné vědět a dodržovat, že žákova paměť nemá být přetěžována zbytečnými podrobnostmi.

Při osvojování nového učiva dbáme ve *Škole pro život* vždy na to, aby nové učivo vycházelo z učiva předešlého, aby byly nové představy zařazovány do okruhu představ starších.

Rozvoj inteligence žáka je ve *Škole pro život* podporován tím, že je mu umožněno samostatně se rozhodovat, uvažovat, provádět svoje činnosti, učit se řešit problémy. Žák své činnosti provádí samostatně. Vedeme ho přitom k samostatnému pozorování, srovnávání, rozboru pozorovaného jevu, k vlastnímu uvažování, kladení otázek, ke komunikaci. Činnosti organizujeme tak, aby žáci byli často v situacích, které vyžadují, aby o práci přemýšleli.

Škola pro život se uplatněním činnostního učení stává školou založenou na radostné práci žáků. Učitel sám je při činnostních formách výuky organizátorem a usměřovatelem práce žáků.

Zájem žáků, který je při tomto způsobu výuky zřejmý, jejich vnitřní zaujetí pro řešení předkládaných problémů, jejich radost i z dílčích úspěchů, to vše přináší pocit vnitřního uspokojení také pro učitele. Prožívání každodenních drobných překvapení z někdy i nečekaných úspěchů žáků, které běžná výuka řadí mezi méně schopné, přináší učiteli radost, dává mu pocit naplnění a uvědomění si krásy učitelského povolání.

Pracovní postup k dosažení určitého učebního cíle se řídí nejen povahou probíraného učiva, ale též charakterem vývojového období žáků.

Hodnocení žáků neprobíhá podle unifikovaného modelu, není založeno na srovnávání výsledků mezi jednotlivými žáky. Každý má nárok na individuální tempo, možnost chybování a znovuobjevování, hodnocení podle individuálního pokroku v učení. Každý má prostor na individuální projev a názor, prostor pro vzájemnou komunikaci a spolupráci.

V průběhu vyučování dbáme na pozitivní ladění hodnotících soudů. Uvědomujeme si, že všechny neúspěchy žáků, obzvláště počáteční, nepříznivě dopadají na vztah žáků ke škole i k dalšímu učení.

Školní vzdělávací program *Škola pro život* navazuje svým pojetím na tradice **české činné školy**, kterou lze charakterizovat:

- má činnostní ráz
- je pozitivní vůči žákům
- podněcuje žáky k tvořivé práci
- navrácí do školy „zdravý selský rozum“
- při výuce využívá zkušeností žáků
- klade důraz na motivaci žáků k učení
- při výuce se dbá na vysvětlení, proč se čemu učí
- zpětná vazba je důležitou formou zařazovanou do každé vyučovací hodiny
- je snahou všech vyučujících, aby bylo probírané učivo žáky dobře zvládnuto
- umožňuje účelně spojovat učiva několika předmětů do projektů
- zdůrazňuje mezipředmětové vztahy

V popředí záměrů a cílů školního vzdělávacího programu *Škola pro život* je rozvoj tvořivosti žáků. Důležitým předpokladem pro rozvoj tvořivosti je motivovat žáky tak, aby měli radost z pochopení probíraného učiva. Přitom je třeba respektovat jejich individuální vlohy.

Aby žáci byli schopni tvořivě riskovat při řešení úkolů a problémů, je třeba podporovat jejich *samostatnost, sebejistotu, zodpovědnost, pozitivní sebehodnocení*. Učitelé jsou pro žáky partnery a poradci, pomocníky na cestě za samoobjevováním, stanou se jejich oporou.

Veškerá činnost učitelů a především žáků musí být doprovázena *pocitů uspokojení a radosti z dobrých výsledků*.

Žák je stále *podněcován k produkování myšlenek*, nápadů, kladení otázek, odpovídání. Často se tak děje při činnostním učení, ať už s pomůckami, nebo na základě úloh ze života.

Důraz je kladen na využívání poznatků v rámci smysluplných celků, na individuální porozumění a nepřetěžování žáků. Každá činnost, která žáka zapojuje do vyučovacího procesu, která mobilizuje jeho síly, je tou nejlepší metodou získávání nových zkušeností. Ve srovnání s tradičními metodami je činnostní metoda mnohosmyslová, motivující a je velmi často zdrojem pozitivních prožitků, bez pasivního osvojování si hotových poznatků. Žákům v různých vyučovacích předmětech při činnostech proto vytváříme situace, které budou schopni řešit.

Vícesmyslovým zapojením žáků do vyučování je podněcovaná jejich aktivita, posiluje se v nich sebedůvěra, která je vede k soustředěné práci.

Škola pro život zdůrazňuje individualizované a kolektivní učení.

Individualizovaným učením rozumíme kteroukoliv formu vyučování, při níž rychlost, kterou žák postupuje při osvojování vědomostí, závisí jen na jeho schopnostech a na jeho práci (činnostech). Uváděný vzdělávací program uplatňuje též výuku kolektivní, činnostní učení do tohoto způsobu práce však často vnáší individualizaci.

Učitel má možnost individuálně sledovat žáky, neboť při manipulaci s věcmi se zobrazuje mysl žáků přímo před každým z nich. Může tak přizpůsobit postup výuky pozorované individuální práci žáků. Vede žáky k hovoru o pozorovaném jevu (problému), tím se mnohé objasní i ostatním spolužákům. Velký význam má také to, že nikdo není izolován. Vzájemná nápodoba činností a vyjadřování mezi žáky zefektivňuje vyučování. Vlastní činnosti zařazujeme do výuky krátce a často v různých formách, aby upoutaly pozornost všech žáků, vedly dříve či později k znovuobjevení poznatku, k pochopení učiva a jeho dobrému zvládnutí. Předchází se tak bezduchému memorování látky naučené z paměti bez porozumění. Kolektivní individualizovaná výuka s využitím činností žáků a zpětné vazby přináší do vyučovacích hodin přirozenou potřebu diferenciací a skupinové práce. Při hovoru o pozorovaném jevu jsou kladeny otázky nejen učitelem, ale i žáky navzájem.

V rámci *vzdělávacího programu Škola pro život* se realizuje harmonický rozvoj tělesných i duševních schopností každého dítěte.

Činnostní učení umožní postupně každému žákovi, aby pocítil uspokojení nad svými dosaženými výsledky. Vědomí úspěchu je pak každému vzpruhou k překonávání překážek. Škola musí umožnit každému žákovi takový tělesný a duševní vývoj, jakého je schopen. Způsob a míra žákova rozvoje se neposuzuje jen podle míry vědomostí, ale zejména podle toho, s jakou jasností a jistotou dovede žák myslet, své myšlenky vyjadřovat a řešit úkoly z praktického života, jak se vyvíjí jeho osobnost ve své mnohostrannosti.

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných se řídí platnými předpisy a probíhá formou individuální integrace v běžných třídách. Tito žáci jsou vyučováni podle individuálního vzdělávacího programu, který je pro ně vypracován. K odstranění výukových problémů a obtíží je pro ně navíc zajištěna pravidelná péče speciálního pedagoga (1 hodina týdně).

Výchovně vzdělávací cíle a kompetence školního vzdělávacího programu

Vzdělávací program Škola pro život se v plném rozsahu ztotožňuje s výchovně vzdělávacími cíli a kompetencemi uváděnými v RVP ZV:

1. Osvojit si strategii učení a být motivován pro celoživotní učení.
2. Tvořivě myslet, logicky uvažovat a řešit problémy.
3. Všestranně a účinně komunikovat.
4. Spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých.
5. Projevovat se jako svobodná a zodpovědná osobnost.
6. Projevovat pozitivní city v chování a v prožívání životních situací; vnímavost a citové vztahy k lidem, svému prostředí i k přírodě.
7. Aktivně rozvíjet a chránit své fyzické, duševní a sociální zdraví.
8. Žít společně s ostatními, být tolerantní a ohleduplný k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám.
9. Poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci.

Rozvíjení klíčových kompetencí v 1. a 2. období základního vzdělávání

Kompetence k učení

Pro rozvíjení této kompetence u žáků v 1. – 5. ročníku je třeba:

- dát žákům k učivu, pokud je to možné, vždy konkrétní názor, aby bylo učivo žákům předkládáno s využitím co nejvíce smyslů, zejména zraku, hmatu a sluchu
- nechat žáky individuálně s názornými pomůckami manipulovat, pozorovat, třídit a rozlišovat
- dbát, aby každý nový činnostní postup měl určitý didaktický cíl, přivést žáky k úvahám o problému, k vyjádření svých závěrů, k znovuobjevování poznatků
- klást důraz na porozumění učivu a návaznost mezi jednotlivými poznatky
- snažit se podporovat čtení s porozuměním
- nechat žáky vyjadřovat se k přečtenému textu a stručně vyprávět jeho obsah
- dát příležitost k využívání žákovských zkušeností ve výuce
- podporovat tvořivou činnost žáků

- klást na žáky v učivu přiměřené nároky, vést je k dobrému zvládnutí základního učiva a dát jim k tomu takový časový prostor, který zohledňuje individuální schopnosti jednotlivých žáků
- pomáhat podpořit sebedůvěru žáků ve vlastní schopnosti
- upozorňovat na konkrétní využití vědomostí a dovedností v životě
- vést je k sebehodnocení a pochopení, proč se danému učivu učí
- vytvářet návyky k pozdějšímu samostatnému učení
- domácí úkoly směřovat k procvičování učiva, které žáci ve škole zvládli
- individuálně vést žáky k získávání poznatků i z jiných zdrojů, než jsou školní materiály

Kompetence k řešení problémů

Činnostní učení je založeno na předkládání problémů a úkolů ke konkrétnímu řešení každým žákem, dbá se na to, aby se žáci v úkolu orientovali, přitom:

- žáci třídí, rozlišují, seskupují, přidávají i vyřazují určité pojmy, pomůcky nebo připravené kartičky s údaji vzhledem k tomu, co mají sledovat
- podle svého uvážení žáci na základě uvedených činností nacházejí shodné, podobné nebo naopak odlišné znaky
- postupujeme od jednoduchých problémů ke složitějším
- na základě pochopení sami žáci navrhnou a provádějí obměny činností
- objevené poznatky aplikují v obdobných situacích, které sami vymýšlejí, mají možnost využívat své dosavadní individuální poznatky, dovednosti a zkušenosti
- předkládáme též neobvykle zadané úlohy, např. pomocí schémat nebo obrázků, později i grafů
- podporujeme účast žáků, podle jejich schopností, v různých soutěžích, zvláště tvořivých, tj. takových, kde je třeba uvažovat a hledat nové způsoby řešení úloh nebo zpracovávání údajů
- žáky vedeme k tomu, aby se nedali odradit případným nezdarem, docházeli ve své činnosti k závěrům, pokoušeli se najít vhodné řešení
- různé závěry, řešení a rozhodnutí necháváme žáky obhajovat
- umožňujeme žákům vyhledávání nových informací, jejich třídění i propojování s učivem
- vedeme žáky k jednoduchému zaznamenávání svých pozorování a objevů

Kompetence komunikativní

K rozvíjení této kompetence poskytuje činnostní učení ve všech vyučovacích předmětech v 1. a 2. období mnoho vhodných příležitostí, jelikož s každou činností je spojena komunikace mezi žáky navzájem i mezi žáky a učitelem. K utváření této kompetence je nutné:

- nechat žáky při každé jejich činnosti hovořit o pozorovaném jevu nebo o vlastním způsobu řešení daného úkolu
- přijímat často neoborně vyjádřené žakovské názory, upřesňovat je, vyjadřovat uspokojení nad správnými závěry žáků a povyšovat je na objev

- umožnit žákům hovořit o poznáních souvislostech a zkušenostech z jejich života
- dávat žákům prostor k vyjádření vlastního názoru
- učit žáky naslouchat názorům spolužáků, využívat možností o názorech diskutovat, respektovat se navzájem
- zkusit hovořit o pozorováních v přírodě, o zajímavých poznatcích z četby nebo ze sledování naučných pořadů
- do výuky českého jazyka zařazovat jednoduchá mluvní cvičení na zvolené téma
- v matematice vymýšlet slovní úlohy, otázky, vyvolávat se mezi sebou navzájem
- hovořit o postupu ve složitější početní úloze, zkusit druhým poradit s řešením, ptát se navzájem na problémy v učivu
- ve výtvarné a hudební výchově nechat žáky pokusit se vyjadřovat dojmy z uměleckého díla

Kompetence sociální a personální

Individuální činnosti zařazované do výuky jsou střídány s činnostmi žáků ve dvojicích což vyžaduje spolupráci, vzájemnou domluvu a respektování se navzájem. Proto dbáme na to, aby:

- se žáci podíleli na stanovení pravidel pro práci v různě velkých skupinách a aby tato pravidla respektovali
- se učili vzájemné toleranci a zodpovědnosti za plnění dílčích částí společného úkolu
- v případě potřeby dokázali požádat o pomoc a sami byli ochotni pomoc podle svých možností poskytnout
- vzájemná komunikace byla vedena v příjemné atmosféře. Tomu mimo jiné napomáhá i vhodné oslovování žáků mezi sebou

Kompetence občanská

Činnostní učení prolíná výukou všech předmětů, žáci cítí sounáležitost s třídním kolektivem, neboť vzájemně komunikují, dotazují se navzájem, diskutují o řešení problémů, vyprávějí si různé zkušenosti aj. Tento ráz výuky vede žáky:

- k vzájemnému slušnému chování bez hrubostí a násilí
- ke snaze si mezi sebou pomáhat, uznávat se a oceňovat nápady druhých
- ke snaze o co nejlepší plnění svých povinností i uvědomování si svých práv

Žáci pak také snáze respektují témata vztahující se k péči o zdraví a k jeho ochraně.

Kompetence pracovní

Tato kompetence se při činnostním charakteru výuky rozvíjí ve všech vyučovacích předmětech spolu s pracovními činnostmi, které podporují tuto výuku. Zaměřujeme se na:

- dosažení zručnosti žáků při práci s různými materiály, provádění činností a pokusů- udržování pořádku na pracovním místě, systém v ukládání pomůcek a nářadí

- samostatnou přípravu jednoduchých pomůcek pro výuku žáky
- dodržování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při pracovních činnostech
- poznávání různých oborů lidské činnosti, jejich výsledků a významu pro ostatní lidi

Klíčové kompetence představují souhrn vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot důležitých pro osobní rozvoj a uplatnění každého člena společnosti. Jejich výběr a pojetí vychází z hodnot obecně přijímaných ve společnosti a z obecně sdílených představ o tom, které kompetence jedince přispívají k jeho vzdělávání, spokojenému a úspěšnému životu a k posilování funkcí občanské společnosti. K jejich utváření a rozvíjení musí směřovat a přispívat veškerý vzdělávací obsah i aktivity a činnosti, které ve škole probíhají.

Ve vzdělávacím obsahu RVP ZV je učivo chápáno jako prostředek k **osvojení činnostně zaměřených očekávaných výstupů**, které se postupně propojují a vytvářejí předpoklady k účinnému a komplexnímu využívání získaných schopností a dovedností na úrovni klíčových kompetencí. Získané klíčové kompetence tvoří důležitý základ pro celoživotní učení žáka, jeho vstup do života a do pracovního procesu.

V etapě základního vzdělávání jsou za klíčové považovány: **kompetence k učení; kompetence k řešení problémů; kompetence komunikativní; kompetence sociální a personální; kompetence občanské; kompetence pracovní.**

Cíle směřované k žákům a k učitelům

1) Cílem školního programu je, aby žáci:

- poznali a osvojili si strategii učení a byli motivováni pro celoživotní vzdělávání;
- zvládli základy všestranné komunikace;
- naučili se spolupracovat a respektovat práci a úspěchy druhých;
- byli utvářeni a projevovali se jako zdravé individuality a svobodné osobnosti;
- projevovali pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací;
- vnímali citové vztahy k lidem, k prostředí, kde žijí, k přírodě;
- získali pozitivní vztah ke svému fyzickému a duševnímu zdraví, aktivně je chránili;
- byli schopni žít společně s ostatními lidmi, byli tolerantní a ohleduplní k druhým lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám;
- poznali své reálné možnosti a dovedli je uplatňovat při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci;
- dokázali v životě používat všech ve škole nabytých zkušeností.

2) Cílem školního programu je, aby učitelé:

a) porozuměli smyslu a principům činnostního vyučování a vzdělávání, tj.:

- vyučovat prostřednictvím vlastní činnosti žáků, využívat smyslové poznání a zkušenosti žáků;
- vytvářet prostředí, ve kterém se žáci cítí dobře a chtějí se učit, které dává prostor pro žakovu seberealizaci a sebedůvěru;
- poznávat (diagnostikovat) žáky, jejich potřeby a schopnosti;
- dát žákům přiměřený čas k učení a vést je k trvalému osvojení vědomostí;
- rozvíjet klima dobrých vztahů mezi žáky, mezi žákem a učitelem;
- volit učivo ve shodě s individuálními možnostmi a zájmy žáků, klást důraz na smysluplné učení (dialog, kooperaci), respektovat schopnosti žáků;
- vytvářet u žáků logické a kritické myšlení;
- učit žáky pracovat s informacemi, vyhledávat souvislosti, propojovat poznatky různého druhu, rozumět grafům, diagramům a tabulkám;
- rozvíjet schopnost žáků spolupracovat a pracovat v týmu;
- utvářet u žáků schopnost poslouchat a brát v úvahu názory jiných lidí;
- vést žáky k vlastní organizaci učení.

b) osvojili si dovednosti činnostního učení, např.:

- využívat vhodných učebnic a učebních pomůcek k nim náležejícím;
- využívat vhodné pomůcky pro individuální činnosti žáků;
- organizovat vnitřní diferenciaci ve třídě;
- hodnotit znalosti žáků, nikoli jejich slabiny;
- organizovat práci žáků ve skupinách;
- vytvářet projekty s využitím mezipředmětových vztahů.

c) osvojili si vyučovací metody a formy činnostního učení, které:

- podporují u žáků poznávání a aplikaci poznatků v praxi;
- využívají objevování na základě tvořivosti žáků (výběr vhodných problémů);
- využívají sebekontrolu a sebehodnocení žáků.

d) chápali souvislosti činnostního učení a jiných modelů současného vyučování a učení.

Přednosti školního programu založeného na principech činnostního učení

1. Tempo výuky se přizpůsobuje schopnostem žáků ve třídě.
2. Činnostní charakter výuky podporuje soustředění žáků na výuku.
3. Každý den přináší dítěti pokrok.
4. Činnostní učení neustále podněcuje zájem žáků o učení.
5. Důsledkem radosti z práce a zájmu žáků o učení je dobrá kázeň ve třídě.
6. Žáci jsou činnostmi, svými otázkami a odpověďmi vedeni k sebedůvěře, nezávislosti a lepším pracovním návykům.
7. Zpětná vazba mezi učitelem a žákem umožňuje okamžitě odhalovat chyby žáků, pracovat s nimi, průběžně a snadno je odstraňovat.
8. Žáci nejsou přetěžováni, jejich psychický vývoj probíhá přirozeně. Činnostní učení napomáhá rozvoji schopností všech žáků.
9. Učiteli činnostní učení umožňuje důkladnější poznání každého žáka, vede ho k úvahám o tom, co dál který žák potřebuje ke svému individuálnímu rozvoji.
10. Prostor pro naučení je dán i žákům, kteří by jinak mohli být pokládáni za průměrné nebo i podprůměrné.
11. Činnostní charakter výuky dává dostatek prostoru k dobrému individuálnímu rozvoji nadaných žáků.
12. Výsledky jsou trvalejší – pokračuje se až po zvládnutí předchozí látky většinou žáků. Stálé podněcování žáků k samokontrolě a sebehodnocení, které činnostní výuku vždy provází, přivádí mnohé žáky k dovednosti pracovat bezchybně.
13. Činnostní učení vyhovuje dětem typů zrakového, sluchového i motorického, protože se do výuky zapojuje více smyslů.
14. Hodnocení žáků je snadnější, neboť učitel může průběžně sledovat pokroky v pochopení a aplikaci učiva.
15. Při činnostním učení se vytváří velmi dobrý lidský kontakt mezi učitelem a žákem i mezi žáky navzájem. Tento kontakt se postupně přetváří ve společně uznávaná pravidla naplněná aktivitou, spoluprací, prostorem pro každého.
16. Díky aktivnímu zapojení všech žáků do výuky vede činnostní učení k přirozené integraci dětí ze sociokulturně znevýhodněného prostředí.

Začlenění průřezových témat

Průřezová témata reprezentují v RVP ZV okruhy aktuálních problémů současného světa a stávají se významnou a nedílnou součástí základního vzdělávání. Jsou důležitým formativním prvkem základního vzdělávání, vytvářejí příležitosti pro individuální uplatnění žáků i pro jejich vzájemnou spolupráci a pomáhají rozvíjet osobnost žáka především v oblasti postojů a hodnot.

Všechna průřezová témata mají jednotné zpracování. Obsahují Charakteristiku průřezového tématu, v níž je zdůrazněn význam a postavení průřezového tématu v základním vzdělávání. Dále je vyjádřen vztah ke vzdělávacím oblastem a přínos průřezového tématu k rozvoji osobnosti žáka jak v oblasti vědomostí, dovedností a schopností, tak v oblasti postojů a hodnot. Obsah průřezových témat doporučený pro základní vzdělávání je rozpracován do tematických okruhů (v textu tučným písmem). Každý tematický okruh obsahuje nabídku témat (činností, námětů). Výběr témat jsme přizpůsobili podmínkám školy a věku žáků.

Tematické okruhy průřezových témat procházejí napříč vzdělávacími oblastmi a umožňují propojení vzdělávacích obsahů oborů. Tím přispívají ke komplexnosti vzdělávání žáků a pozitivně ovlivňují proces utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků. Žáci dostávají možnost utvářet si integrovaný pohled na danou problematiku a uplatňovat širší spektrum dovedností.

Průřezová témata tvoří povinnou součást základního vzdělávání. Zařadili jsme do ŠVP všechna témata tak, aby se s nimi žáci během 1. stupně seznámili, nejsou však zastoupena v každém ročníku. V průběhu vzdělávání na 1. stupni budou zařazeny jen některé tematické okruhy jednotlivých průřezových témat. Se všemi se postupně setkají v průběhu základního vzdělávání. Jejich rozsah a způsob realizace stanovuje RVP ZV. Průřezová témata je možné využít jako integrativní součást vzdělávacího obsahu vyučovacího předmětu nebo v podobě samostatných předmětů, projektů, seminářů, kurzů apod.

Podmínkou účinnosti průřezových témat je jejich propojenost se vzdělávacím obsahem konkrétních vyučovacích předmětů a s obsahem dalších činností žáků realizovaných ve škole i mimo školu.

V etapě základního vzdělávání jsou vymezena tato průřezová témata:

1. Osobnostní a sociální výchova
2. Výchova demokratického občana
3. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
4. Multikulturní výchova
5. Environmentální výchova
6. Mediální výchova

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

Charakteristika

Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova v základním vzdělávání je praktické a má každodenní využití v běžném životě. Odráží osobnost žáka, jeho individuální potřeby a zvláštnosti. Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi utvářet praktické životní dovednosti.

Tematické okruhy PT:

Jsou členěny do tří částí, které jsou zaměřeny na osobnostní, sociální a mravní rozvoj. Pro jejich realizaci je vhodné zařazovat do výuky ta témata, která odrážejí aktuální potřeby žáků. Všechna témata se uskutečňují prakticky formou her, cvičení, modelových situací s příslušnou diskusí.

Osobnostní rozvoj

Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení a studium

Sebepoznání a sebepojetí – moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty), můj vztah ke mně, k druhým

Seberegulace a sebeorganizace – cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání a prožívání, vůle, organizace vlastního času, osobní cíle a kroky k jejich dosažení

Psychohygiena – dovednosti pro pozitivní naladění, mít se rád, předcházet stresům, zvládání stresových situací, hledání pomoci při potížích

Kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnost nápadů, originalita, schopnost vidět věci jinak, schopnost dotahovat nápady do reality)

Sociální rozvoj

Poznávání lidí – ve skupině, rozvoj pozornosti vůči odlišnostem, hledání výhod v odlišnostech

Mezilidské vztahy – empatie, respektování podpora, pomoc, lidská práva jako regulativ vztahů

Komunikace – cvičení ve verbální a nonverbální komunikaci, komunikační dovednosti (monolog, dialog), komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, prosba, přesvědčování, řešení konfliktu, vyjednávání atd.) efektivní strategie (asertivní komunikace, dovednosti komunikační obrany proti agresi a manipulaci, pravd, lež)

Kooperace a kompetice – rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (dovednost odstoupit od vlastního nápadu, navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenek), rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny), rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence

Morální rozvoj

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí

Hodnoty, postoje, praktická etika – vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlnost, respektování, pomáhající a prosociální chování (nečekající protislužbu).

Výchova demokratického občana (VDO)

Charakteristika

Úkolem průřezového tématu je vybavit žáka základní úrovní občanské gramotnosti.

Učí žáka:

řešit situace se zachováním pravidel slušnosti a zachováním lidské důstojnosti

mít respekt k druhým, k celku

uvědomění si práv a povinností

uplatňování zásad slušné komunikace v demokratickém způsobu řešení situací.

Tematické okruhy PT:

1. Občanská společnost a škola – škola jako model otevřeného partnerství a demokratického společenství, demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole. Spolupráce školy se správními orgány a institucemi v obci.
2. Občan, občanská společnost a stát – občan jako odpovědný člen společnosti, jeho práva a povinnosti, schopnost je aktivně uplatňovat, přijímat odpovědnost za své činy a postoje, angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku. Práva a povinnosti občana, úloha občana v demokratické společnosti.
3. Formy participace občanů v politickém životě – obec jako základní jednotka samosprávy státu, společenské organizace a hnutí.
4. Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování – principy demokracie, spravedlnost, řád, norma, zákon, právo, morálka. Demokratické způsoby řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti.

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VME)

Charakteristika

Průřezové téma Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech vychovává zodpovědného a tvořivého člověka, který je schopný mobility a flexibility v osobním životě i pracovní sféře. Podporuje a rozvíjí u žáků tradiční evropské hodnoty, k nimž patří svobodná lidská vůle, uplatňování práv a plnění povinností, humanismus. Otvírá žákům širší obzory poznání a perspektivy života v evropském a mezinárodním prostoru.

Tematické okruhy PT:

Tematické okruhy tohoto průřezového tématu mají podnítit zájem žáka o Evropu a svět a zprostředkovávají mu její poznávání i poznávání světa jako prostředí, v němž se lidé setkávají, řeší problémy a utvářejí svůj život. Žáci si uvědomují souvislosti při řešení běžných životních situací.

Průřezové téma je členěno do tří částí.

1. Evropa a svět nás zajímá – rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy i světa, události mající vztah k Evropě a světu, naši sousedé, život dětí v jiných zemích, lidová slovesnost, zvyky, tradice.
2. Objevujeme Evropu a svět – srovnání naší vlasti, Evropy a světa, evropská krajina, mezinárodní setkávání, státní a evropské symboly.
3. Jsme Evropané – poznávání kořenů a zdrojů evropské civilizace.

Multikulturní výchova (MKV)

Charakteristika

Multikulturní výchova umožňuje žákům se seznamovat s rozmanitostí různých kultur, jejich tradicemi a hodnotami. Žáci si pak lépe uvědomují svoji vlastní kulturní identitu, tradice a hodnoty.

K realizaci se využívají zkušenosti a poznatky žáků z běžného života i mimořádných událostí v rodině, v obci a v nejbližším okolí.

Tématické okruhy PT:

Tématické okruhy vycházejí z aktuální situace ve škole.

1. Lidské vztahy – chápat právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci při toleranci rozdílné kulturní, sociální, náboženské, zájmové nebo generační příslušnosti; umět se dobře začlenit v rodině, mezi vrstevníky; uplatňovat principy slušného chování, dobrých mezilidských vztahů – tolerance, empatie, solidarita.
2. Etnický původ – chápat rovnocennost všech etnických skupin a kultur, odlišnost lidí, ale i jejich vzájemnou rovnost.
3. Multikultura – pochopit užívání cizího jazyka jako prostředku dorozumění a prostředku vzájemného obohacení; schopnost naslouchání druhým a vstřícný postoj k odlišnostem.
4. Princip sociálního smíru a solidarity – chápat otázky základních lidských práv, odmítání diskriminace a předsudků vůči jiným etnickým skupinám.

Environmentální výchova (EV)

Charakteristika

Environmentální výchova vede žáka k pochopení vztahů člověka a životního prostředí a k poznání významu odpovědnosti za jednání společnosti i každého jednotlivce. Vede žáka k aktivní účasti na ochraně a utváření prostředí a ovlivňuje (v zájmu udržitelnosti rozvoje lidské společnosti) životní styl a hodnotovou orientaci žáků.

Toto průřezové téma poskytuje ucelený pohled na okolní přírodu i prostředí. Učí pozorovat, citlivě vnímat a hodnotit důsledky jednání lidí, přispívá k osvojování si základních dovedností a návyků aktivního odpovědného přístupu k prostředí v každodenním životě. V maximální míře využívá přímých kontaktů žáků s okolním prostředím.

Tématické okruhy PT:

1. Ekosystémy – les , pole , vodní zdroje, moře, tropický deštný prales, lidská sídla – význam, změny vlivem člověka, způsoby hospodaření, ohrožení
2. Základní podmínky života – voda, ovzduší, půda, ochrana biologických druhů, energie, přírodní zdroje (vztahy, význam, ochrana)
3. Lidské aktivity a problémy životního prostředí – zemědělství, doprava, průmysl, odpady, ochrana přírody a kulturních památek, změny v krajině
4. Vztah člověka a prostředí – naše obec, životní styl, prostředí a zdraví

Mediální výchova (MV)

Charakteristika

Média a komunikace představují zdroj zkušeností, prožitků a poznatků. Učíme žáky umět zpracovat, vyhodnotit a využívat podněty přicházející z okolního světa, což vyžaduje náročnou přípravu.

Tématické okruhy PT:

1. Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě, rozlišování zábavních prvků od informativních a společensky významných
2. Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality – různé typy sdělení, jejich rozlišování, rozdíl mezi reklamou a zprávou
3. Fungování a vliv médií ve společnosti – vliv médií na každodenní život, společnost, politický život a kulturu, role médií v každodenním životě jednotlivce,
4. Tvorba mediálního sdělení – tvorba mediálního sdělení pro kabelovou televizi, www stránky třídy

Doplňující vzdělávací obory

Etická výchova

Obsah doplňujícího vzdělávacího oboru tvoří následující témata:

1. Mezilidské vztahy a komunikace.
2. Důstojnost lidské osoby. Pozitivní hodnocení sebe.
3. Pozitivní hodnocení druhých.
4. Kreativita a iniciativa. Řešení problémů a úkolů. Přijetí vlastního a společného rozhodnutí.
5. Komunikace citů.
6. Interpersonální a sociální empatie.
7. Asertivita. Zvládnutí agresivity a soutěživosti. Sebeovládání. Řešení konfliktů.
8. Reálné a zobrazené vzory.
9. Prosociální chování v osobních vztazích. Pomoc, darování, dělení se, spolupráce, přátelství.
10. Prosociální chování ve veřejném životě. Solidarita a sociální problémy.

Na deset základních témat navazuje šest aplikačních témat, mezi která patří:

Etické hodnoty

Sexuální zdraví

Rodinný život

Duchovní rozměr člověka

Ekonomické hodnoty

Ochrana přírody a životního prostředí

Hledání pravdy a dobra jako součást přirozenosti člověka

Učivo

Základní komunikační dovednosti

- komunikace při vytváření výchovného kolektivu - představení se, vytvoření základní komunikačních pravidel kolektivu, zdvořilost, otevřená komunikace
- základní prvky verbální komunikace v mezilidských vztazích - pozdrav, otázka, prosba, poděkování, omluva
- základy neverbální komunikace- seznámení se s možnostmi neverbální komunikace, postoje těla, mimika, zrakový kontakt, gesta, podání ruky
- komunikace citů - identifikace, vyjádření a usměrňování základních citů, pocity spokojenosti, radosti, sympatie, smutku, obav a hněvu

Pozitivní hodnocení sebe a druhých

- sebepojetí - sebepoznání, sebehodnocení, sebepřijetí, sebeprezentace, sebeovládání, podpora sebeoceňování
- pozitivní hodnocení druhých - v běžných podmínkách projevování pozornosti a laskavosti, vyjádření uznání, účinnost pochvaly, připisování pozitivních vlastností druhým, správná reakce na pochvalu
- akceptace druhého - zážitek přijetí pro každé dítě, nácvik přátelského přijetí, umění odpustit, pomocí empatie předpokládat reakci druhých

Tvořivost a základy spolupráce

- tvořivost v mezilidských vztazích - vytváření prožitků radosti pro druhé, společné plnění úkolů, zbavování se strachu z neznámého řešení úkolu a z tvořivého experimentování
- schopnost spolupráce - radost ze společné činnosti a výsledku, vyjádření zájmu, základní pravidla spolupráce
- elementární prosociálnost - darování, ochota dělit se, povzbuzení, služba, vyjádření soucitu, přátelství

Základy asertivního chování

- iniciativa - ve vztahu k jiným, hledání možnosti jak vycházet s jinými lidmi v rodině, ve třídě, mezi vrstevníky, iniciativa nepřijatá jinými, zpracování neúspěchu
- asertivní chování - rozlišování mezi nabídkami druhých, schopnost odmítnutí nabídky k podvodu, krádeži, pomlouvání, zneužívání návykových látek a sexuálnímu zneužívání

Taneční a pohybová výchova

Tento doplňující vzdělávací obor vytváří další prostor pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí, zejména kompetencí sociálních a personálních, komunikativních a občanských, a zároveň přispívá k dosahování cílů základního vzdělávání. K rozvíjení klíčových kompetencí žáků a k naplňování cílů základního vzdělávání prostřednictvím tance a pohybové výchovy je nezbytné věnovat pozornost čtyřem základním doménám, které v taneční a pohybové výchově prostupují veškeré konání a jsou obsažené v nejrůznějších formách v celém vzdělávacím obsahu.

Jsou to:

Objevování svého místa, Rozvíjení inteligence těla, Původnost/originalita a Vytváření společenství.

Obsahem Objevování svého místa jsou činnosti, jejichž prostřednictvím žák hledá a poznává prostor svého těla a které zprostředkují a vizualizují představu fyzického propojení tělesnosti s prostorem a prostředím. Pocit poznání a uvědomění si svého těla v prostorovém kontextu vede k uvědomění si své jedinečnosti v rámci sounáležitosti s celkem – napojení se na řád věcí. Toto poznání doprovází úcta, pokora a svoboda.

Obsahem Rozvíjení inteligence těla jsou činnosti směřující k rozvíjení přirozeného používání pohybu v závislosti na individuálních anatomických, fyziologických a psychologických předpokladech žáka. Jedná se o dlouhodobý proces podmíněný vůlí, směřující ke kvalitám rozvíjeným a získávaným v závislosti na záměru, talentu a inteligenci. Činnosti směřující k rozvíjení inteligence těla nejsou cestou mechanického opakování a drilu.

Obsahem Původnosti/originality jsou činnosti, které rozvíjejí osobnost žáka a během dlouhodobého procesu mu pomáhají hledat jedinečný způsob jeho vyjádření světa. Smyslem skutečné původnosti/originality není upoutávat pozornost za každou cenu. Je to cesta jedinečně uchopeného již existujícího tvarosloví. Záměrem je pomáhat vyrůst osobnostem, které budou této původnosti schopny.

Obsahem Vytváření společenství jsou činnosti, které evokují prožitek sounáležitosti a sdílení. Tanec může zprostředkovat prožitek společenství jako jednu ze základních lidských potřeb. TPV navozuje pocity sounáležitosti a sdílení, čímž působí proti odcizení a vykořenění a podporuje pozitivní (partnerskou) sociální interakci

Učivo

Pohybová průprava

- cvičení, která vypracovávají „svalový korzet“ osového orgánu (pánev, páteř, šíje a hlava)
- cvičení aktivující hlavní tělesné těžiště
- cvičení upevňující osově postavení dolních končetin
- cvičení zaručující možnost propojení pohybu horních končetin s pohybem trupu
- cvičení, která zvyšují hybnost kloubního systému a přiměřeně zatěžují svalový aparát

Prostorové cítění

- základní prostorové vztahy (výška – hloubka, vpřed – vzad, vpravo – vlevo, daleko – blízko)
- půdorysné dráhy pohybu (přímka, úsečka, oblá linka, kruh)
- prostorové dráhy pohybu
- prostorové cítění jako zážitek

Vzájemné vztahy

- vztahy partnerské (vyvážené)
- vztahy dominantní a subdominantní
- dvojice, trojice, kruh, řada, skupina – v různých způsobech držení
- důvěra a porozumění jako základ vzájemných vztahů

Pohyb s předmětem

- předmět jako bezprostřední podnět k pohybu a ke hře
- princip techniky práce s náčiním (souhra těžiště těla s těžištěm předmětu)
- přístupné druhy náčiní pro argumentaci rozličných pohybových principů (míče, švihadla, obruče různých velikostí, stuhy, tyče apod.)
- hra s předmětem, který přispívá k elementární schopnosti vyjádřit obsah pohybu a ke koncentraci

Pohybové a taneční hry

- hra jako základ umělecké činnosti
- hry kladoucí požadavky na různé psychické procesy, vlastnosti a stavy
- hry učící senzomotorické koordinaci
- hry přispívající k formování charakteru a mravní výchově
- hry s náčiním, motivované hudbou, hry prostorové, s rozpočítáváním, se zpěvem, na honěnou, hádanky, hry s napodobováním

Hudba a tanec

- aktivní naslouchání hudby podněcující k pohybu
- rozvíjení dialogu mezi hudbou a tancem
- rytmus, melodie, dynamika, harmonie
- pohybové cítění dvoudobosti, třídobosti – sudých a lichých taktů obecně

Improvizace

- improvizace v rámci průpravných cvičení
- improvizace jako svět absolutní svobody
- improvizace s námětem

Filmová /audiovizuální výchova (F/AV)

F/AV v etapě základního vzdělávání je koncipována jako metodické propojení několika tvůrčích činností:

- vlastní tvůrčí zkušenost z filmové/audiovizuální tvorby a jejího výsledku;
- schopnost vnímat díla vytvořená audiovizuálními výrazovými prostředky a uvědomovat si jejich hodnoty;
- potřeba zaujmout a formulovat názor na filmové/audiovizuální dílo.

Vlastní tvůrčí zkušenost žáků (od 2. období 1. stupně) zprostředkovávají tři vzájemně propojené a na sebe navazující okruhy činností, při nichž se uplatňuje subjektivita, pozorování a smyslové vnímání, fantazie, tvořivost a citlivost a při kterých se prohlubují komunikační schopnosti. Důraz je kladen na postupný rozvoj vnímání filmových/audiovizuálních děl. Žáci se na základě jednoduchých tvůrčích experimentů učí „řeči filmu“ tak, aby mohli mít větší požitky z vnímání děl filmové/vizuální kultury. Učí se lépe porozumět možnostem jednotlivých typů filmových/audiovizuálních sdělení vycházejících buď z přesného obrazu okolního světa (dokumentární pojetí), nebo umělého obrazu více či méně možného světa (hraný film) i obrazu, který vychází z technických možností rozšiřujících „filmovou řeč“ o triky, animace a další výtvarné prvky. Stejně významnou složkou vzdělávacího obsahu jsou vlastní tvořivé činnosti žáků s využitím jednoduchých technických a výrazových prostředků typických pro film a audiovizuální umění obecně.

V základním vzdělávání se pozornost zaměřuje především na:

- přiblížení fyziologické podstaty vnímání pohybujících se obrazů, jejich předpokladů a možností; klíčovou roli světla v audiovizi; propojení a vztahy s ostatními obory umění; individuální pozorování a schopnost užívat v komunikaci audiovizuální – kinematografické sdělení; osvojení si specifického jazyka pro vyjadřování vlastních myšlenek a pocitů;
- znalost základních prvků audiovizuálního výrazu a jejich tvořivého využití; vytváření záběrů a jejich užití v elementární montáži; tvorbu drobného audiovizuálního tvaru jako hmatatelného výstupu praktické zkušenosti;
- individuální tvůrčí zkušenost a poučenější a intenzivnější vnímání filmových/audiovizuálních děl; užívání technologií jako prostředku k realizaci záměru, nikoliv jako cíle.

F/AV v základním vzdělávání poskytuje žákům příležitost lépe pochopit společný základ umění a jeho význam v životě člověka a společnosti. Posiluje schopnost intenzivněji vnímat společnost a procesy, které v ní probíhají. Přispívá k rozvoji osobnosti žáka, vytvoření jeho hodnotového systému, etických postojů a aktivního vztahu ke společnosti.

Sexuální výchova

Sexuální výchova je v základních školách realizována zejména prostřednictvím vzdělávacích oblastí Člověk a jeho svět na 1. stupni ZŠ a Člověk a zdraví na 2. stupni ZŠ, tyto vzdělávací oblasti jsou dále tematicky propojeny se vzdělávacími oblastmi Člověk a společnost, Člověk a příroda, s průřezovými tématy Osobnostní a sociální výchova, Mediální výchova a tematicky zasahuje také do dalších vzdělávacích oblastí a průřezových témat (viz RVP ZV). Obsah učiva související se sexuální výchovou vyjmutý z výše uvedených vzdělávacích oblastí a průřezových témat:

1. Člověk a jeho svět

Místo, kde žijeme

- domov – prostředí domova,
- škola – bezpečná cesta do školy

Lidé kolem nás

- rodina – postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny,
- soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace,
- chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování,
- právo a spravedlnost – základní lidská práva a práva dítěte, protiprávní jednání.

2. Člověk a zdraví

- lidské tělo – životní potřeby a projevy, základní stavba a funkce, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, základy lidské reprodukce, vývoj jedince,
- partnerství, rodičovství, základy sexuální výchovy – rodina a partnerství, biologické a psychické změny v dospívání, etická stránka sexuality, HIV/AIDS (cesty přenosu),
- péče o zdraví, zdravá výživa – osobní, intimní a duševní hygiena – stres a jeho rizika, reklamní vlivy,
- osobní bezpečí – bezpečné chování v rizikovém prostředí, krizové situace (šikana, týrání, sexuální zneužívání, brutalita a jiné formy násilí, služby odborné pomoci).

Vztahy mezi lidmi a formy soužití

- vztahy ve dvojici – kamarádství, přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství a rodičovství,
- vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity – rodina, škola, vrstevnická skupina.

Změny v životě člověka a jejich reflexe

- dětství, puberta, dospívání – tělesné, duševní a společenské změny, 27
- sexuální dospívání a reprodukční zdraví – předčasná sexuální zkušenost, těhotenství a rodičovství mladistvých, poruchy pohlavní identity.

Zdravý způsob života a péče o zdraví

- tělesná a duševní hygiena – zásady osobní, intimní hygieny,
- ochrana před přenosnými a nepřenositelnými chorobami, chronickým onemocněním a úrazy – bezpečné způsoby chování (nemoci přenosné pohlavním

stykem, HIV / AIDS, hepatitidy, preventivní a lékařská péče).

Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence

- skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita – šikana a jiné projevy násilí, formy sexuálního zneužívání dětí, komunikace se službami odborné pomoci,
- bezpečné chování – komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi, pohyb v rizikovém prostředí, přítomnost v konfliktních a krizových situacích,
- manipulativní reklama a informace – reklamní vlivy, působení sekt.

Hodnota a podpora zdraví

- celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci – složky zdraví a jejich interakce, základní lidské potřeby a jejich hierarchie (Maslowova hierarchie potřeb),
- podpora zdraví a její formy – prevence a intervence, odpovědnost jedince za zdraví.

Osobnostní a sociální rozvoj

- sebepoznání a sebepojetí – vztah k sobě samému, vztahy k druhým lidem, zdravé a vyrovnané sebepojetí,
- seberegulace a sebeorganizace činností a chování – cvičení sebereflexe, sebekontroly, sebeovládání a zvládání problémových situací,
- psychohygiena v sociální dovednosti pro předcházení a zvládání stresu, hledání pomoci při problémech,
- mezilidské vztahy, komunikace a kooperace – respektování sebe sama i druhých,
- morální rozvoj – dovednosti pro řešení problémů v mezilidských vztazích, pomáhající a prosociální chování.

3. Člověk a společnost

Člověk ve společnosti

- lidská setkání – přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi, rovnost a nerovnost, rovné postavení mužů a žen,
- vztahy mezi lidmi – osobní a neosobní vztahy, mezilidská komunikace; konflikty v mezilidských vztazích, problémy lidské nesnášenlivosti,
- zásady lidského soužití – morálka a mravnost, svoboda a vzájemná závislost, pravidla chování.

Člověk jako jedinec

- podobnost a odlišnost lidí – projevy chování, rozdíly v prožívání, myšlení a jednání; osobní vlastnosti,
- vnitřní svět člověka – vnímání, prožívání, poznávání a posuzování skutečnosti, sebe i druhých lidí, systém osobních hodnot, sebehodnocení,
- stereotypy v posuzování druhých lidí,
- osobní rozvoj – adaptace na životní změny.

4. Člověk a příroda

Biologie člověka

- fylogeneze a ontogeneze člověka – rozmnožování člověka,
- anatomie a fyziologie – stavba a funkce jednotlivých částí lidského těla,
- nemoci, úrazy a prevence – příčiny, příznaky, praktické zásady a postupy při léčení běžných nemocí,

- životní styl – pozitivní a negativní dopad na zdraví člověka.

5. Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova

- **Osobnostní rozvoj**
- sebepoznání a sebepojetí, seberegulace a sebeorganizace,
- psychohygiena.
- **Sociální rozvoj**
- poznávací schopnosti,
- mezilidské vztahy,
- komunikace.
- **Morální rozvoj**
- řešení problémů a rozhodovací dovednosti,
- hodnoty, postoje, praktická etika.
- **Mediální výchova**
- kritické čtení a vnímání mediálních sdělení,
- interpretace vztahu mediálních sdělení a reality,
- fungování a vliv médií ve společnosti.
- **Multikulturní výchova**
- kulturní difference,
- lidské vztahy,
- etnický původ,
- multikulturalita,
- princip sociálního smíru a solidarity.

Realizaci sexuální výchovy je naplňován především jeden z cílů základního vzdělávání, a to učit žáky aktivně rozvíjet a chránit fyzické, duševní a sociální zdraví a být za ně odpovědný. Zároveň jsou rozvíjeny především tyto klíčové kompetence:

- kompetence k učení,
- kompetence k řešení problémů,
- kompetence komunikativní,
- kompetence sociální a personální,
- kompetence občanské.

Učební plán

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník					Minimální časová dotace	Disponibilní hodiny
		1.	2.	3.	4.	5.		
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk	7 + 2	7 + 2	7 + 1	7 + 1	7 + 1	35	+ 7
	Anglický jazyk	-	-	3	3	3	9	
Matematika a její aplikace	Matematika	4	4 + 1	4 + 1	4 + 1	4	20	+ 3
Informační a komunikační technologie	Informatika	-	-	-	0 + 1	1	1	+ 1
Člověk a jeho svět	Prvouka	2	2	2 + 1	-	-	6	+ 1
	Přírodověda	-	-	-	1,5	1,5 + 0,5	3	+ 0,5
	Vlastivěda	-	-	-	1,5	1,5 + 0,5	3	+ 0,5
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	1	5	
	Výtvarná výchova	1	1	1 + 1	2	2	7	+1
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10	
Člověk a svět práce	Pracovní výchova	1	1	1	1	1	5	
Týdenní hodinová dotace a disponibilní hodiny		18 + 2	18 + 3	21 + 4	23 + 3	24 + 2	104	+ 14
Celkový týdenní počet hod. - maximum týdně		20	21	25	26	26	118	

Poznámky k učebnímu plánu

Celková týdenní hodinová dotace je RVP ZV stanovena:

- **pro 1. – 2. ročník maximálně 22 hodin**
  - **pro 3. – 5. ročník maximálně 26 hodin**
1. Závazná minimální časová dotace je uváděna u jednotlivých vyučovacích předmětů. Lze ji navýšit podle záměrů školy prostřednictvím disponibilních hodin – pro 1. – 5. ročník celkem o 9 vyučovacích hodin.
  2. Celková časová dotace 118 hodin týdně (včetně disponibilních) je pro 1. – 5. ročník závazná. (Uvedené rozvržení minimálních a disponibilních hodin je provedeno na základě dohody zkušených učitelů tvořivých škol.)
  3. Učební plán lze modelovat variabilně podle vzdělávacích potřeb žáků a pedagogických záměrů školy, neboť časová dotace uváděná rámcovým vzdělávacím programem je vztahována ke vzdělávacím oblastem a je doplněna disponibilní časovou dotací, jejíž využití je plně v kompetenci ředitele školy.
  4. V rámci učebního plánu může v 1. – 3. ročníku probíhat výuka jednotlivých předmětů bez pevné časové dotace v menších časových celcích než jedna vyučovací hodina; jednotlivé řízené činnosti mohou být kombinovány a propojovány při zachování celkové stanovené denní a týdenní dotace pro vyučovacích předměty a dodržení požadavků na odpočinek.

Poznámky k zařazení vzdělávacích oblastí do učebního plánu (určuje RVP ZV)

Jazyk a jazyková komunikace

Český jazyk a literatura

- vyučovací předmět je zařazen povinně do všech ročníků.

Cizí jazyk

- předmět s časovou dotací 3 hodiny týdně je zařazen povinně od 3. do 9. ročníku. S jeho zařazením je možné začít při zájmu žáků a souhlasu jejich rodičů i v nižších ročnících; přednostně musí být žákům nabídnuta výuka anglického jazyka; pokud žák (jeho zákonný zástupce) zvolí jiný cizí jazyk než anglický, musí škola prokazatelně upozornit zákonné zástupce žáka na skutečnost, že ve vzdělávacím systému nemusí být zajištěna návaznost ve vzdělávání zvoleného cizího jazyka při přechodu žáka na jinou základní nebo střední školu.

Matematika

- předmět je povinně zařazen do všech ročníků.

Informační a komunikační technologie

- učivo v 1. – 3. ročníku je realizováno jako součást jiných vyučovacích předmětů;
- ve 4. – 5. ročníku je zařazován jako samostatný vyučovací předmět, je též spojován s obsahem jiných vyučovacích předmětů.

Člověk a jeho svět

- realizuje se v 1. – 3. ročníku ve vyučovacím předmětu prvouka a ve 4. – 5. ročníku v předmětech přírodověda a vlastivěda, tedy ve všech ročnících 1. stupně základního vzdělávání.

Umění a kultura

- realizuje se v samostatných vyučovacích předmětech hudební výchova a výtvarná výchova, které jsou zařazeny ve všech ročnících.

Člověk a zdraví

- tělesná výchova je zařazena do všech ročníků, její týdenní časová dotace nesmí klesnout pod 2 vyučovací hodiny;
- výchova ke zdraví je realizována zejména v tělesné výchově, prvouce a přírodovědě.

Člověk a svět práce

- učivo vzdělávací oblasti se realizuje ve všech ročnících jako samostatný předmět pracovní činnosti.

Učební osnovy

Cílová a obsahová specifikace jednotlivých vyučovacích předmětů

Vzdělávací program Škola pro život realizuje požadavky na základní vzdělávání prostřednictvím formulovaných vzdělávacích oblastí a vytváří pro školní praxi dílčí celky – **vyučovací předměty**.

Oblast:

1. Jazyk a jazyková komunikace

Předmět:

- český jazyk
- anglický jazyk (3. – 5. ročník)

2. Matematika a její aplikace

- matematika

3. Informační a komunikační technologie

- informatika (4. – 5. ročník)
(v 1. – 3. ročníku není samostatným předmětem)

4. Člověk a jeho svět

- prvouka (1. – 3. ročník)
- vlastivěda, přírodověda (4. – 5. ročník)

5. Umění a kultura

- hudební výchova
- výtvarná výchova
- dramatická výchova
(není samostatným předmětem)

6. Člověk a zdraví

- tělesná výchova
- výchova ke zdraví
(není samostatným předmětem)

7. Člověk a svět práce

- pracovní výchova

Hlavní cíle 1. období

Cílem prvního období základního vzdělávání je naučit žáky: **základům čtení, psaní, počítání a prvního cizího jazyku**. Vyučování má ve všech předmětech **činnostní charakter**.

Při vytváření dovedností a návyků v 1. – 3. ročníku se požaduje, aby žáci chápali účel a smysl každé své činnosti, aby o činnostech hovořili a měli pro ně dostatečný časový prostor. V souladu s charakterem myšlení žáků je těžiště vyučování **v přímém poznávání skutečností kolem nás**.

K výuce v tomto období patří i vyučovací předměty s výchovným zaměřením, tj. **hudební, výtvarná, tělesná a pracovní výchova**. V programu jsou uplatňovány též: **dramatická výchova, výchova ke zdraví a informační a komunikační technologie**, ale netvoří samostatné předměty.

Charakteristické pro toto období je **prolínání učiva** mezi všemi vyučovacími předměty.

Hlavní cíle 2. období

Vyučování má ve všech předmětech činnostní charakter. Je nutné dodržovat návaznost na dovednosti a vědomosti získané žáky v 1. vzdělávacím období. Učivo, které je uvedeno pod orientačními očekávanými výstupy, je třeba průběžně upevňovat; ostatní učivo, které bylo s žáky v 1. období probráno, je nutné opětovně činnostně předložit a dostatečně procvičit.

Ve 2. období uplatňujeme ve větší míře aktivní zapojování žáků do výuky, sebekontrolu a sebehodnocení žáků. Žáky vedeme k objevování souvislostí mezi látkou naučenou a látkou aktuálně probíranou. Důraz klademe na propojování učební látky jednotlivých vyučovacích předmětů mezi sebou a na zautomatizování základních vědomostí, a to zejména v matematice a českém jazyce. Žáky učíme nedostatky nejen odhalovat, ale ukazujeme jim, jak lze zjištěné nedostatky postupně odstraňovat. Žákům dáváme prostor k samostatným úvahám a dodáváme důvěru k dosažení dobrých výsledků.

Cílem tohoto období základního vzdělávání je připravit žáky k snadnému přechodu na 2. stupeň.

Charakteristika 2. vzdělávacího období

Do 2. vzdělávacího období vstupuje žák vybaven vědomostmi a dovednostmi ze všech primárních vzdělávacích oblastí. Připravenost žáků k učení je v tomto období kvalitativně jiná než při jejich vstupu do 1. ročníku. Z hlediska psychologického vývoje žáků je třeba vzít v úvahu, že žáci již přešli z období názorného myšlení do období konkrétních operací. Proto je ve vyučovacích a výchovných postupech nutné přizpůsobit to, co si má žák osvojit, jeho vnímání i myšlení, a předkládat poznatky různými formami odpovídajícími vyspělosti žáků. V procesu osvojování učiva se nejedná pouze o upevňování soustavy vědomostí a dovedností, ale i o formování psychických struktur, které jsou základem osobních zájmů žáka, jeho schopností

a charakteru. Za kritérium naučení nebudeme pokládat to, kolik látky dokáže žák reprodukovat, nýbrž to, do jaké míry se osvojené učivo stalo nedílnou součástí žákovy osobnosti.

Tvořivá škola je i v tomto období školou individuální žakovské práce. Žáci jsou vzděláváni tak, aby nepřijímali vědomosti pasivně, nýbrž aby sami pozorovali, hledali a učební látku na základě svých poznatků a zkušeností zpracovávali. Žáci se učí činnostně, čímž jsou průběžně a účelně rozvíjeny jejich tělesné a duševní schopnosti. Žáci jsou vedeni ke spoluúčasti na výuce, k vynalézavosti a k cílevědomosti při získávání trvalých dovedností a základních vědomostí potřebných v praktickém životě.

V Tvořivé škole jsou zdůrazňovány vědomosti a dovednosti, které mají význam pro rozvoj žakovských schopností. Žákům se v tomto období zpravidla nepředkládá hotové učivo, nýbrž jsou vedeni k tomu, aby se ho zmocňovali vlastním pozorováním, uvažováním, využíváním již získaných poznatků. Nezaměstnává se jen rozum žáků nebo dokonce jen jejich paměť, ale cvičí se také jejich vůle, dbá se na jejich výchovu. Žáci jsou vedeni k zodpovědnosti, k sebehodnocení a sebekontrolě. Učí se účelně používat pracovní metody, aby je mohli snadno aplikovat při dalším vzdělávání a sebevzdělávání.

Činnostní postupy pravidelně zařazované do výuky nejsou samy o sobě cílem vzdělávání, ale pouze prostředkem k tomu, aby se co nejvíce zvýšil zájem žáků o vzdělávání a aby se rozvíjela schopnost jejich samostatné tvořivé práce.

Při činnostním stylu vzdělávání se při řešení úkolů často vyskytují otázky (problémy), u kterých si žáci doslova přejí, aby byly vyřešeny. Jindy zase učitel vymýšlí takové situace, ve kterých je skryta otázka. Žáci otázku objeví a přirozeně ji chtějí řešit. Můžeme říci, že základem činnostních postupů jsou učitelem předložené problémy, které žáci v dané situaci nacházejí a snaží se je řešit. Učitel tvořivou práci žáků řídí a je připraven jim v případě potřeby pomoci. Vhodné problémy k řešení předkládá především praktický život, který žáci sledují, nebo drobné denní události. Také například vycházky do přírody poskytují mnoho námětů k pozorování, měření, porovnávání apod. Jelikož jsou žáci vedeni činnostně od 1. ročníku a mají z 1. vzdělávacího období dobré učební návyky, můžeme jim nové učivo předkládat k objevování. Všechno, na co mohou žáci přijít sami, jim necháváme k objevení a neubíráme jim tak radost z vlastního činnostního pozorování, z vlastního poznávání, z vlastní vykonané práce.

Pro toto období vývoje rozumových operací je charakteristické využívání různých činností, potřeba motivace k učení a aktivního zapojení žáků do procesu vzdělávání. Činnostmi žáků zde rozumíme jednak manipulaci žáka se zvolenými předměty (pomůckami), jednak se znaky (např.: slovními, číselnými, obrázkovými), které v lidském myšlení zastupují různé předměty a vztahy.

Při poznávání na základě činností se musí žák nejprve zorientovat v daném úkolu, připravit si pomůcky a na základě pozorování při manipulaci s nimi vyjádřit slovy, co shledává. Teprve potom, obvykle společně s ostatními žáky nebo za pomoci učitele, dospívají žáci k zobecnění poznatku a jeho přesnějšímu vyjádření. Takto, prostřednictvím jasného porozumění, dochází k osvojování nových poznatků. V tomto smyslu je možné činnosti žáků chápat jako nástroj k poznávání vnějšího světa a přetváření dosud získaných poznatků tak, aby je bylo možné uvádět do systémů z hlediska jejich využití při řešení různých problémů. U takto učených žáků vznikají v tomto období vnitřní struktury operací a tím se vytvářejí předpoklady pro rozvoj logického myšlení. Aktivně se také ovlivňuje jejich další zdravý psychický vývoj.

Naše Tvořivá škola zpřijemňuje žákům učení a zvyšuje zájem žáků o výuku. Díky používání činnostních metod a postupů, které žáky aktivně zapojují do výuky, žáci učivo lépe rozumějí, lépe si látku osvojují a zapamatovávají. Snažíme se, aby ve 2. období základního vzdělávání, stejně jako v období prvním, ve výuce vládla pozitivní atmosféra. To je nejlepší předpoklad pro úspěchy žáků.

K dobrému osvojení jakéhokoli učiva (matematického, přírodovědného, učiva z českého nebo z cizího jazyka aj.) žáky nemůže dojít bez příslušné motivace, bez vytvoření vnitřního zájmu o určité učivo. Žák, který si má učivo nejen zapamatovat, ale také osvojit (to znamená dokázat si učivo vybavovat v jiných souvislostech), musí být dostatečně motivován. Tomu napomáhá jednak porozumění učivu, jednak žákova důvěra v to, že je v jeho schopnostech dané učivo zvládnout. Pozitivní motivace žáků k učení souvisí tedy těsně s jejich směřováním k vytrvalosti a snaze dosáhnout dobrých výsledků.

Vzdělávací proces vyžaduje průběžnou zpětnou vazbu mezi učitelem a žákem. Díky ní žák dostává možnost uvědomovat si své pokroky a příležitost vidět, že může postupně dosáhnout stanoveného cíle. Každý žák má v sobě snahu účastnit se aktivně výuky. Činnostní učení mu to umožňuje. Přes vlastní činnosti, pozorování a vyjadřování se může každý žák průběžně přesvědčovat o svém pokroku v učení a svých schopnostech. Jde tu o motivující zpětnovazební vztahy, které řídí cílevědomě zaměřené chování žáka v procesu vzdělávání. Pokud žáci chápou, čemu a proč se učí, rozvíjejí se v souladu se svými přirozenými schopnostmi a zájmy.

Základní vzdělávání na 1. stupni uvádí žáky do pravidelného a systematického vzdělávání. Svým činnostním a praktickým charakterem vede žáky k učební aktivitě a k poznání, že je možné hledat, objevovat, tvořit a nalézat vhodný způsob řešení problému. Při výuce v tomto období pamatujeme na to, aby všechno učivo odpovídalo skutečnosti. Při učení volíme takové postupy, aby probíranou látku mohli všichni žáci snadno pochopit. Žáky vedeme k logickému myšlení. Stavíme na smyslovém pozorování žáků, dbáme na jejich aktivní účast ve výuce a stále se přesvědčujeme o porozumění žáků učivu. Žákům tak otevíráme cestu k poznání. Od slov obracíme zřetel k pochopení věcí, poznatků a souvislostí mezi nimi. Tím dáváme základ i pro dobrý jazykový projev žáků. Při učení novým poznatkům vycházíme z předmětů žákům dobře známých a necháváme je, aby mohli své poznatky ve vyučování použít. Důsledně uplatňujeme návaznost učiva a mezipředmětové vztahy.

„Učme tomu, čemu je třeba učit, ale tak, že se žák sám o věc pokouší.“ (J. A. K.)

Činnostní a tvořivé základní vzdělávání na 1. stupni pomáhá všem žákům utvářet a postupně rozvíjet vymezené klíčové kompetence. Pro vyučování ve 4. a 5. ročníku je charakteristické maximální využívání mezipředmětových vztahů. Všechny materiály, podle kterých ve Tvořivé škole pracujeme, jsou připraveny tak, abychom mohli při objevování, získávání a procvičování poznatků využívat všeho, co žáci poznávají v různých vyučovacích předmětech. Při výuce žáci využívají pracovní sešity a učebnice se zapracovanými mezipředmětovými vztahy. Například čtení z čítanek žáci doplňují poznatky z přírodovědy. Dějepisné učivo žákům přibližují vybrané umělecké texty, setkávají se i s časovými osami. V matematice mají v pracovních sešitech úlohy z různých oborů lidské činnosti, získávají nové informace o vesmíru, o významných vynálezcích, některých stavbách atp.

Učitel i připravené učební materiály učí žáky tomu, že učivo jednotlivých předmětů spolu souvisí, že se učí pro život a že jednou zvládnuté učivo mohou využít i jinde. Učebnice a pracovní sešity připravené pro činnostní učení podávají učivo jazykem vhodným pro věk žáků 4. a 5. ročníku a tak, aby bylo učení žákům usnadňováno a ne ztěžováno. To, co jim v dalším vzdělávání pomáhá, jsou dovednosti, ke kterým jsou při činnostní výuce vedeni od začátku školní docházky. Jsou to především: schopnost třídit, rozlišovat, logicky uvažovat, rozhodovat se, ptát se, komunikovat, naslouchat, hledat různé způsoby řešení situací a úloh, využívat svých zkušeností a poznatků, docházet k závěrům.

Činnostní výuka dává příležitost každému žákovi k jeho individuální realizaci. V 5. ročníku jsou si žáci obvykle již vědomi svých schopností. Měli mnoho příležitostí k tomu, aby se projevovali a přesvědčovali se, co dokáží. Jejich sebedůvěru dále posilujeme a stále jim dodáváme chuť a odvahu případné nedostatky překonávat a odstraňovat. K tomu napomáhá zejména často uplatňovaná zpětná vazba, vedení žáků k sebekontrolě, práce s chybou, dosahování bezchybnosti žáků v základním učivu. S individuální realizací žáků přímo souvisí nutnost vnitřní diferenciaci při vyučování i v domácí přípravě. Také na tento požadavek učební materiály používané Tvořivou školou v dostatečné míře pamatují.

Ve 2. období činnostním vzděláváním přirozeně prostupuje mravní výchova. Demokratická společnost potřebuje ke své realizaci nejenom lidi vzdělané, ale i mravně způsobilé. Je to nejen rodina, ale i škola a společnost, které se musí snažit vychovat člověka ohleduplného k druhým, uznávajícího názory ostatních, člověka schopného spolupracovat, ochotného respektovat a dodržovat pravidla slušného soužití mezi lidmi.

Mravní zákony jsou obvykle formulovány abstraktní, dětem málo srozumitelnou řečí; jsou všeobecné, svými formulacemi přímo nabádají k pouhému odříkávání. Díky činnostním přístupům dosahujeme toho, že nejen vyučování, ale i výchova je konkrétní, zajímavá. Uvědomujeme si, že pokud má mít mravní výchova smysl a praktický vliv na chování žáků, musí se aplikovat na životní situace dětí. Chceme se vyvarovat suchopárných lekcí o mravní výchově, a proto dáváme přednost nepřímým metodám její realizace. Mezi ně řadíme hlavně výchovu na základě životních zkušeností a využívání vhodných modelových situací.

Výchova na podkladě životních zkušeností a modelových situací má mnoho předností:

- vychází z konkrétní situace, kterou většina žáků chápe
- žáci mohou posuzovat, co je dobré nebo zlé, na konkrétní situaci
- žáci mohou uvážit, jaké má být správné jednání, jak by se sami v podobné situaci zachovali
- navozená situace jim může ukázat, že často je třeba druhým pomoci
- z většiny řešených životních situací lze vyvodit poučení pro osobní jednání
- žáci mohou formulovat skrytou mravní zásadu pro chování lidí mezi sebou
- každý zde má možnost analyzovat své vlastní jednání vzhledem k dané situaci a v ní skryté mravní zásadě

Vytváření a osvojování správných mravních návyků umožňují v naší škole metody zaměstnání žáků individuálními i kolektivními činnostmi. Ukázněnost je předpokladem úspěšné práce a naopak prováděnými činnostmi se stává každý žák ukázněnějším a mravně kultivovanějším.

(To potvrzuje lidové rčení, které říká, že „práce šlechtí člověka.“). Motivace žáků k zájmu o učení, pozitivní hodnocení a systematické vedení k mravním způsobům chování vedou k celkovému dobrému výsledku. Ten se projevuje dobrými vědomostmi žáků a jejich schopností tyto vědomosti uplatňovat v různých situacích.

V chování kultivovaného člověka je mnoho drobných nuancí, které jsou na první pohled zcela samozřejmé. Pro děti jsou to však často věci nové a neznámé. Je třeba na ně žáky upozorňovat, dodržovat je a dbát na to, aby se běžné zásady slušného chování staly pro žáky samozřejmostí.

Předpokladem pro úspěchy žáků ve 2. období základního vzdělávání je, stejně jako v prvním období, pozitivní příznivá atmosféra. Učitel ve výuce vychází vždy z toho, co již žáci dobře umí. Nové poznatky žáci vyvozují a objevují většinou sami, jsou k nim učitelem přivedeni prostřednictvím samostatných činností s různými konkrétními předměty, pomůckami, nákresy, obrázky, za pomoci pozorování, třídění, rozlišování, vyjadřování názorů. Když žák dokáže sám některou novou látku objevit nebo některou novou úlohu vyřešit, prožívá pozitivní pocity úspěšnosti. Takto podávanou novou látku si pak snadno osvojuje a při výuce projevuje aktivitu.

V naší Tvořivé škole chceme ve 2. vzdělávacím období dosáhnout toho, aby:

- žáci samostatně prováděli pokusy a pozorování podle ústního pokynu, nákresu nebo návodu
- žáci postupně získali základy tvořivého myšlení
- se snažili k pokusům a pozorováním vyjadřovat, co pozorují a vyslovovat vlastní závěry
- se učili logicky uvažovat a řešit problémy
- žáci zvládali základy vzájemné komunikace
- využívali svých získaných vědomostí a zkušeností z různých oborů lidské činnosti
- uplatňovali poznatky mezipředmětově
- se žáci učili spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých
- projevovali pozitivní city v chování, jednání a prožívání životních situací
- byli žáci k sobě navzájem tolerantní a ohleduplní
- získávali pozitivní vztah ke svému fyzickému i duševnímu zdraví a pečovali o něj
- neohrožovali spolužáky a další spoluobčany neuváženými činy
- si začali uvědomovat své reálné možnosti a aby se snažili rozvíjet své nadání
- se žáci rozvíjeli jako svobodné osobnosti a učili se přijímat odpovědnost za své jednání

Pro přirozený rozvoj klíčových kompetencí je třeba stále respektovat individuální vloh y žáků a motivovat žáky tak, aby prožívali pozitivní pocity z pochopení probíraného učiva. Aby byli žáci ochotni tvořivě riskovat při řešení úkolů a problémů, je potřeba podporovat jejich samostatnost, sebejistotu, zodpovědnost a pozitivní sebehodnocení.

Učitel se pro žáky stává partnerem a poradcem, pomocníkem i oporou a to jak při řešení úloh, tak při pochopení nebo nepochopení probíraného učiva. Výuka ve škole může být rušnější, může se v ní uplatňovat i humor a smích. Vše je provázeno pocity uspokojení a radosti, dobrými výsledky. Žák je podněcován k produkci myšlenek, nápadů, kladení otázek. Často se tak děje při činnostních postupech s pomůckami, na základě hovoru o pozorovaných jevech nebo na základě řešení úloh ze života. Ve výuce klademe důraz na předávání vědomostí v rámci smysluplných celků.

Vzdělávací oblast:

JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

Vzdělávací oblast je v 1. – 5. ročníku realizována prostřednictvím vyučovacího předmětu český jazyk a ve 3. – 5. ročníku prostřednictvím vyučovacího předmětu anglický jazyk.

Český jazyk

Vymezení předmětu

(obsahové, časové, organizační)

Český jazyk se vyučuje jako samostatný předmět ve všech ročnících. Vzdělávací obsah předmětu má komplexní charakter, ale pro přehlednost je rozdělen do tří složek:

Komunikační a slohové výchovy

Jazykové výchovy

Literární výchovy

Ve výuce se však vzdělávací obsah jednotlivých složek vzájemně prolíná.

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.
Hod. dotace (týdně)	9	9	8	8	8

Vzdělávání v předmětu Český jazyk:

- směřuje k ovládnutí základních jazykových jevů pro dorozumívání v ústní i písemné podobě
- k osvojování a rozvíjení čtenářských schopností
- vede k využívání různých zdrojů informací – př. slovníky, encyklopedie, katalogy, pro rozšiřování znalostí a dovedností potřebných pro další vývoj

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- učitel vede žáky ke stálému zdokonalování čtení
- učitel vytváří podmínky pro získávání dalších informací potřebných k práci
- učitel stanovuje dílčí vzdělávací cíle v pravopisu
- žáci jsou motivováni k aktivnímu zapojování se do vyučovacího procesu

Kompetence k řešení problémů

- žáci navrhnou různá řešení problémů, dokončují úkoly a zdůvodňují své závěry
- žáci si vzájemně radí a pomáhají
- učitel hodnotí práci žáků způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok

Kompetence komunikativní

- učitel vede žáky k výstižnému a kultivovanému projevu
- žáci dokáží prezentovat své myšlenky a názory

Kompetence sociální a personální

- učitel organizuje práci ve skupinách, aby žáci spolupracovali při řešení problémů
- učitel vede žáky k prezentaci svých myšlenek a názorů a k vzájemnému respektu
- učitel vytváří příležitosti pro relevantní komunikaci mezi žáky
- žáci respektují pokyny pedagogů

Kompetence občanské

- učitel využívá literatury naučné i vědecké k vytváření postoje k přírodě, k životnímu prostředí
- žáci zvládnou komunikaci i ve vyhraněných situacích
- pro žáky s postižením jsou k dispozici vhodně přizpůsobené pracovní materiály

Kompetence pracovní

- učitel vede žáky k organizování a plánování učení
- učitel se zajímá, jak žákům vyhovuje jeho způsob výuky
- učitel požaduje dodržování dohodnuté kvality, postupů, termínů

Je-li k tomu vhodná příležitost, lze složky českého jazyka zpestřit *dramatickou výchovou*.

Dramatická výchova rozvíjí tvořivost dětí a přispívá k obohacení jejich slovní zásoby. S její pomocí učíme žáky volně, beze strachu, svými slovy vyjadřovat myšlenky a názory nejen v českém jazyce. Pomocí dramatické výchovy se žáci učí slušnosti, vzájemnému respektování i tvořivému řešení praktických situací. Přitom se učí též cítit s druhými, vzájemně si pomáhat.

Dramatická výchova v 1. období základního vzdělávání

Pomocí dramatické výchovy:

- rozvíjíme u dětí jejich tvořivost

- učíme je volně bez strachu, svými slovy vyjadřovat myšlenky a názory nejen v českém jazyce a literatuře, ale i v dalších vyučovacích předmětech
- rozvíjíme a obohacujeme slovní zásobu žáků
- učíme žáky tvořivě řešit praktické problémy
- vedeme žáky k slušnosti a respektování spolužáků, rodičů i ostatních dospělých v jejich okolí
- žáci mohou prožívat různé situace, naučit se cítit s druhými a pomáhat si navzájem

Vzdělávací obsah předmětu

Český jazyk a literatura – 1. ročník

Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, vztahy, vazby k dalším předmětům a projektům	Doporučené aktivity, metody, pomůcky, poznámky
Žák: -rozeznává jednotlivá písmena tiskací a psací, malá a velká - poznává jednotlivá písmena a hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky, správně čte, vyslovuje a píše - skládá slabiky, slova, čte slabiky, slova, porovnává významy slov, hledá slova opačného významu a slova významem souřadná, -v mluveném projevu užívá správné tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves -tvoří smysluplné věty - dramatizuje jednoduchý text, - vypráví pohádky a příběhy podle obrázkové osnovy, - seřadí ilustrace podle časové(dějové) posloupnosti - přednáší básničku (min. 4 verše) - odliší jednotlivé literární pojmy rozpozná nadpis, řádek, odstavec, článek - tvoří jednoduché věty, hlasitě čte jednoduché věty se správnou intonací rozumí přečtené větě, dokáže ji opakovat	Předslabikářové období Zvuková stránka jazyka jazyková příprava na čtení písmena a hlásky sluchové rozlišování hlásek modulace sluchové řeči Mluvený projev dýchání, výslovnost – pozdrav, oslovení, omluva, prosba Naslouchání Slabikářové období Čtení a literární výchova četba s porozuměním	rozvoj schopností poznávání komunikace řešení problémů a rozhodovací dovednosti, praktická etika VDO – výchova k demokratickému myšlení v rámci třídního kolektivu OSV – výchova k samostatnosti, k sebekritice a odpovědnosti VME – Evropa a svět nás zajímá - rozvoj jazykových dovedností, poznávání evropských kultur(život dětí v jiných zemích, zvyky, tradice národů Evropy) - EV- Lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí-výchova MKV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení M – Číslo a početní operace VV – doplnění textu obrázkem, ilustrace PV – modelování písmen, vystřihovánky PRV – roční období, dopravní výchova, rodina, příroda, zdravá výživa	Učebnice: Živá Abeceda, Uvolňovací cviky, pohádkové knížky vhodné pro děti mladšího šk. věku, Malované čtení Učebnice: Nakladatelství Fraus – Slabikář, , Písanky,Čítanka, Čtecí karty ke slabikáři Soubor Abeceda, Doplňková četba: Otíkova čítanka, Malované čtení, Leporela, pohádkové knížky vhodné pro děti mladšího šk. věku Pomůcky: Skládací kostky, sada obrázků do vět, využití Velká Dida, Soubor obrazů a slov, tištěné a psací tvary – dřevěný kufr, Barevná abeceda, bzučák, DVD – Pohádka o krtkovi a jiné pohádky, CD – využití reprodukce pohádek (viz. knihovna CD) VHS Výukové programy na PC (Slabikář, Hry pro rozvoj myšlení a řeči – Chytré dítě, Všeználek) Metody a formy práce: -Sluchová analýza a syntéza, rozhovor, vyprávění, manipulace s písmeny a

- zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním včetně prvních návyků psaní na počítači - sedí při psaní - rozlišuje psací a tiskací písmena - píše psací písmena velké a malé abecedy a číslice - napíše slabiky, jednoduchá slova a věty - dokáže přepsat tiskací písmo do psané podoby - píše diktát jednotlivých slov a vět - kontroluje vlastní písemný projev - orientuje se na klávesnici počítače	Písemný projev správné sezení držení psacího náčiní hygiena zraku technika psaní (úhlednost, čitelnost)	HV – zpěv, rytmizace TV – tělovýchovné chvílky	slabikami, zapojování všech smyslů - individuální přístup, - skupinová práce - práce ve dvojicích - Návštěva divadel, kin, muzeí, beseda v knihovně Hry: klubíčko přátelství, komunitní kruh, jak se jmenuješ (rytmická hra) Počítačové programy: Chytré dítě – Slabikář, Hry pro rozvoj myšlení a řeči Všechnálek

Český jazyk a literatura – 2. ročník

Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, vztahy, vazby k dalším předmětům a projektům	Doporučené aktivity, metody, pomůcky, poznámky
- čte plynule s porozuměním jednoduché texty přiměřeného rozsahu a náročnosti nahlas i potichu - dbá na správnou intonaci - naslouchá přednesu - rozlišuje poezii a prózu - dokáže přečtený text vyprávět - pečlivě procvičuje výslovnost - řadí slova podle abecedy - rozlišuje a vyjmenovává samohlásky, měkké, tvrdé a obojetné souhlásky - procvičuje gramatiku měkkých a tvrdých souhlásek - rozděluje slova na slabiky - určí slabikotvorné r, l - rozděluje slovo na konci řádku - rozlišuje zvukovou a psanou podobu slabik dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě, ú/ů - označí přízvučnou slabiku ve slově - správně vyslovuje a píše spojení předložky a ohebných slov - poznává párové souhlásky – spodobu na konci slov - rozlišuje vlastní jména osob a zvířat - rozliší slova do skupin podle jejich obecného významu (děj věc, okolnost, vlastnost) - tvoří ze slov smysluplné věty	Čtení a literární výchova Čtení a naslouchání s porozuměním Mluvený projev – základní techniky, pravidla dialogu. Nonverbální prostředky. Literární druhy a žánry Základy pravopisných jevů hlásky slabiky slova abeceda slovní přízvuk spodoba znělosti slova nadřazená, podřazená, synonyma, antonyma, sl. Příbuzná, sl. Citově zabarvená, zdrobněliny vlastní jména osob a zvířat Skladba věta jednoduchá a souvětí vlastní jména	- Vnímání autora mediálních sdělení (uplatnění výrazových prostředků) - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - Evropa a svět nás zajímá (život dětí v jiných zemích, zvyky a tradice národů Evropy v četbě) - Lidské vztahy (sociální a komunikativní hry zaměřené na toleranci, empatii a harmonické mezilidské vztahy) - Prv – základy společenského chování (hra: Nešťourej se v nose) - VV – ilustrace příběhů, pohádek, básní - Návštěva divadel, kin, muzeí, beseda v knihovně	Učebnice: Učebnice Nová škola, Pracovní sešit pro 2. ročník ČJ 2, Písanka 1., 2. díl, Pracovní sešit – Tvrdé, měkké slabiky, Pravidla českého pravopisu Pomůcky: Tabule, magnetická tabule, DiPo- Slovní druhy, bzučák, nástěnné mapy: rozdělení hlásek tabule psacího písma, tvrdé a měkké souhlásky, slovní druhy, psaní u/ú, u/ů, dělení slov, slovní druhy, druhy vět, Didaktické karetní hry Výukové programy na PC (Zábavná čeština v zoo, Terasoft JČ 2, Diktáty s piráty) LV: CD – využití reprodukce pohádek, příběhu ze života dětí Soubory knih: I. Hostiňák: Bajky, Zeman: Příběhy veverky Zrzečky, A. Lindgrenová: Děti z Bullerbynu, časopis Mateřídouška DVD, VHS - pohádky (Krkonošské pohádky, Sněhová královna a jiné) -ilustrátoři dětské knihy – soubor obrazů Metody a formy práce:

- určí konec věty a začátek věty následující - věty začíná velkým písmenem - rozlišuje druhy vět – oznamovací, tázací, rozkazovací, přací - zná a používá interpunkční znaménka - seřazuje věty v textu - spojuje věty do jednoduchých souvětí vhodnými spojkami - rozlišuje slovní druhy v základním tvaru - rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk - vyjadřuje se spisovně ve větách - vyjadřuje svůj názor, pocity - respektuje základní komunikační pravidla - podle obrázkové osnovy vypráví děj - vymyslí závěr přečteného nebo reprodukováného textu - naslouchá druhému - zvládá správné tvary písmen abecedy, popis a přepis jednoduchých textů - zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	Tvarosloví slovní druhy Mluvený projev základní komunikační pravidla – zdvořilé vystupování Písemný projev žánry písemného projevu: adresa, pozdrav z prázdnin		- vedení rozhovoru - vyprávění příběhů - základní formy společenského styku (omluva, adresa, telefonický rozhovor) - individuální přístup - práce ve dvojicích - skupinová práce - práce v týmu - pomoc spolužákům při řešení úkolů - krátkodobé projekty

Český jazyk a literatura – 3. ročník

Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, vztahy, vazby k dalším předmětům a projektům	Aktivita, metody, pomůcky, poznámky
zdokonaluje se v plynulém a výrazném čtení čte potichu i předčítá nahlas orientuje se v textu využívá četbu jako zdroj poznatků čte s porozuměním reprodukuje text rozpozná znělé a neznělé souhlásky uvnitř slova osvojuje si pravopis znělých a neznělých souhlásek procvičuje vyjmenovaná slova a jejich pravopis procvičuje obojetné souhlásky pozná podstatné jméno určuje rod, číslo, pád podst. jm. poznává sloveso určuje osobu, číslo a čas sloves rozlišuje názvy obcí a ulic a správně je píše určí slovní druhy - předložky a spojky - pozná předložky a píše je s podst. jmény rozlišuje základní skladební dvojice a ostatní dvojice	Čtení a literární výchova Naslouchání zdvořilé, pozorné, soustředěné Pravopis lexikální znělé a neznělé souhlásky Tvarosloví vyjmenovaná slova Slovní druhy podstatná jména slovesa - tvary slov ostatní slovní druhy Skladba základní skladební dvojice	OSV - osobnostní rozvoj (řešení modelových situací – cvičení na rozvoj poznávacích schopností, sebepoznání,sebepojetí, seberegulace, dovednosti pro pozitivní naladění, kreativita, originalita (slohové práce) Sociální rozvoj – poznávání ve skupině (empatie, respektování, pomoc, komunikace, kooperace a kompetice tj.umět odstoupit od vlastního nápadu Morální rozvoj – odpovědnost, spolehlivost, spravedlnost, respektovat a pomáhat,ale nečekat protiřizbu VDO – Přijímat odpovědnost za své činy a postoje (MPP), angažovat se a být zainteresovaný na zájmu celku, chápat školu jako model otevřeného partnerství VME – vzbuzovat zájem žáka o Evropu a svět, zprostředkovávat mu její poznávání a poznávání i světa,taképoznávání kořenů a zdrojů evropské civilizace –lidová slovesnost,zvyky a tradice MKV – umět se začlenit v rodině,mezi vrstevníky dobré mezilidské vztahy (tolerance,empatie,solidarita), pochopit užívání jazyků jako prostředek dorozumění a vzájemného obohacení,chápat rovnocennost a odlišnost etnických skupin, chápat	Učebnice: Nakladatelství FRAUS + pracovní sešity , písanky součástí PS do čtení Vyjmenovaná slova hrou, Pravidla českého pravopisu Doplňující – Slovníky cizích slov + Fraus Pomůcky: Interaktivní tabule, , výuková domina, Demonstrační : slovní druhy, tabule psacího písma, vyjmenovaná slova, dělení slov, slovesa, pády podstatných jmen Pexesa, DiPo – vyjmenovaná slova, slovní druhy, slovesa, podstatná jména, Didaktické karetní hry Výukové programy na PC (Terasoft, Zábavná čeština v zoo, Diktáty s piráty) Využití CD, DVD (poslechové literární ukázky pro 3. třídu Využití prezentační výuky na interaktivní tabuli. Metody a formy práce: - vedení rozhovoru - vyprávění příběhů - základní formy společenského styku (omluva, adresa, telefonický rozhovor, blahopřání, jednoduchý popis,

zná příklady slov souznačných, nadřazených, podřazených, protikladných a používá je ve větě rozlišuje ve slově kořen, část předponovou a příponovou vyjmenovává abecedu řadí slova podle abecedy orientuje se v textu slyšeném i čteném vypravuje podle osnovy popisuje věrohodně předměty popisuje pracovní postup telefonuje užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves napíše adresu, přání, pozdrav na pohlednici	Slovní zásoba a tvoření slov slova souznačná a protikladná, nadřazená a podřazená, stavba slova (kořen, část předponová, příponová) Abeceda Mluvený projev Písemný projev - žánry písemného projevu: adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin	otázky základních lidských práv, odmítání jejich diskriminace (MPP) EV – vedení k aktivní účasti k ochraně ŽP (vlastní slohové práce a poznatky), využívání přímých kontaktů s okolním prostředím, využití poznatků o našem městě (projekt Naše město) MV – pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě, rozlišování zábavných prvků od informativních, vliv médií na každodenní život, společnost, rozlišovat různé typy médií, Přispívat vlastní tvorbou do místního tisku (Besedník) a do webových stránek školy Předměty : M – slovní úlohy z praktického života, aplikované slovní úlohy Prv – Rozmanitost vztahů v přírodě, lidé a čas (hry, dramatizace, modelové situace) VV – ilustrace příběhů, pohádek, básní, tematické práce, besedy o ilustrátorech Hv – seznámení s životopisy hudebních skladatelů Projekty: Podzim, Zima, Vánoce, Velikonoce, -	vyprávění) - individuální přístup - práce ve dvojicích - skupinová práce - práce v týmu - pomoc spolužákům při řešení úkolů - krátkodobé projekty Aktivita: Návštěva divadel, kin, muzeí, beseda v knihovně Krátkodobé projekty Recitační soutěž Účast na literárních soutěžích dle možností Příspěvky do Besedníku Vítání jara, Den Země, Svátek matek, Den dětí

Český jazyk a literatura – 4. ročník

Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, vztahy, vazby k dalším předmětům a projektům	Doporučené aktivity, metody, pomůcky, poznámky
- užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby je obměňuje - rozlišuje větu jednoduchou a souvětí - určí základní skladebné dvojice ve větě jednoduché - seznámí se s pravidlem shody přísudku s podmětem - rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru - rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj - využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu - z vět jednoduchých vytvoří souvětí - užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje - rozlišuje slova jednoznačná, mnohoznačná, synonyma, opozita, slova citově zabarvená - umí užívat slova spisovná, výstižná, slova citově zabarvená - rozlišuje slova ohebná a neohebná - odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí - rozlišuje předpony a předložky a správně je píše - určí slovní základ (předpona, kořen,	Zvuková stránka jazyka modulace souvislé řeči Skladba věta jednoduchá, souvětí Slovní zásoba a tvoření slov	OSV Osobnostní rozvoj cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení a studium, cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání a prožívání, vůle, organizace vlastního času, osobní cíle a kroky k jejich dosažení Sociální rozvoj empatie, respektování podpora, pomoc, lidská práva, verbální a neverbální komunikace, monolog, dialog, asertivní komunikace, Práce ve skupině - vedení a organizování práce skupiny, rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže Morální rozvoj hodnoty, postoje, praktická etika – vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlnost, respektování, prosociální chování MV	Učebnice Učebnice Nová škola, Pracovní sešit pro 4. ročník – JČ 4 Vyjmenovaná slova hrou Pravidla českého pravopisu Slovník cizích slov Knihy pro povinnou četbu Pomůcky bzučák, tabelární pomůcky - slovní druhy, vzory podstatných jmen, vyjmenovaná slova, slovesa, DiPo – vyjmenovaná slova, slovní druhy, slovesa, podstatná jména, přídavná jména Výukové programy na PC Terasoft Využití CD, DVD a VHS , poslechové literární ukázky pro 4. třídu Využití prezentační výuky na interaktivní tabuli. Metody a formy práce

přípona) - určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu - zná vzory podstatných jmen - umí určit rod, číslo, pád a vzor - umí skloňovat podst. jm. podle vzorů - píše správně zeměpisné názvy - pozná zvratná slovesa, neurčitek - umí určit osobu, číslo, čas - umí časovat slovesa v času přítomném, minulém, budoucím - umí vyhledávat v abecedním seznamu (rejstřík, slovník, telef. seznam) - zvládá základní příklady syntaktického pravopisu - píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách - správně píše skupiny bě/bje, pě, vě/vje, mě/mně - umí uvést příklady užití ve větách - vypravuje podle osnovy - popisuje jednoduchou věc - při vypravování a popisu užívá slova výstižná, spisovná, citově zabarvená - kultivovaně se dorozumívá ve škole i mimo školu, vede správně dialog a telefonický rozhovor - umí se vyjádřit v běžných situacích - zvládne jednoduchou grafickou úpravu textu	Tvarosloví slovní druhy tvary slov podstatná jména slovesa Abeceda Pravopis koncovky podstatných jmen shoda přísudku s holým podmětem skupiny skupiny bě/bje, pě, vě/vje, mě/mně Mluvený projev <i>prosba, omluva, zpráva, oznámení, vypravování, dialog na základě obrazového materiálu</i>	- kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - interpretace vztahu mediálních sdělení a reality – různé typy sdělení, jejich rozlišování, rozdíl mezi reklamou a zprávou	- vedení rozhovoru, diskuse - vyprávění - základní formy společenského styku (adresa, telefonický rozhovor, blahopřání, popis, vyprávění) - práce ve dvojicích - skupinová práce - práce v týmu Aktivity Návštěva divadel, kin, muzeí, besedy v knihovně Krátkodobé projekty Recitační soutěže Literární soutěže Příspěvky do Besedníku Spolupráce se společností LORM

- zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu - spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova - pracuje s textem jako zdrojem Informací - samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami - rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu - posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení - čte plynule nahlas i potichu s porozuměním - rozumí přiměřeně náročnému textu a umí ho reprodukovat, zapamatuje si podstatná fakta, vlastními slovy interpretuje smysl díla - volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo - rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost - vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je - volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma - rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů, rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora - při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy - rozlišuje spisovný jazyk, nářečí	Čtení a literární výchova čtení jako zdroj informací		

a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití - rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní - seznámí se s autory dětských knih - spisovatelé a básníci - B. Němcová, K. J. Erben, J. Seifert, F. Halas, Z. Kriebel, M. Macourek, H. Ch. Andersen, A. Lindgrenová, R. Kipling - rozlišuje základní literární druhy a žánry - porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování - naslouchá a zaznamenává slyšené - tvoří osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev - píše jednoduché komunikační žánry - vybírá orientační prvky v textu - dokáže si vybrat četbu podle svého zájmu a udělat zápis do deníku	Naslouchání věcné naslouchání Písemný projev dopis, popis, vypravování		

Český jazyk a literatura – 5. ročník

Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, vztahy, vazby k dalším předmětům a projektům	Doporučené aktivity, metody, pomůcky, poznámky
- čte přiměřeně rychle a plynule s prvky uměleckého přednesu - rozpozná umělecké vybrané žánry: pohádka, pověst, bajka, dobrodružná četba, comics - zná pojmy rým, verš, sloka - orientuje se v encyklopediích pro děti, pracuje s Pravidly českého pravopisu - vyjadřuje dojem z četby a zaznamenává jej - vede správně dialog a telefonický rozhovor - užívá vhodné spojovací výrazy - volně reprodukuje text - vytvoří zkrácený zápis textu - recituje básně (přiměřené věku) - dokáže zdramatizovat vhodný text - zanechá vzkaz na záznamníku - sestaví osnovu k popisu a vyprávění, podle osnovy se jasně a srozumitelně vyjadřuje - volí náležitou intonaci, přízvuk a tempo podle svého komunikačního záměru - píše správně i/y po obojetných souhláskách - rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost, vhodně ji užívá podle komunikační situace - zachovává posloupnost děje a hlavní linii příběhu - posuzuje úplnost jednoduchého sdělení - rozšiřuje svou slovní zásobu	Čtení a literární výchova čtení jako zdroj informací klíčová slova Mluvený projev základy techniky mluveného projevu mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta) Písemný projev žánry písemného projevu jednoduché tiskopisy vypravování Naslouchání věcné naslouchání	OSV Osobnostní rozvoj cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení a studium, cvičení sebekontroly, sebeovládání Sociální rozvoj empatie, respektování podpora, pomoc, lidská práva, verbální a neverbální komunikace, monolog, dialog, asertivní komunikace, rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci Práce ve skupině - vedení a organizování práce skupiny, rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže Morální rozvoj - hodnoty, postoje, praktická etika – vytváření povědomí o kvalitách typu odpovědnost, spolehlivost, spravedlnost, respektování, prosociální chování	Učebnice Učebnice Nová škola, Pracovní sešit pro 5. ročník – JČ 5 Vyjmenovaná slova hrou Pravidla českého pravopisu Slovník cizích slov Knihy pro povinnou četbu Pomůcky bzučák, tabelární pomůcky - slovní druhy, vzory podstatných jmen, vyjmenovaná slova, slovesa, DiPo – vyjmenovaná slova, slovní druhy, slovesa, podstatná jména, přídavná jména Výukové programy na PC Terasoft Využití CD, DVD a VHS, poslechové literární ukázky pro 5. třídu Využití prezentační výuky na interaktivní tabuli.

- slovně vyjadřuje děj, situace, příběh promítnutého filmu (animovaného, hraného) a zaujímá osobní stanovisko k jednání postav a vyjadřuje svůj názor na film jako celek - ve spolupráci s učitelem dílčím způsobem analyzuje použité prostředky a principy v ukázkách promítnutého filmu - odliší podstatné a okrajové informace v textu vhodné pro daný věk, zaznamenává je - píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry - napíše dopis, telegram, příspěvek do časopisu, pozvánku, průvodku, poštovní poukázku, oznámení - sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti - rozpozná manipulativní komunikaci v reklamě - určuje všechny slovní druhy - určí rod, číslo, pád, vzor podst. jmen - podst. jm. skloňuje podle vzorů - určuje druhy příd. jmen - zná gramatiku měkkých a tvrdých příd. jmen - určuje základní druhy zájmen a číslovek - časuje slovesa ve všech časech v ozn. způsobu - určuje všechny slovesné způsoby - určuje zvrtné sloveso - rozlišuje jednoduché a složené	Tvarosloví slovní druhy: podstatná jména, přídavná jména, zájmena, číslovky, slovesa	MV - fungování a vliv médií ve společnosti - vliv médií na každodenní život, společnost, politický život a kulturu, role médií v každodenním životě jednotlivce - tvorba mediálního sdělení	Metody a formy práce - vedení rozhovoru, diskuse - vyprávění - základní formy společenského styku (adresa, telefonický rozhovor, blahopřání, popis, vyprávění) - práce ve dvojicích - skupinová práce - práce v týmu Aktivity Návštěva divadel, kin, muzeí, besedy v knihovně Krátkodobé projekty Recitační soutěže Literární soutěže Příspěvky do Besedníku Spolupráce se společností LORM

slovesné tvary - pracuje s pojmem přičestí minulé, tvoří přičestí minulé - rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku - porovnává významy slov, slova stejného a podobného významu, slova vícevýznamová - rozpozná přímou řeč a větu uvozovací - užívá přímou řeč ve vypravování - rozliší větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou na souvětí - určí základní skladební dvojici - vyhledává podmět a přísudek - rozlišuje podmět holý, rozvitý, několikanásobný - užívá shodu přísudku s holým podmětem - určí větu řídící a závislou - určí větu hlavní a vedlejší, rozpozná typ souvětí - pozná spojky (spojovací výrazy) v souvětí a dle potřeby je obměňuje - využívá psaní i/y ve slovech po obojetných souhláskách, využívá pravidla interpunkce - zvládá příklady syntaktického pravopisu - správně píše názvy národností, víceslovné názvy států a jejich zkratky - správně píše názvy uměleckých děl, novin, časopisů	Tvoření slov Přímá řeč Skladba věta jednoduchá a souvětí základní skladební dvojice Pravopis lexikální, základy morfologického (koncovky podstatných a přídavných jmen tvrdých a měkkých) a syntaktického (shoda přísudku s holým podmětem) Vlastní jména, názvy		

Anglický jazyk

Vymezení předmětu

(obsahové, časové, organizační)

Anglický jazyk je vyučován ve 3. – 5. ročníku, jeho obsahem je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru Cizí jazyk a souvisejících tematických okruhů průřezových témat Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání.

Předmět rozvíjí především komunikativní schopnosti žáka v cizím jazyce. Hlavním cílem výuky je získávání zájmu o cizí jazyk a utváření pozitivního vztahu k tomuto předmětu. Žák je veden k pochopení důležitosti komunikace v cizím jazyce.

Dalším cílem tohoto předmětu je připravit žáka na schopnost jednoduché komunikace v jazyce anglickém v každodenních situacích, tedy osvojení si jazykových znalostí a dovedností, schopnost aktivní komunikace v cizím jazyce a schopnost porozumět se s ostatními lidmi a porozumět informaci. Žák využívá svých dovedností k navázání kontaktu, nebojí se mluvit.

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.
Hod. dotace (týdně)	-	-	3	3	3

Převládajícími metodami výuky jsou samostatná, skupinová a projektová práce. Dále jednoduchá dramatizace textů, procvičování gramatických forem, funkcí a slovní zásoby.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- Žák je motivován ke komunikaci v anglickém jazyce, k zájmu o realie anglicky mluvících zemí
- Žák je schopen jednoduché komunikace v běžných každodenních situacích
- Rozumí a reaguje autentickému mluvenému projevu (jednoduché pokyny a věty)
- Používá dvojjazyčný slovník
- Je schopen pomocí různých médií vyhledat informace nezbytné pro vypracování jednoduchých projektů

Kompetence k řešení problémů

- Žák je schopen sdělit svůj názor – své pocity ostatním spolužákům
- Hledá vhodné informace k řešení problémů

Kompetence komunikativní

- Žák rozvíjí a upevňuje schopnost komunikace při práci ve skupinách, při práci na projektech
- Žák umí používat moderní informační technologie k vyhledávání a zpracování informací

Kompetence sociální a personální

- Žák se učí pracovat ve skupině
- Učí se respektovat názory ostatních
- Využívá získané komunikační dovednosti k vytváření vztahů

Kompetence občanské

- Žák respektuje druhé, váží si jejich hodnot a přesvědčení
- Při práci ve skupině je vždy ochoten pomoci
- Přistupuje k lidem jiné kultury a jazyka otevřeně, bez předsudků
- Respektuje tradice nejen své, ale i jiných národů (anglicky mluvící země)

Kompetence pracovní

- Žák je veden k pečlivé a systematické práci

Vzdělávací obsah předmětu

Anglický jazyk – 3. ročník

Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, vztahy, vazby k dalším předmětům a projektům	Doporučené aktivity, metody, pomůcky, poznámky
- pozdraví a představí se jednoduchým způsobem - porozumí základním pokynům při výuce a adekvátně na ně reaguje - počítá do 10 - pojmenuje předměty ve třídě a zeptá se na ně - pojmenuje členy rodiny a zeptá se na ně - pojmenuje základní barvy - pojmenuje své hračky a zeptá se na ně - popíše sebe a jiné lidi - pojmenuje některá zvířata a popíše je - pojmenuje základní potraviny - pojmenuje části obličeje - pojmenuje běžné části oblečení - pojmenuje předměty v domě - porozumí jednoduché a pomalé konverzaci (s dostatkem času pro porozumění) - klade jednoduché otázky týkající se jeho bezprostředního okolí - vyslovuje a čte foneticky správně v přiměřeném rozsahu slovní zásoby - rozlišuje částečně grafickou a mluvenou podobu slova - používá slovník	Slovní zásoba a témata Pozdravy. Čísla <u>1–10</u>. Předměty ve třídě. Členové rodiny. Základní barvy. Hračky. Zvířata. Základní potraviny. Oblečení. Nábytek. Jazykové struktury a gramatika Osobní zájmena. Jednoduchá otázka a odpověď s použitím slovesa „být“. Přivlastňovací zájmena. Jednoduchá otázka a odpověď s použitím slovesa „mít“. Přídavná jména. Předložky <u>in, on</u>. Reálie Země UK. Halloween. Vánoce. Velikonoce.	Hudební výchova Výtvarná výchova Pracovní činnosti Dramatická výchova Projekt – rodina, hračky, čísla, zvířata MKV Etnický původ – chápat rovnocennost všech etnických skupin a kultur, odlišnost lidí, ale i jejich vzájemnou rovnost. Multikultura – pochopit užívání cizího jazyka jako prostředku dorozumění a prostředku vzájemného obohacení; schopnost naslouchání druhým a vstřícný postoj k odlišnostem.	Učebnice Chatterbox Starter (Oxford) a pracovní sešit Pomůcky - AOK (audio-orální kurz) - CD Chatterbox - CD- písničky pro děti - anglický kufr – magnetické pomůcky, slovíčka - demonstrační obrázky - slovníky - loutkové divadlo - razítka - domina, pexesa Výukové programy na PC Terasoft - Angličtina hrou - Dobrodružná angličtina Aktivity -krátkodobé projekty -skupinová práce -práce ve dvojicích - konverzace ve dvojicích a ve skupinách

Anglický jazyk – 4. ročník

Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, vztahy, vazby k dalším předmětům a projektům	Doporučené aktivity, metody, pomůcky, poznámky
- pozdraví a představí se - aktivně se zapojí do jednoduché konverzace - představí svou rodinu a své kamarády - pojmenuje předměty ve třídě - porozumí pokynům při práci ve třídě - zeptá se na jméno, věk a odpoví - rozumí známým slovům a jednoduchým větám se vztahem k osvojovaným tématům - rozumí obsahu a smyslu jednoduchých autentických materiálů - čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty - vyhledá v jednoduchém textu potřebnou informaci a vytvoří odpověď na otázku - používá dvojazyčný slovník - počítá do 20 - pojmenuje běžné potraviny - popíše sebe a svou školu - pojmenuje základní barvy - pojmenuje své hračky - pojmenuje a přivlastní předměty každodenní potřeby - pojmenuje části těla a obličeje - popíše a charakterizuje členy své rodiny a své kamarády - zeptá se na věci a jejich vlastnosti jednoduchou formou - pojmenuje zvířata v ZOO - identifikuje osoby na základě	Slovní zásoba a témata Pozdravy. Představování. Rodina. Škola. Zvířata. Město. Abeceda. Žádost o informaci. Popis a charakteristika osob a předmětů. Jazykové struktury a gramatika Osobní zájmena. Jednoduchá otázka a odpověď s použitím slovesa <u>to be</u> Číslovky <u>1 - 20</u>. Přivlastňovací zájmena. Jednoduchá otázka a odpověď s použitím slovesa <u>to have got</u>. Jednoduché užití slovesa <u>can</u> Přivlastňování pomocí <u>'s</u>. Vazba <u>there is a there are</u>. Pojmenování času. Přídavná jména. Ustálené fráze.	Hudební výchova Výtvarná výchova Dramatická výchova Projekt– nakupování, oblečení, zvířata v ZOO, čas MKV Etnický původ – chápat rovnocennost všech etnických skupin a kultur, odlišnost lidí, ale i jejich vzájemnou rovnost. Multikultura – pochopit užívání cizího jazyka jako prostředku dorozumění a prostředku vzájemného obohacení; schopnost naslouchání druhým a vstřícný postoj k odlišnostem. Princip sociálního smíru a solidarity – chápat otázky základních lidských práv, odmítání diskriminace a předsudků vůči jiným etnickým skupinám.	Učebnice Chatterbox 1 a pracovní sešit Pomůcky - CD Chatterbox 1 - CD- písničky pro děti - anglický kufr – magnetické pomůcky, slovíčka - demonstrační obrázky - slovníky - loutkové divadlo - razítka - domina, pexesa Výukové programy na PC Terasoft - Angličtina hrou - Dobrodružná angličtina - Angličtina Aktivity -krátkodobé projekty -skupinová práce -práce ve dvojicích - konverzace ve dvojicích a ve skupinách

poslechu - zeptá se na cestu, popř. vysvětlí - mluví o svých schopnostech - sestaví gramaticky a formálně správně jednoduché písemné sdělení, - vyplní své základní údaje do formulářů - vyžádá si informace - zeptá se a odpoví na čas - popíše předměty podle tvaru	Reálie Anglicky mluvící země. Halloween. Vánoce. Velikonoce.		

Anglický jazyk – 5. ročník

Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, vztahy, vazby k dalším předmětům a projektům	Doporučené aktivity, metody, pomůcky, poznámky
- aktivně se zapojí do jednoduché konverzace, pozdraví a rozloučí se s dospělým i s kamarádem - pochopí obsah a smysl jednoduché a pečlivě vyslovované konverzace - poskytne požadovanou informaci - porozumí známým slovům v poslechu - rozumí jednoduchým pokynům a adekvátně na ně reaguje - vyslovuje a čte foneticky správně - speluje dané slovo a dokáže spelované slovo zapsat - dovede v textu vyhledat specifickou informaci - napíše gramaticky správně krátké texty - rozumí významu jednoduchého autentického materiálu - vyhledá informace k danému tématu a tyto informace využívá - vyplní své základní údaje do formuláře	Slovní zásoba a témata Pravidla komunikace. Číslovky 1 – 100. Pozdravy (pohlednice). Rodina. Nakupování. Škola. Pozdravy. Volný čas, záliby. Abeceda – spelling. Jazykové struktury a gramatika Množné číslo - pravidelná a nepravidelná podstatná jména. Základy hláskové stavby slov. Základní gramatické struktury a typy vět. Sloveso <u>to be</u> - oznamovací věta, otázka, zápor. Přivlastňovací přídavná jména. Slovosled ve větách.	Hudební výchova Výtvarná výchova Dramatická výchova Projekt – mé město, můj idol, MKV Etnický původ – chápat rovnocennost všech etnických skupin a kultur, odlišnost lidí, ale i jejich vzájemnou rovnost. Princip sociálního smíru a solidarity – chápat otázky základních lidských práv, odmítání diskriminace a předsudků vůči jiným etnickým skupinám. MV – tvorba mediálního sdělení	Učebnice Project 1 a pracovní sešit Pomůcky - CD Project 1 - CD- písničky pro děti - anglický kufr – magnetické pomůcky, slovíčka - demonstrační obrázky - slovníky - loutkové divadlo - razítka - domina, pexesa Výukové programy na PC Terasoft - Angličtina hrou - Dobrodružná angličtina - Angličtina Aktivity -krátkodobé projekty

-písemně i ústně reprodukuje obsah textu -pracuje se slovníkem	Sloveso <u>to have got</u> - oznamovací věta, otázka, zápor. Základní časové údaje . Přítomný čas prostý - <u>do-does</u>. Ustálené fráze. Reálie Anglicky mluvící země. Thanksgiving day.		-skupinová práce -práce ve dvojicích - konverzace ve dvojicích a ve skupinách

Vzdělávací oblast:

MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE

Vzdělávací oblast je v 1. – 5. r. realizována prostřednictvím vyučovacího předmětu Matematika.

Matematika

Vymezení předmětu

(obsahové, časové, organizační)

Matematika je založena na aktivních činnostech zaměřených na osvojení si vědomostí a dovedností, potřebných v běžném životě. Klade důraz na porozumění a pochopení základních postupů a pojmů, algoritmů, terminologií, symboliku a jejich využití.

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.
Hod. dotace (týdně)	4	5	5	5	4

Vzdělávací obsah je rozdělen do čtyř tematických okruhů:

- **čísla a početní operace** - osvojení aritmetických operací ve třech složkách :

- dovednost provádět operaci
- algoritmické porozumění
- významové porozumění
- získávání číselných údajů, seznámení se s pojmem proměnná

- **závislosti, vztahy a práce s daty** - rozpoznávání a uvědomění si určitých typů změn a závislostí, jejich analyzování z tabulek, diagramů a grafů

- **geometrie v rovině a prostoru** - určování a znázorňování geometrických útvarů a modelování reálných situací, zkoumání tvarů a prostoru

- **nestandardní aplikační úlohy a problémy** - uplatňování logického myšlení, řešení problémových situací a úloh z běžného života

Organizace - žáci z každého ročníku pracují během vyučovací hodiny ve třídě nebo v počítačové učebně a využívají k učení různé formy práce. Během hodiny učitel a žáci používají všechny dostupné vyučovací pomůcky.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení - učí se přesně a stručně vyjadřovat užíváním mat. jazyka včetně symboliky, prováděním rozborů a zápisů při řešení úloh a zdokonaluje grafický projev, rozvíjí abstraktní, exaktní, kombinatorické a logické myšlení k věcné a srozumitelné argumentaci.

Učitel umožňuje žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků; srozumitelně jim vysvětluje, co se mají naučit; stanovuje dílčí vzdělávací cíle v souladu s cíli vzdělávacího programu; vede žáky k ověřování výsledků.

Kompetence k řešení problémů - učí se rozvíjet důvěru ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh, k sebekontrolě, k systematickosti, vytrvalosti a přesnosti,

učí se provádět rozbor problémů a plánu řešení, odhadování výsledků, volbě správného postupu, vyhodnocování správnosti výsledků.

Učitel se zajímá o náměty, názory, zkušenosti žáků; klade otevřené otázky a vybízí žáky k pojmenování cíle činnosti; vede žáky k plánování úkolů a postupů; zařazuje metody, při kterých dochází k objevům, řešením a závěrům sami žáci; umožňuje, aby žáci v hodině pracovali s odbornou literaturou. Učitel podle potřeby žákům v činnostech pomáhá, pracuje s chybou žáka jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení; dodává žákům sebedůvěru.

Kompetence komunikativní - žáci se učí přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně symboliky.

Učitel zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů; vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky; vede žáky k výstižnému, souvislému a kultivovanému projevu.

Kompetence sociální a personální - žáci jsou vedeni ke kritickému usuzování, srozumitelné a věcné argumentaci prostřednictvím řešení matematických problémů, ke kolegiální radě a pomoci, učí se pracovat v týmu.

Učitel umožňuje každému žákovi zažít úspěch; podněcuje žáky k argumentaci; hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok.

Kompetence občanská - při zpracovávání informací jsou žáci vedeni ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení, učí se hodnotit svoji práci a práci ostatních, jsou vedeni k ohleduplnosti a taktu, učí se vnímat složitosti světa.

Učitel podle potřeby žákům v činnostech pomáhá a umožňuje jim, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti nebo výsledky.

Kompetence pracovní - žáci jsou vedeni k vytváření zásoby matematických nástrojů pro řešení reálných situací v životě, učí se využívat matematické poznatky a dovednosti v praktických činnostech. Pro žáky s postižením jsou k dispozici vhodně přizpůsobené pracovní materiály.

Učitel zadává úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace z různých informačních zdrojů a které vyžadují využití poznatků z různých předmětů, vede žáky ke správným způsobům užití vybavení, techniky a pomůcek. Vytváří příležitosti k interpretaci různých textů, obrazových materiálů, grafů a jiných forem záznamů

Vzdělávací obsah předmětu

Matematika – 1. ročník

Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, vztahy, vazby k dalším předmětům a projektům	Doporučené aktivity, metody, pomůcky, poznámky
- pracuje s přirozenými čísly k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků - čte, zapisuje, porovnává přirozená čísla do 20, provádí rozklad čísel na desítky a jednotky - objevuje lineární uspořádání, zobrazuje číslo na číselné ose do 20 - sčítá a odčítá v oboru do 20 bez přechodu přes desítku - řeší a tvoří slovní úlohy v oboru 0–20, řeší slovní úlohy o n-více, o n-méně - doplňuje posloupnost čísel - orientuje se v čase – popisuje Jednoduché zvislost z praktického života - zaznamenává jednoduché situace související s časem pomocí tabulek a schémat, doplní zadanou tabulku - čte a nastavuje celé hodiny - rozeznává a pojmenovává, modeluje	Číselné a početní operace Obor 0-20, počítání předmětů, vytváření konkrétních souborů s daným počtem prvků, počítání s penězi. Čtení a psaní čísel, vztahy více, méně, rovno <u>Používá mat.symbols:</u> +, -, <, >, =. Orientace na číselné ose do 20<> Pojmy: hned před, hned za, před, za, mezi. Operace sčítání a odčítání v oboru 0-20 bez přechodu přes desítku Rozšiřující učivo: sčítá a odčítá v oboru do 20 s přechodu přes desítku. Slovní úlohy v oboru do 20 Závislosti, vztahy a práce s daty Číselná řada, kalendář, hodiny Seznamuje se s jednotkami hmotnosti, délky a objemu. Geometrie v rovině a prostoru Rovinné obrazce: trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh, třídění předmětů podle	osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání, kreativita, morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí ČJ – tvoření slovních úloh, formulace odpovědí celou větou, psaní číslic a znaků, čtení slovních úloh s porozuměním VV – vybarvování, grafické znázornění slovních úloh PV – vystřihování, modelování, manipulace s předměty	pracovní sešity Fraus, pracovní karty Fraus, krokovací pás, parkety, vylamovací číslice, karty s číslicemi, sčítací trojúhelníky, čtvercová síť, pěnové barevné kostky peníze, kolečka, číselná osa počítadla, proužky metoda činnostní učení – početní divadélko, plány stavby, origami, dřívkové tvary, krychlové stavby hra na obchod, počítání s penězi výukové programy PC: Matematika pro 1.ročník - Terasoft, Didakta Alík – Veselá matematika, Všechnálek

a popisuje základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa a nachází v realitě jejich reprezentaci odhaduje a srovnává délky úseček s využitím pomůcek - porovnává velikost útvarů - seznamuje se délkovými jednotkami, provádí jednoduché operace v praxi - zlepšuje logickou úvahu a kombinační úsudek	tvary, vyhledání určitých tvarů v okolí. <u>Jednoduchá tělesa</u>: krychle, kvádr, koule, válec. <u>Rozšiřující učivo</u>: jehlan a kužel Geom. útvary podle tvaru, velikosti, barev Orientuje se v prostoru: nahoře, dole, před, za, hned před, hned za. Užití dětských skládanek a stavebnic. Jednoduché slovní úlohy s využitím délkových jednotek Nestandardní aplikační úlohy a problémy Číselné a logické řady. Číselné a obrázkové analogie. Tabulková evidence hry.		- geometrické tvary a tělesa - odměrné nádoby, závaží, metr Metody: - vzájemná pomoc mezi žáky - práce ve dvojicích

Matematika – 2. ročník

Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, vztahy, vazby k dalším předmětům a projektům	Doporučené aktivity, metody, pomůcky, poznámky
- číselný obor 0-20 - zapisuje a řeší příklady na sčítání a odčítání do 20 s přechodem přes desítku - číselný obor 0-100 - zapisuje a čte čísla do 100 - zakresluje čísla do 100 na číselnou osu - porovnává čísla do 100, seřazuje je vzestupně i sestupně - sčítá a odčítá čísla do 100 s přechodem násobků 10 - počítá příklady se závorkami - provádí zápis slovní úlohy vedoucí k vztahu „o x více (méně)“ - řeší slovní úlohy s výpočty do 100 - rozděluje mezi mincemi a bankovkami - rozlišuje mince a bankovky v hodnotě do sta korun - počítá po jednotkách a desítkách, rozliší sudá a lichá čísla - počítá s mincemi a bankovkami v hodnotě do sta korun - seznamuje se s principem násobilky 2, 3, 4, 5, 10 (rozšiřující učivo – nás. 7, 8, 9)	Číselné a početní operace Číselný obor 0-20. Čtení a psaní čísel, vztahy více, méně, rovno. <u>Používá mat.symboly:</u> +, -, <, >, =. Počítá s přechodem přes desítku. Číselný obor 0-100 Čtení a psaní čísel, vztahy více, méně, rovno. <u>Používá mat.symboly:</u> +, -, <, >, =. Číselná řada, osa, porovnávání čísel, zaokrouhlování čísel na desítky, součet a rozdíl čísel, závorky. Počítá s přechodem přes desítku. Písemné sčítání bez přechodu přes desítku. Počítá po desítkách, po jedné. Čtení a zápis čísel. Řešení a vytváření slovních úloh na porovnávání, sčítání a odčítání. Lichá a sudá čísla Slovní úlohy v oboru 0–20 Řeší slovní úlohy o n-více, o n-méně. Počítání s penězi. Sudá a lichá čísla. Násobek, násobek jako opakované sčítání. Činitel, záměna činitelů.	VDO-Občanská společnost a škola, Občan, občanská společnost a stát - výchova k samostatnosti, k sebekontroli, smyslu pro odpovědnost, ohleduplnost a přesnost EV- Vztah člověka k prostředí - výchova k životnímu prostředí Vv-výroba papírových mincí bankovek Vv, Pč- znázorňování, modelování EV – vztah člověka k prostředí (naš životní styl – spotřeba věcí, množství odpadu ve spojení s „o x více (méně)“)	význam slov – polovina, čtvrtina, třetina modelování násobení a dělení na různých souborech

Matematika – 3. ročník

Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, vztahy, vazby k dalším předmětům a projektům	Aktivity, metody, pomůcky, poznámky
Číselný obor 0-100 Využívá symboly pro násobení a dělení Násobí a dělí v oboru malé násobilky Řeší slovní úlohy s pomocí malé násobilky, rozumí vztahu rovnosti a nerovnosti Sčítá a odčítá dvojciferná čísla z paměti Sčítá a odčítá dvojciferná čísla písemně Řeší slovní úlohy v oboru do 100 Číselný obor 0 - 1 000 Seznamuje se s číselným oborem do tisíce Porovnává a třídí vzestupně a sestupně čísla do tisíce, zakresluje do číselné osy Osvojuje si pojem prvočíslo, zná dělitelnost čísel 2,5,10 Sčítá a odčítá z paměti i písemně s přechodem 10 Řeší slovní úlohy v oboru do 1000 typu o více, o méně, krát více, krát méně	Číselné a početní operace Číselný obor 0-100 • Čtení a psaní čísel, vztahy více, méně, rovno • Používá mat.symboly +, -, <, >, = • Číselná řada, osa, porovnávání čísel, zaokrouhlování čísel na stovky a desítky, součet a rozdíl čísel, závorky • Rozklad čísla • Písemné algoritmy sčítání a odčítání • Odhad a kontrola výsledku • Řešení a vytváření slovních úloh na sčítání a odčítání Číselný obor 0 - 1 000 • Číselné řady – jednotky desítky, stovky, tisíc • Čtení a zápis trojčiferných čísel • Znázornění na číselné ose, porovnávání • Řešení slovních úloh na porovnávání trojčiferných čísel • Písemné sčítání dvou sčítanců, kontrola výsledku záměnou sčítanců • Písemné odčítání, kontrola výsledku sčítáním • Řešení a vytváření slovních úloh na sčítání a odčítání • Rozšiřující učivo: písemné sčítání	OSV – osobnostní rozvoj (rozvoj schopností poznávání, cvičení sebekontroly a sebeovládání, psychohygiena, kreativita) -sociální rozvoj (respektování, podpora, pomoc, komunikační dovednosti, asertivní komunikace při řešení problémových situací – soutěže, konkurence) - morální rozvoj (odpovědnost, spolehlivost, spravedlnost, prosociální chování tj. nečekat protislužbu) VDO – řešit situace se zachováním pravidel slušnosti a zachováním lidské důstojnosti, škola jako model otevřeného partnerství, demokratického společenství, přijímat odpovědnost za své činy a postoje, být zainteresovaný v zájmu celku VME – mobilita a flexibilita v pracovní atmosféře, podněcování zájmu žáka o evropské dění, uvědomování si souvislostí při řešení běžných situací i v případě srovnávání naší vlasti s Evropou a světem, jsme Evropané MKV – využívání poznatků z běžného života i v případě ohrožení, lidské vztahy tolerance, empatie, solidarita - etnický původ (chápat	Interaktivní učebnice a pracovní sešity z nakladatelství FRAUS, Minutovky a Počítámě z paměti 3. a 4. díl (Prodos) Metody práce: - kolektivní práce - práce ve dvojicích - individuální práce - práce ve skupinách - frontální práce Využití: prezentační výuky na interaktivní tabuli, výukových programů na PC Aktivity: Účast na celostátní soutěži – Klokánek (kategorie Cvrček), ve sběru recyklovaného odpadu (bodování, vyhodnocování), průběžné sledování soutěží a kvízů na internetu (internetová Školička) Pomůcky: Demonstrační, žákovské - tabulky násobků, počítadla, čtvercové síť,

Zaokrouhuje na desítky, na sta Řeší jednoduché rovnice Násobí a dělí v oboru násobitek , násobí 10 a mimo obor násobitek v čísel. oboru do 100	tří a více trojčiferných čísel, řešení složitějších slovních úloh z praxe Násobení a dělení v oboru násobitek a mimo obor násobitek v čísel. oboru do 100 • Násobení a dělení v oboru 8, 9, 10 • Automatizace všech spojů násobitek • Automatizace dělení v oboru násobitek • Pamětné násobení mimo obor násobitek • Dělení se zbytkem • Součin, podíl, zbytek • Užití závorek • Řešení úloh s více různými početními úkony • Vztahy n-krát více, n-krát méně ve slovních úlohách • Řešení jednoduchých rovnic a nerovnice, symboly rovná se, nerovná se • Rozšiřující učivo. řešení a vytváření složitějších slovních úloh vedoucích ke třem až čtyřem početním úkonům	rovnocennost i odlišnost etnických skupin) - multikultura (pochapit užívání cizího jazyka jako prostředku vzájemného dorozumění), schopnost naslouchat druhým	číselná domina, geometrické tvary a tělesa, odměrné nádoby, hodiny, délková měřidla, rýsovací potřeby, výukové programy na PC (Terasoft, Didakta, Chytré dítě)
Prohlubuje si znalosti o měření času Orientuje se v čase Provádí jednoduché převody jednotek času Pracuje s daty, eviduje je tabulkou i grafem Nabývá vhledu do statistického souboru Popisuje jednoduché závislosti	Závislosti, vztahy a práce s daty • Den, hodina, minuta • Čtení údajů na digitálních hodinách • Převádění jednotek času • Jednotky objemu – litr, decilitr • Jednotky hmotnosti – t, kg, g	EV – lidské aktivity a problémy ŽP – využití statistik a informací o zemědělství, průmyslu, dopravě, řešení recyklovaného odpadu, změny v krajině MV – učit žáky umět zpracovat, vyhodnotit a využívat podněty z okolního světa, pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě, různé typy sdělení, vliv médií na každodenní život Předměty: JČ – čtení s porozuměním (slovní úlohy a zadání, články v denním tisku se statistikami, aplikační úlohy), umět se vyjadřovat a komunikovat se spolužáky a učitelem Prv – místo, kde žijeme, lidé a čas, rozmanitost přírody (přírodniny živé a neživé), MPP PV – využití geometrických tvarů a těles a jejich vlastností Vv – slovní úlohy (znázornění), geometrické tvary a tělesa	

z praktického života Doplňuje tabulky a posloupnosti čísel Poznává některé obecné jevy kombinatoriky, statistiky, pravidelnosti a závislosti Geometrie v rovině a v prostoru Využívá jednotky délky mm, cm, dm, m Měří rozměry geometrických tvarů Rýsuje a značí bod, přímku ,polopřímku, úsečku, trojúhelník, obdélník, čtverec Nalézá opačné polopřímky Rozlišuje mezi kružnicí a kruhem Objevuje pojem průsečík Umí pracovat s krychlovými tělesy ve 3 pohledech Poznává vlastnosti kvádra, krychle, hranolu, jehlanu, kužele a koule. Zná pojmy vrchol, hrana, stěna, úhlopříčka, střed, obvod, obsah a rovinnou souměrnost. Seznamuje se s relací kolmost a rovnoběžnost ve 2D i 3D (modeluje) Využívá čtverečkovaného papíru, jazyka šipek k propedeutice souřadnic v 2D Zlepšuje logickou úvahu a kombinační úsudek Aplikuje a kombinuje poznatky	• Jednotky délky – km, m, dm, cm, mm Geometrie v rovině a v prostoru • přímka, polopřímka, vzájemná poloha dvou přímek- rýsování • rovnoběžky, různoběžky, průsečík různoběžek • bod ležící na přímce a mimo přímku • rýsování úsečky a její označování • odhad a měření délky • převody jednotek délky • čtverec a obdélník, jejich náčrty kreslené do čtvercové sítě i volně na papír • rozvoj prostorové představivosti, stavby z kostek • souměrné útvary v rovině • kruh a kružnici • rýsování trojúhelníků, kruhu, kružnice • stavby z krychlí – vytváření plánů Nestandardní aplikační úlohy a problémy • úlohy vyžadující činnost,	Projekty: Podzim Naše obec(město) Vánoční dílna Už vím - MPP Den Země Bezpečně do školy a na prázdniny (DV)	

a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	rozdělování na stejné části a do celku, magické čtverce, pyramidy .. • úlohy matematických soutěží (Klokan)		

Matematika – 4. ročník

Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, vztahy, vazby k dalším předmětům a projektům	Doporučené aktivity, metody, pomůcky, poznámky
- zapisuje a čte čísla do 10 000 - sčítá a odčítá z paměti i písemně do 10 000 - zaokrouhluje na tisíce, zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel - orientuje se na číselné ose do 10 000 - dělí se zbytkem v oboru malé násobilky - násobí písemně jednociferným a dvouciferným činitelem - písemně dělí jednociferným dělitelem - provádí početní operace na kalkulátoru - provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel - řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel - vyhledává, sbírá a třídí data čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy - zapisuje a čte čísla do 1 000 000 - provádí početní operace s čísly do 1 000 000 - řeší jednoduché a složené slovní úlohy - provádí zkrácený zápis s neznámou - pojmenuje části zlomku, počítá část z celku	Číselné a početní operace Číselný obor 0 - 10 000. <u>Numerace:</u> přirozené číslo v desítkové soustavě. Práce s číselnou osou, porovnávání a zaokrouhlování čísel. Pamětné sčítání a odčítání. Upevňování a automatizace násobkových spojů spojené s činnostmi a jednoduchými slovními úlohami. Vlastnosti násobení (záměna činitelů), pamětné násobení dvojciferného čísla číslem jednociferným. Procvičování dělení se zbytkem. Písemné sčítání, odčítání a násobení jednociferným činitelem v oboru do 1 000. Úsudkové počítání, rozlišování úsudků. Řešení slovních úloh z praktického života, mezipředmětové vztahy. Čtení údajů z tabulek v učebnici a pracovních sešitech, sestavování podobných tabulek žáky. Číselný obor do 1 000 000 Vyvození písemného dělení jednociferným dělitelem v oboru do 1 000, zkouška násobením. Rozšíření číselného oboru do 1 000 000, desít. soustava, čtení a psaní čísel, jejich porovnávání	OSV Osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání, seberegulace a sebeorganizace Sociální rozvoj – poznávání lidí, mezilidské vztahy, komunikace, kooperace Morální rozvoj - řešení problémů a rozhodovací dovednosti, hodnoty, postoje, praktická etika EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí - využití statistik a informací o zemědělství, průmyslu, dopravě, řešení recyklovaného odpadu, změny v krajině Čj– porozumění textu, výběr podstatných informací z textu (slovní úlohy) Př – tématicky zaměřené slovní úlohy, místo, kde žijeme (regiony ČR), čas, letopočet PV – využití geometrických tvarů a těles a jejich vlastností Vv – kresba podle osy Tv – měření délky, bodové hodnocení	Učebnice a pracovní sešity pro 4. ročník nakladatelství Alter Metody práce: - kolektivní práce - práce ve dvojicích - individuální práce - práce ve skupinách - frontální práce - prezentační výuka na interaktivní tabuli Aktivity: Účast na celostátní soutěži – Klokánek (kategorie Klokánek), ve sběru recyklovaného odpadu (bodování, vyhodnocování), průběžné sledování soutěží a kvízů na internetu Krátkodobé projekty: Podzim Naše obec(město) Už vím - MPP Den Země Bezpečně do školy a na prázdniny (DV) Pomůcky: Demonstrační, žákovské - tabulky násobků, čtvercové sítě, diagramy, číselná domina, pyramidy, geometrické tvary a tělesa, odměrné nádoby,

- pozná a dokáže vyznačit polovinu, třetinu, čtvrtinu - převádí jednotky hmotnosti, délky, objemu a času - doplňuje tabulky, schémata a posloupnosti čísel - čte hodnoty z diagramu - pracuje s kružítkem - zlepšuje rýsování trojúhelníku, čtverce, obdélníku - třídí trojúhelníky - rýsuje kolmice, rovnoběžky, různoběžky - určuje vzájemnou polohu přímek v rovině - určuje souřadnice bodu ve čtvercové síti - užívá jednoduché konstrukce - sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečením délek jeho stran	Zaokrouhlování do 1 000 000. Práce s číselnou osou. Řešení slovních úloh s různými operacemi, řešení rovnic a nerovnic. Přičítání a odčítání desítek, stovek a tisíců z paměti. Písemné sčítání a odčítání v rozšířeném oboru, odhady výsledků. Práce na kalkulátoru. Násobení a dělení přirozených čísel 10, 100 a 1 000 z paměti. Vyvození násobení a dělení čísel zakončených nulami Algoritmus písemného násobení dvojciferným činitelem, odhady výsledků. Vlastnosti násobení (zákony násobení). Dělení jednociferným dělitelem. Zlomky. Závislosti, vztahy a práce s daty. Převádění jednotek délky, hmotnosti. Geometrie Základní útvary v rovině a prostoru, jejich rozlišování. Měření délek, délka úsečky, rozměry obrazců, délky hran těles. Jednotky délky, jednoduché převody jednotek. Přímka, polopřímka, úsečka, bod, rýsování a popis. Kružnice, kruh, rozlišení, rýsování a popis. Kolmice a rovnoběžky, rýsování a náčrty. Jednoduché konstrukce čtverce, obdélníku a pravoúhlého trojúhelníku,		hodiny, délková měřidla, rýsovací potřeby, kalkulátory, nástěnné části zlomků Výukové programy na PC (Terasoft, Didakta, Matematika, Chytré dítě)

- určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru - řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy - zlepšuje logickou úvahu a kombinační úsudek - aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	náčrty. Grafické sčítání úseček, určení obvodu trojúhelníků a čtyřúhelníků sečtením délek stran, využití v úlohách z praktického života. Souřadnice bodů ve čtvercové síti. Nestandardní aplikační úlohy a problémy Slovní úlohy, které jsou zadané netradičním způsobem a vyžadují třídění a rozlišování údajů řešení. Úlohy, které se neobejdou bez nákresů úlohy vyžadující činnost rozdělování na stejné části, skládání částí do celku. Magické čtverce a úlohy k procvičování prostorové představivosti. Úlohy matematických soutěží.		

Matematika – 5. ročník

Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, vztahy, vazby k dalším předmětům a projektům	Doporučené aktivity, metody, pomůcky, poznámky
- zapisuje a čte čísla přes 1 000 000 - orientuje se na číselné ose v oboru do milionu - provádí číselné operace z paměti i písemně do milionu - násobí deseti, stem, tisícem - zaokrouhluje na tisíce, desetitisíce a statisíce - násobí písemně trojčiferným činitelem - dělí jednociferným i dvouciferným dělitelem - řeší slovní úlohy v oboru do milionu - objevuje římské číslice I až X, L, C, D, M - při pamětném i písemném počítání využívá komutativnost a asociativnost sčítání a násobení - tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru - vyhledává, sbírá a třídí data - čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy	Číselný obor přes 1 000 000 Procvičování všech početních výkonů při počítání z paměti, automatizace násobkových spojů a dělení v oboru násobílek beze zbytku i se zbytkem. Početní výkony s přirozenými čísly a jejich vlastnosti (komutativnost, asociativnost, distributivnost). <u>Písemné algoritmy početních operací:</u> sčítání, odčítání, násobení. Písemné dělení jednociferným a dvojciferným dělitelem. Rozšíření číselného oboru přes milion - numerace. Zaokrouhlování přirozených čísel. Provádění odhadů a kontrola výsledků početních operací. Počítání na kalkulátorech. Slovní úlohy na různé početní výkony. Slovní úlohy z praktického života a jejich obměny. Římské číslice. Aritmetický průměr. Zlomky: pojem zlomek, pojmenování, sčítání a odčítání zlomků, počítání částí zlomků, využití zlomků v praxi. Převádění desetinných zlomků na desetinná čísla. Počítání s des. čísly – sčítání, odčítání, násobení 10, 100 (rozšiřující učivo násobení 1 000). Dělení celých čísel 10, 100. Čtení údajů z tabulek a diagramů,	OSV Osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání, seberegulace a sebeorganizace Sociální rozvoj – poznávání lidí, mezilidské vztahy, komunikace, kooperace Morální rozvoj - řešení problémů a rozhodovací dovednosti, hodnoty, postoje, praktická etika EV Lidské aktivity a problémy životního prostředí - využití statistik a informací o zemědělství, průmyslu, dopravě, řešení recyklovaného odpadu, změny v krajině Čj – porozumění textu, výběr podstatných informací z textu (slovní úlohy) Př – tématicky zaměřené slovní úlohy, místo, kde žijeme (regiony ČR), čas, letopočet PV – využití geometrických tvarů a těles a jejich vlastností Vv – kresba podle osy Tv – měření délky, bodové hodnocení	Učebnice a pracovní sešity pro 5. ročník, nakladatelství Alter Metody práce: - kolektivní práce - práce ve dvojicích - individuální práce - práce ve skupinách - frontální práce - prezentační výuka na interaktivní tabuli Krátkodobé projekty: Podzim Naše obec(město) Už vím - MPP Den Země Bezpečně do školy a na prázdniny (DV) Aktivity: Účast na celostátní soutěži – Klokánek (kategorie Klokánek), ve sběru recyklovaného odpadu (bodování, vyhodnocování), průběžné sledování soutěží a kvízů na internetu (internetová Školička) Pomůcky:

- užívá základní jednotky obsahu - převádí jednotky času a objemu - vyhledává údaje v jízdním řádu a řeší slovní úlohy s časovými údaji - pracuje s údaji v cenících apod. - používá data z grafu ve čtvercové síti - rozlišuje pojmy rovina, polorovina, trojúhelník pravoúhlý, rovnoramenný, rovnostranný a sestrojuje je - sestrojuje čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici - měří a počítá obvod trojúhelníku a čtyřúhelníku - rozlišuje a pojmenuje čtyřúhelníky - vypočítá obsah čtverce a obdélníka - dbá na přesnost a čistotu rýsování - rozlišuje osově souměrné útvary, podle osy souměrnosti dotvoří útvar -sčítá a odčítá graficky úsečky, určí délku lomené čáry a obvod mnohoúhelníku -sestrojí rovnoběžky a kolmice -rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti překládáním papíru	grafů. Vyhledávání a třídění číselných informací z praktického života. Čtení vhodně sestavených údajů z tabulky a vytváření grafu. Závislosti, vztahy a práce s daty orientace v jízdním řádu převody jednotek hmotnosti, délky, času Geometrie <u>Procvičování rýsování základních geometrických útvarů v rovině:</u> rýsování podle popisu slovního i písemného, slovní ústní popis narysovaného - procvičování zručnosti i vyjadřování v geometrii. Jednotky délky a jejich převody, měření délky. <u>Obvod různých rovinných obrazců:</u> trojúhelníků, čtyřúhelníků i libovolně zvolených mnohoúhelníků. Obsah čtverce a obdélníku pomocí čtvercové sítě, základní jednotka obsahu. Vzájemná poloha dvou přímek a dvou kružnic v rovině. <u>Osově souměrné útvary:</u> jejich rozlišování, určení osy souměrnosti přeložením rovinného obrazce. Základní útvary v prostoru, prostorová představivost.		Demonstrační, žákovské - tabulky násobků, čtvercové sítě, diagramy, číselná domina, pyramidy, geometrické tvary a tělesa, odměrné nádoby, hodiny, délková měřidla, rýsovací potřeby, kalkulátory, nástěnné části zlomků, římské číslice, nástěnné obrazy, encyklopedie Výukové programy na PC (Terasoft, Didakta, Matematika, Chytré dítě)

- řeší jednoduché praktické slovní úlohy nestandardními postupy a metodami - zlepšuje logickou úvahu a kombinační úsudek - aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	Nestandardní aplikační úlohy a problémy Slovní úlohy, které se řeší netradičním způsobem. Číselné a obrázkové řady. Magické čtverce. Úlohy vyžadující prostorovou představivost. Úlohy matematických soutěží (Klokan) a olympiáda.		

Vzdělávací oblast:

INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE

Požadavky vzdělávací oblasti jsou realizovány ve 4. – 5. ročníku prostřednictvím povinného vyučovacího předmětu Informatika. V 1. – 3. ročníku se nejedná o samostatný předmět, požadavky této oblasti se realizují jako součást jiných vyučovacích předmětů.

Informatika

Vymezení předmětu

(obsahové, časové, organizační)

Vyučovací předmět informatika je vyučován ve 4. a 5. ročníku v povinném předmětu Informatika. Jeho obsahem je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru Informační a komunikační technologie stanovených Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání a související očekávané výstupy průřezových témat.

Vzdělávací obsah je rozdělen do tří tematických okruhů:

- Základy práce s počítačem
- Vyhledávání informací a komunikace
- Zpracování a využití informací

Předmět umožňuje všem žákům dosáhnout základní úrovně informační gramotnosti – získat elementární dovednosti v ovládnutí výpočetní techniky a moderních informačních technologií, orientovat se ve světě informací, tvořivě pracovat s informacemi a využívat je při dalším vzdělávání i v praktickém životě.

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.
Hod. dotace (týdně)	-	-	-	1	1

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Charakter výuky informatiky je činnostní. Výuku orientujeme tak, aby žáci dovednosti a znalosti získávali výhradně na základě individuální nebo dvoučlenné skupinové práce s počítači, periferiemi a používaným softwarem.

Cílem naší práce je vybavit žáka takovými kompetencemi, které mu umožní ICT technologie v budoucnosti cílevědomě využívat při učení a později v životě. Získané dovednosti umožňují žákům aplikovat výpočetní techniku s bohatou škálou vzdělávacího softwaru a informačních zdrojů ve všech vzdělávacích oblastech celého základního vzdělávání. Získané dovednosti jsou nezbytným předpokladem pro uplatnění na trhu práce i podmínkou k efektivnímu rozvíjení profesní a zájmové činnosti.

Výchovně vzdělávací cíle:

- seznamovat žáky se základními funkcemi počítače
- uvědomovat si úlohu rychlých informací v dnešním moderním světě
- umět správně komunikovat telefonem (pevná linka, mobil)
- ukázat, jak se dají v současnosti využívat informační a komunikační technologie
- naučit se svoje soubory informací vytvářet, ukládat a opět vyhledávat
- seznámit se s tím, jak přijímat a odesílat zprávy e-mailem
- učit žáky pracovat s textem a obrázkem v textovém editoru
- poznat možnost získávání a předávání informací pomocí internetu
- respektování práv k duševnímu vlastnictví při využívání SW
- zaujetí odpovědného, etického přístupu k nevhodným obsahům vyskytujících se na internetu či jiných médiích

Vzdělávací obsah předmětu

Informatika – 4. – 5. ročník

Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, vztahy, vazby k dalším předmětům a projektům	Doporučené aktivity, metody, pomůcky, poznámky
- využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie - respektuje pravidla bezpečné práce s hardwarem i softwarem a postupuje poučeně v případě jejich závad - chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím - ovládá a aktivně využívá výukové programy	Základy práce s počítačem <u>Seznámení s počítačem:</u> Z čeho se počítač skládá. Monitor. Klávesnice. Myš. Přídavná zařízení. Zapnutí počítače. Uživatelský účet. Hardware a software. Hygiena práce s počítačem Jednoduchá údržba počítače, viry, pravidla práce s počítačem, legálnost software (počítačové pirátství), zálohování dat. Práce s výukovými programy Operační systém – Windows Operační systém, základní funkce operačního systému. <u>Windows - základní informace o systému:</u> Důležité ikony na ploše. Hlavní nabídka. Nabídka Start. Příslušenství. Programy, dokumenty a soubory. Složka - vytvoření, označování a otvírání, přejmenování.	PV PŘ – ochrana zdraví AJ	

uplatňuje základy animace - vytváří série fotografií a jiných statických vizualizací, následně s nimi experimentuje a využívá možností technologií vytvářejících pohybový efekt	Štětec. Úsečka. Předdefinované tvary - obdélník, elipsa, zaoblený obdélník. Více barev. Mnohoúhelník. Nastavení více barev, kapátko, lupa. Ukládání a otvírání dokumentu. Označování pomocí nástroje výběr. Přesouvání. Výběr libovolného tvaru. Křivka, soustředné kružnice. Kopírování. Klávesové zkratky. Mazání pomocí klávesy Delete. Vkládání textu do obrázku. Stínování. Vícebarevná textura. Překlopení, otáčení, zkosení, změna velikosti, velikost obrázku. Příprava obrázku před tiskem, vlastní tisk. Textový editor - Microsoft Word <u>Základy psaní:</u> velká písmena, diakritika, zvláštní znaky. Základní funkce textového a grafického editoru. <u>Dokument:</u> nový dokument, otevření a zavření dokumentu. Práce s textem. Označování, mazání, vkládání textu, přesun textu. Písmo. Základní formát písma, velikost, font, barva písma. Náhled. Kopírování. <u>Úprava dokumentu:</u> odstavce,	M – geometrie: obrazce v rovině VV ČJ	

	dopisový formát, odsazení 1. řádku, pravítko. Uložení dokumentu. Obrázek - vkládání obrázků z Klipartu. Úprava obrázku. Obtékání textu. Okraje. WordArt.		

Vzdělávací oblast:

ČLOVĚK A JEHO SVĚT

Vzdělávací oblast je v 1. – 3. ročníku realizována prostřednictvím vyučovacího předmětu prvouka a ve 4. – 5. ročníku prostřednictvím vyučovacích předmětů vlastivěda a přírodověda.

Prvouka

Vymezení předmětu

(obsahové, časové, organizační)

vzdělávací obsah je členěn do pěti tematických okruhů:

Místo, kde žijeme - důraz je kladen na dopravní výchovu, praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků

Lidé kolem nás - upevňování základů vhodného chování a jednání mezi lidmi, seznámení se základními právy a povinnostmi

Lidé a čas - orientace v dějích a čase

Rozmanitost přírody - poznávání Země jako planety sluneční soustavy, poznávání proměnlivosti a rozmanitosti živé i neživé přírody

Člověk a jeho zdraví - základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci i první pomoci a o bezpečném chování různých životních situací. Poznávání sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti.

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.
Hod. dotace (týdně)	2	2	3	-	-

Výchovně vzdělávací cíle:

- pozorování a pojmenovávání věcí, jevů a dějů, jejich vzájemných vztahů a souvislostí
- utváří se prvotní ucelený obraz světa
- poznávání sebe i nejbližšího okolí

- seznámení s místně i časově vzdálenějšími osobami i jevy
- vnímání lidí a vztahů mezi nimi
- všímání si podstatných stránek i krásy lidských výtvorů a přírodních jevů
- porozumění světu kolem sebe a vnímání základních vztahů ve společnosti
- porozumění soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům
- chápání současnosti jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti

Výuka probíhá většinou v kmenových třídách. Dalším způsobem naplňování cílů předmětu jsou návštěvy muzea, besedy s odborníky, vycházky, pozorování v terénu.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žáci jsou vedeni k objevování a poznávání všeho, co je zajímavé a v čem by v budoucnu mohli uspět.

- poznávání podstaty zdraví i příčin nemocí
- upevňování preventivního chování
- orientace ve světě informací časové a místní propojování historických, zeměpisných a kulturních informací
- učitel pomáhá řešit a třídit informace podle zvolených nebo zadaných kritérií
- učitel motivuje žáky pro celoživotní učení

Kompetence k řešení problémů

- žáci si upevňují účelné rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých
- poznávají a ovlivňují svou jedinečnost
- učitel pomáhá žákům, aby došli k samostatným objevům, řešením a závěrům
- učitel učí žáky pracovat s odbornou literaturou, encyklopediemi apod., využívají různých informačních zdrojů

Kompetence komunikativní

Žáci si rozšiřují slovní zásobu v osvojovaných tématech.

- jsou vedeni k samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní, bezproblémové a bezkonfliktní komunikaci
- pojmenovávají pozorované skutečnosti a zachycují je ve vlastních projevech, názorech a výtvorech

- přirozeně vyjadřují pozitivní city ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí
- učitel podporuje u žáků prezentaci svých myšlenek a názorů, kladení otázek k věci, vzájemnému se naslouchání a zdůvodňování svých závěrů, vzájemně si radí a pomáhají si

Kompetence sociální a personální

Žáci pracují ve skupině.

- efektivně spolupracují na řešení problémů
- učí se respektovat názory druhých
- přispívají k diskusi
- učitel učí se věcně argumentovat
- učitel vede děti k oceňování svých názorů a přínosů

Kompetence občanské

- učitel utváří ohleduplný vztah k přírodě i kulturním výtvorům
- učitel motivuje žáky hledat možnosti aktivního uplatnění ochrany přírody
- učitel vede žáky k respektování pravidel

Kompetence pracovní

Žáci jsou vedeni k utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti.

- učitel učí žáky používat různé materiály, nástroje a vybavení
- učitel zohledňuje soudobý stav a poznání a technického rozvoje

Vzdělávací obsah předmětu

Prvouka – 1. ročník

Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, vztahy, vazby k dalším předmětům a projektům	Doporučené aktivity, metody, pomůcky, poznámky
- nalézá cestu do školy a zpět, název školy, jméno třídní učitelky a ředitele školy - chová se ukázněně ve škole i mimo školu - rozlišuje nežádoucí formy chování - připravuje si samostatně pomůcky do školy - udržuje pořádek ve svých věcech, ve školní aktovce - samostatně si uspořádává pracovní místo - rozlišuje čas k práci a odpočinku - poznává vztahy mezi rodinnými příslušníky (rodiče, děti, bratr, sestra, teta apod.) - vypráví o svém domově, bydlišti - uvádí adresu svého bydliště - rozlišuje různá povolání - rozezná druhy dopravních prostředků - orientuje se v čase - rok, měsíc, týden, den, hodina - vyjmenuje dny v týdnu, čtvero ročních období, vyjmenuje měsíce jednotlivých ročních období - časově zařadí Vánoce a Velikonoce	Místo, kde žijeme Domov - obec (město) a místní kraj. Škola a její blízké okolí, cesta do školy, vhodné chování ve škole i mimo školu. Osobní bezpečí. Lidé kolem nás Chování lidí. Rodina a život v rodině (příbuzenské vztahy v rodině). Soužití lidí. Práce dospělých - povolání. Věci a činnosti kolem nás. Dopravní prostředky (osobní, nákladní). Lidé a čas Orientace v čase a časový řád. Současnost a minulost v našem životě. Státní svátky. Lidové zvyky. Kultura.	VDO – Občanská společnost a škola - výchova dem. Občana v rámci třídního kolektivu Výchova k samostatnosti, k seberealizaci, ke smyslu pro spravedlnost, odpovědnost a ohleduplnost VME – Evropa a svět nás zajímá - poznávání evropských kultur MKV – Kulturní difference. Etnický původ - poznávání etnických skupin EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí , Vztah člověka k prostředí -výchova k životnímu prostředí Projekty – Podzim, Vánoční dílna, Bezpečně do školy Čj – četba, vyprávění podle obrázkové osnovy M – slovní úlohy ze života Hv – vhodný výběr písní k tématům Vv, Pv – tematické práce Sexuální výchova	Vést žáky k uvědomění si nové pozice Pracovní sešit Fraus Pomůcky – tabelární k daným tématům, audio a CD, modely živých přírodnin výukové programy na PC – Všechnálek, ukázky živých přírodnin Metody práce: ve dvojicích skupinová práce

- zná některé vánoční a velikonoční zvyky a tradice - rozeznává základní skupiny živočichů a rostlin - rozlišuje základní části těla rostlin, ptáků - popisuje stavbu těla kočky - poznává stěhovavé ptáky a jejich způsob života - přiřazuje k domácím a hospodářským zvířatům jejich mláďata - určuje posloupnost vývoje plodů - popisuje změny v přírodě podle ročních období - určuje části lidského těla - respektuje zásady správného chování u lékaře - uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle - pojmenovává běžná onemocnění využívá první pomoci - dodržuje základní hygienické návyky - nalézá základy správné životosprávy, učí se sestavovat jednoduchý jídelníček	Rozmanitost přírody Stavba těla rostlin. Živočichové ve volné přírodě. Ptáci, stavba těla ptáků. Stavba těla kočky domácí. Mláďata hospodářských a domácích zvířat. Pozorování práce na zahradě a v sadu. Vývoj plodů. Roční období. Počasí, změny počasí. <u>Vztah člověka a přírody</u>: životní prostředí, ochrana zeleně, chování v přírodě, péče o les. Člověk a jeho zdraví Lidské tělo. Péče o zdraví. Zdraví a nemoc, rizika a nebezpečí. Sexuální výchova. Osobní hygiena. <u>Zdravá výživa</u>: vitamíny, odpočinek, spánek, režim dne, pitný režim apod. Adekvátní chování při mimořádných událostech.		

Prvouka – 2. ročník

Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, vztahy, vazby k dalším předmětům a projektům	Doporučené aktivity, metody, pomůcky, poznámky
- respektuje základní pravidla slušného chování v rodině a ve společnosti - umí slušně požádat o pomoc a poděkovat - přiřazuje vztahy rodina - příbuzní (sestřenice, bratranec apod.) - orientuje se v síti obchodů a služeb v nejbližším okolí - komunikuje s prodávačem - zachází s přidělenými penězi - projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví - dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných - respektuje základní pravidla pro chodce - přechází správně vozovku - objevuje dopravní značky (stop, hlavní silnice apod.) - rozlišuje dopravní prostředky - auto, vlak apod. - pojmenovává základní části a vybavení jízdního kola a vybavení pro cyklisty - předvídá, co může být v jeho okolí nebezpečné, nebezpečí se snaží vyhnout - rozlišuje minulost, přítomnost, budoucnost - orientuje se v čase - kalendářní rok, školní rok, týdny, dny, hodiny, minuty - denní režim dětí, práce a odpočinek	Místo, kde žijeme Škola - orientace v místě bydliště, prostředí školy, činnosti ve škole, bezpečná cesta do školy. Obec, místní krajina. Světové strany Lidé kolem nás Rodina a domov - prostředí domova. Moji předkové Chování lidí. Sexuální výchova. Soužití lidí. Osobní bezpečí. Povolání a pracovní činnosti. Suroviny a výrobky. Bezpečnost v dopravě. Zemědělské plodiny. Média – informace a zábava. Reklama.. Počítač a klávesnice. Proměny přírody. Dny všední a sváteční. Vánoce. Různost je zajímavá. Lidské tělo. Dýchání a oběhová soustava. Nervová soustava. Kdy voláme o pomoc. Úrazy. Chování při úrazu. Linka bezpečí.	MKV – Lidské vztahy (harmonické vztahy v rodině) - Princip sociálního smíru a solidarity VDO – Občanská společnost a škola (demokratické vztahy ve třídě – tvorba třídního řádu) - Občan, občanská společnost a stát (odpovědnost za své činy, seznámení se se základními lidskými právy, principy soužití s minoritami) MKV – Kulturní difference (vlastní kulturní zakotvení) MKV – výchova ke zdraví EV – Ekosystémy (les, louka, pole, rybník) EV – Vztah člověka k prostředí (ochrana životního prostředí, třídění odpadu, životní styl) EV – Základní podmínky života MPP – prevence úrazů MPP – sexuální výchova	Pomůcky – tabelární k daným tématům, audio a CD, modely živých přírodnin

- seznámí se s významnými rodáky Opavska a významné postavy českých dějin - seznamuje se významné památky a památky v okolí bydliště - zná zaměstnání rodičů - vysvětluje, v čem spočívají některá povolání (lékař, učitel, řidič apod.) - seznamuje se s běžně užívanými výrobky - poznává význam a potřebu nástrojů, přístrojů a zařízení v domácnosti - váží si práce a jejích výsledků - pozoruje, popisuje a porovnává proměny přírody v jednotlivých ročních obdobích - rozlišuje charakteristické znaky: les, park, louka, zahrada, pole, potok, řeka - má povědomí o významu životního prostředí pro člověka - objevuje vybrané běžně pěstované pokojové rostliny - seznamuje se s pravidelnou péčí o pokoj. rostliny (zalévání, světlo, teplo apod.) - rozlišuje stromy jehličnaté a listnaté - pojmenovává běžně se vyskytující stromy, keře, byliny a zemědělské plodiny - pojmenovává domácí čtyřnohá zvířata, některé živočichy chované pro radost a chápe potřebu pravidelné péče o ně (krmení, čistota apod.) - objevuje vybraná volně žijící zvířata a ptáky	Lidé a čas Orientace v čase a časový řád. Současnost a minulost v našem životě. Minulost - současnost - budoucnost. Regionální památky. Pověsti. Lidové zvyky a tradice. Rozmanitost přírody Proměny přírody v ročních obdobích. Zelenina, ovoce, zemědělské plodiny, pokojové rostliny. <u>Rostliny, houby, živočichové:</u> péče o živočichy v zajetí, volně žijící zvířata.	Projekty – Podzim, Vánoční dílna, Bezpečně do školy Čj – četba, vyprávění podle obrázkové osnovy M – slovní úlohy ze života Hv – vhodný výběr písní k tématům Vv, Pv – tematické práce Sexuální výchova	

	<u>Rostliny a živočichové v základních společenstvech:</u> na louce, na poli, v lese a u lesa, u vody a ve vodě. Znak života a životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých živočichů. <u>Rovnováha v přírodě:</u> význam, vzájemné vztahy mezi živočichy. <u>Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody:</u> odpovědnost lidí, třídění odpadů, ochrana rostlin a živočichů. Skupenství vody. Úprava pitné vody Adekvátní chování při mimořádných událostech.		

Prvouka – 3. ročník

Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, vztahy, vazby k dalším předmětům a projektům	Aktivity, metody, pomůcky, poznámky
Místo, kde žijeme orientuje se v místě svého bydliště, v okolí školy, v místní krajině zná základní údaje z historie a současnosti obce poznává některé lidové a místní zvyky a tradice řeší dopravní situace z hlediska chodce i cyklisty orientuje se v plánu obce hledá důležité budovy v obci rozpoznává hlavní a vedlejší světové strany v přírodě se orientuje podle světových stran	Místo, kde žijeme Domov – bydlení, adresa bydliště, orientace v blízkém okolí Škola – cesta do školy Obec - místní a okolní krajina, minulost a současnost obce Práce s plánkem a mapou, světové strany, význačné budovy, kulturní a sportovní centra, doprava Naše vlast – zeměpisná poloha, státní symboly, zajímavá a památná místa, Báje, mýty, pověsti	OSV – osobnostní rozvoj (cvičení smyslového vnímání, pozornosti, dovednosti zapamatování, soustředění, řešení problémů, sebepoznání, sebepojetí, také sebeovládání a sebekontroly, psychohygiena -sociální rozvoj –vztahy mezi spolužáky a komunikace s nimi, kooperace - morální rozvoj VDO - řešit situace se zachováním pravidel slušnost a důstojnost, mít respekt k druhým, dodržovat pravidla týmové	Učebnice a pracovní sešit z nakladatelství FRAUS, interaktivní učebnice Metody práce: - kolektivní práce - práce ve dvojicích - individuální práce - práce ve skupinách

rozdíly mezi plánem a mapou barvy na mapě, legenda charakteristiky jednotlivých typů krajín tvaru zemského povrchu regionu, vodstvo regionu Jak krajina ovlivňuje život v regionu Jak působí člověk na životní prostředí Lidé a čas Kalendáře a letopočty - význam Řazení událostí vlastního života Rodokmeny Význam kronik a archivů pro poznávání minulosti. Na venkově před 100 lety Rozmanitost přírody Ekosystémy – rostlinstvo a živočichové pozoruje, rozlišuje a popisuje některé vlastnosti a změny látek – barva, chuť, rozpustnost, hořlavost apod.	Lidé a čas Orientace v čase a časový řád – čas jako fyzikální veličina, dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočty Současnost a minulost v našem životě Minulost – současnost – budoucnost Proměny způsobů života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života Státní svátky a významné dny Věci a činnosti kolem nás – lidská činnost a tvořivost, práce a volný čas, lidé a výrobky, svět v pohybu Regionální památky Rozmanitost přírody Neživá příroda – látky a jejich vlastnosti, vzduch, voda, půda, Slunce a Země, nerosty, horniny Živá příroda – rostliny houby, živočichové, znaky života, životní podmínky, rovnováha v přírodě, ochrana přírody a ohleduplné chování	spolupráce, chápat, že obec je základní správní jednotka VME – podnít zájem žáka o Evropu s svět, sousední státy a život jejich dětí, lidová slovesnost, zvyky, tradice - srovnávat naši krajinu s jinými evropskými (první globální práce s mapou) MKV – chápat právo žít společně, spolupracovat i s jejich rozdílností (kultura, náboženství, sociální potřeby) generační zájmy, chápat rovnocennost etnických skupin a odmítat diskriminaci (MPP) EV – chápat důležitost významů různých ekosystémů, také využití přírodních zdrojů, podílet se na ochraně ŽP – sběr recyklovaného odpadu MV – učit se zpracovávat a vyhodnocovat podněty přicházející z okolního světa prostřednictvím médií, pěstovat kritické myšlení, rozlišovat zábavné a informativní prvky Předměty: M – aplikační slovní úlohy ze života, využití tabulek, grafů a přehledů, výukové programy na PC JČ - stylistická cvičení, literární výchova (příběhy ze života dětí), práce s encyklopediemi a slovníky, výukové	Jednoduché pokusy: Při každé činnosti udržuje pořádek na pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu. vycházky besedy (CHKO) exkurze herbář Pomůcky: Tabelární k daným tématům, audio a CD, DVD, modely živých přírodnin, laboratorní sklo, vzorník hornin a nerostů, výukové programy na PC, prezentace výukových programů na interaktivní tabuli

rozlišuje přírodniny, lidské výtvořiny, suroviny pozoruje, rozlišuje a popisuje některé vlastnosti a změny látek – barva, chuť, rozpustnost, hořlavost apod. rozděluje živočichy – savci, ptáci, obojživelníci, ryby, hmyz uvádí hlavní rozlišovací znaky a popisuje stavbu těla a rozmnožování jednotlivých skupin rozlišuje domácí a hospodářská zvířata pojmenovává vybraná zvířata volně žijící v určitých přírodních společenstvích (pole, louky, les apod.) zařazuje vybrané živočichy příslušného přírodního společenství pojmenovává části rostlin popisuje projevy života rostlin objevuje vybrané druhy plodů a semen vysvětluje význam semen poznává vybrané kvetoucí a nekvetoucí rostliny a dřeviny třídí vybrané hospodářské a léčivé rostliny poznává běžně se vyskytující jedlé a jedovaté houby a umí je pojmenovat respektuje význam životního prostředí Člověk a jeho zdraví	k přírodě užívá vhodné pomůcky a měří délku, čas, hmotnost, objem, teplotu - pokusy třídí živých přírodnin zařazuje rostliny a živočichy do správných skupin Části těla živočichů a rostlin Ochrana přírody Člověk a jeho zdraví	programy Hv - lidové písně VDO - Občan, občanská spol. a stát - práva a povin., odpovědnost za své činy EV - Lidské akt. a problémy ŽP - hospodaření s odpady M - zápis a měření jednotek EV - Zákl.podm.života - voda, ovzduší, půda, energie, přír.zdroje Hv - písničky o zvířatech Sexuální výchova EV - Ekosystémy - les, pole, vodní zdroje, město, vesnice, kulturní krajina Hv - písničky o rostlinách Vv – tematické práce, účast na soutěžích PV – pěstitelské práce (vztah člověka a přírody), práce s přírodninami TV – cvičení v přírodě Projekty: Podzim, Zima, Vánoční dílna, Bezpečně do školy, Den Země, Recyklované odpady, MRKEV, Už vím – prevence úrazů (MPP), AJAX	

Soustavy v lidském těle Trávení- složky stravy, jejich vliv na zdraví člověka Zdravá výživa. Stres a jeho příčiny, působení stresu na zdraví člověka. Jakým chováním lze stresu předcházet nebo jej minimalizovat Nebezpečné látky Situace hromadného ohrožení. Uplatňuje zásady bezpečného chování v přírodě a silnici (chodec, cyklista) Sexuální výchova	lidské tělo a stavba a funkce těla Vývojové etapy člověka, partnerství, rodičovství, péče o zdraví, zdravá výživa Návykové látky a zdraví, osobní bezpečí a situace hromadného chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné dítě První pomoc a řešení kritických situací Základy sexuální výchovy – rozdíl mezi mužem a ženou – pohlavní orgány		

Přírodověda

Vymezení předmětu

(obsahové, časové, organizační)

Vzdělávací obsah předmětu je rozdělen do dvou tematických okruhů:

Rozmanitost přírody

- Země jako planeta sluneční soustavy
- rozmanitost i proměnlivost živé i neživé přírody, rostliny, houby, živočichové, znaky života, životní potřeby a podmínky
- rovnováha v přírodě
- vliv lidské činnosti na přírodu, ochrana přírody a životního prostředí, likvidace odpadů, živelné pohromy, ekologické katastrofy

Člověk a jeho zdraví

- lidské tělo, biologické a fyziologické funkce a potřeby člověka, vývoj jedince, základy lidské reprodukce
- partnerství, rodičovství, základy sexuální výchovy
- péče o zdraví, první pomoc
- odpovědnost člověka za své zdraví
- situace hromadného ohrožení

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.
Hod. dotace (týdně)	-	-	-	2	2

Žáci pracují ve třídě nebo v počítačové učebně s využíváním různých forem práce, s využitím dostupných učebních pomůcek. Dalším způsobem naplňování cílů předmětu jsou návštěvy muzea, besedy s odborníky, vycházky, pozorování v terénu.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- učitel umožňuje žákům používat vhodné učební pomůcky, encyklopedie a odbornou literaturu
- žáci získávají informace o přírodě, učí se pozorovat přírodu, zaznamenávat a hodnotit výsledky svého pozorování
- Kompetence k řešení problémů
- učitel zařazuje metody, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům žáci sami
- žáci se učí řešit zadané úkoly, správně se rozhodovat v různých situacích, učí se vyhledávat informace vhodné k řešení problémů.

Kompetence komunikativní

- učitel vede žáky k používání správné terminologie
- žáci si rozšiřují slovní zásobu v osvojovaných tématech, k pojmenování pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- žáci se učí vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných

Kompetence sociální a personální

- učitel zadává úkoly, při kterých žáci mohou pracovat společně
- žáci pracují ve skupině, učí se spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, respektují názory a zkušenosti druhých
- učitel se zajímá o náměty, názory a zkušenosti žáků

Kompetence občanské

- učitel buduje u žáků ohleduplný vztah k přírodě
- učitel vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- žáci se učí poznávat a chápat rozdíly mezi lidmi, učí se tolerantnímu chování a jednání, bezproblémové a bezkonfliktní komunikaci, chování v situacích ohrožení vlastního zdraví i zdraví a bezpečnosti druhých
- učitel umožňuje každému žákovi zažít úspěch

Kompetence pracovní

- učitel umožňuje žákům pozorovat, manipulovat a experimentovat
- učitel vede žáky ke správným způsobům užití pomůcek, vybavení, techniky
- učitel vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti
- žáci si utvářejí pracovní návyky v jednoduché samostatné i týmové činnosti, dodržují vymezená pravidla

Vzdělávací obsah předmětu

Přírodověda – 4. ročník

Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, vztahy, vazby k dalším předmětům a projektům	Doporučené aktivity, metody, pomůcky, poznámky
- umí charakterizovat některá společenstva: les, louka, voda, u lidských obydlí apod. - zná a umí pojmenovat běžně se vyskytující živočichy v jednotlivých společenstvech - umí popsat stavbu jejich těla - zná jejich způsob života - zná a umí pojmenovat běžně se vyskytující rostliny a houby v jednotlivých společenstvech - umí běžně se vyskytující živočichy a rostliny správně zařadit do jednotlivých společenstev - seznámí se se základními pravidly ochrany před povodněmi - ví a umí vysvětlit, co jsou rostlinná patra - ví, jak se máme v lese chovat - zná běžné zemědělské plodiny, jejich význam a použití - zná běžné druhy zeleniny a ovoce - objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka - zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů - porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních	Rozmanitost přírody <u>Rostliny, houby, živočichové:</u> průběh a způsob života, výživa, stavba těla. Životní podmínky. <u>Ohleduplné chování v přírodě a ochrana přírody:</u> živelné pohromy a ekologické katastrofy. Místo, kde žijeme Okolní krajina - rozšíření rostlinstva a živočichů, přírodní zajímavosti v okolí domu.	OSV Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání, sebepoznání a sebepojetí, seberegulace a sebeorganizace, psychohygienu, kreativita Sociální rozvoj – poznávání lidí, mezilidské vztahy, koordinace, komunikace Morální rozvoj – řešení problémů, hodnoty, postoje, praktická etika EV Ekosystémy-les,pole, vodní zdroje Základní podmínky života-voda, půda, ochrana biologických druhů Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka a prostředí Čj – čtení, psaní, vypravování na téma příroda, ekologie M – měření:délka, hmotnost, teplota, čas Vv – kreslení, zpracování projektů s tematikou příroda, ekologie Pv – modelování, zpracování projektů	Učebnice a pracovní sešit z nakladatelství Nová škola Metody práce: - kolektivní práce - práce ve dvojicích - individuální práce - práce ve skupinách - pokusy Při každé činnosti udržuje pořádek na pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu. Aktivity: vycházky besedy exkurze Pomůcky: Tabelární k daným tématům, audio a CD, DVD, modely živých přírodnin, laboratorní sklo, vzorník hornin a nerostů, výukové programy na PC, prezentace výukových programů na interaktivní tabuli (Přírodověda), atlas rostlin a živočichů, glóbus, model lidského těla a jeho částí, kostra lidského těla, encyklopedie

organismech, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy - zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat - založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu - vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období - má základní informace o postavení Země ve vesmíru - uvědomuje si podmínky života na Zemi - ví, jaký je rozdíl mezi planetou a hvězdou - umí vysvětlit význam Slunce pro život na Zemi - umí vysvětlit střídání dne a noci a ročních období jako důsledek pohybu Země ve vesmíru - seznámí se s působením magnetické a gravitační síly - zná stavbu lidského těla - ví, co je kostra, umí pojmenovat hlavní části - ví, co je svalstvo a zná jeho význam - umí pojmenovat a najít na modelu některé vnitřní orgány - zná zásady první pomoci (zlomeniny, zástava dýchání apod.) - zná telefonní čísla tísňového volání	Vesmír a Země Sluneční soustava. Den a noc. Roční období. Lidé a čas Orientace v čase - kalendáře, režim dne, roční období. Člověk a jeho zdraví Lidské tělo (základní stavba a funkce). Péče o zdraví, zdravá výživa. První pomoc. Situace hromadného ohrožení. Osobní bezpečí (bezpečné zacházení s elektrickými spotřebiči). <u>Péče o zdraví</u>: první pomoc při zasažení elektrickým proudem.	s tematikou příroda, ekologie Tv – životní styl, prostředí a zdraví, pohyb na čerstvém vzduchu Vz – člověk, zdraví a jeho ochrana Sexuální výchova	

(pro přivolání první pomoci, hasičů a policie) - zná a řídí se zásadami péče o zdraví, - zná význam sportování, správné výživy - ví, co je evakuace obyvatel a evakuační zavazadlo - ví, co je terorismus a anonymní oznámení - zná a umí pojmenovat běžně užívané elektrické spotřebiče - zná zásady manipulace s elektrickými spotřebiči - zná zásady poskytnutí první pomoci při zasažení el. proudem - využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života - rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození - účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob - účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb - uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události - předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek - uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou	Sexuální výchova.		

zdraví a jeho preventivní ochranou - ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc - uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví			

Přírodověda – 5. ročník

Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, vztahy, vazby k dalším předmětům a projektům	Doporučené aktivity, metody, pomůcky, poznámky
- zná důležité nerosty a horniny - umí vysvětlit proces zvětrávání hornin - zná využití některých nerostů - zná rozdíl mezi obnovitelnými a neobnovitelnými přírodními zdroji - umí popsat vznik půdy, zná význam půdy, její využití a princip ochrany - dokáže pozorovat živočichy a rostliny, zformulovat a zapsat výsledek pozorování - umí určit a zařadit některé živočichy a rostliny do biolog. systému - umí vysvětlit pojem potravní řetězec a pyramida a uvede příklad - zná pojmy vesmír, planeta, hvězda, družice, zem. přitažlivost - ví, co znamená rovnováha v přírodě a uvede důsledky jejího porušení - zná význam zdravého životního prostředí pro člověka, zná hlavní znečišťovatele vody, vzduchu, půdy atd. - zná pojem recyklace - zná a umí vysvětlit význam čističek odpadní vod - zná pravidla chování v CHKO a v přírodě - uvědomuje si prospěšnost a škodlivost zásahů člověka do přírody a krajiny a umí uvést příklad mimořádné události	Rozmanitost přírody Nerosty a horniny. <u>Půda</u>: vznik půdy a její význam, hospodářsky významné horniny a nerosty, zvětrávání. Vesmír a Země Rovnováha v přírodě Vzájemné vztahy mezi organismy. Životní podmínky. Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody.	OSV Osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání, sebepoznání a sebepojetí, seberegulace a sebeorganizace, psychohygiena, kreativita Sociální rozvoj – poznávání lidí, mezilidské vztahy, koordinace, komunikace Morální rozvoj – řešení problémů, hodnoty, postoje, praktická etika EV Ekosystémy-les, pole, vodní zdroje Základní podmínky života-voda, půda, ochrana biologických druhů Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka a prostředí MV Tvorba mediálního sdělení s tematikou ekologie, počasí Čj – čtení, psaní, vypravování na téma příroda, ekologie M – měření: délka, hmotnost, teplota, čas, objem Vv – kreslení, zpracování projektů s tematikou příroda, ekologie Pv – modelování, zpracování projektů	Učebnice a pracovní sešit pro 5. ročník nakladatelství Nová škola Metody práce: - kolektivní práce - práce ve dvojicích - individuální práce - práce ve skupinách Pokusy: Při každé činnosti udržuje pořádek na pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu. Aktivity: vycházky besedy (CHKO) exkurze Pomůcky: Tabelární k daným tématům, audio a CD, DVD, modely živých přírodnin, laboratorní sklo, vzorník hornin a nerostů, výukové programy na PC, prezentace výukových programů na interaktivní tabuli (Přírodověda), atlas rostlin a živočichů, glóbus, model lidského těla a jeho částí, kostra lidského těla, encyklopedie, elektronická stavebnice

v různém prostředí - škola, domov, styk s cizími osobami, silniční provoz, a řídí se jimi - experimentuje s několika světelnými zdroji a ověřuje jimi světelnou proměnu podoby trojrozměrného předmětu, lidské tváře - zná jednoduché stroje a jejich praktické použití: páka, kladka, nakloněná rovina, kolo apod. - zná princip a užití parního stroje a spalovacího motoru, zná jejich význam v technickém pokroku - má základní poznatky o využití el. energie - zná a dodržuje pravidla bezpečné práce při manipulaci s běžnými el. přístroji - umí sestavit jednoduchý el. obvod - zná zdroje el. energie	Člověk a technika Osobní bezpečí (bezpečné používání elektrických spotřebičů).		

Vlastivěda

Vymezení předmětu

(obsahové, časové, organizační)

Vzdělávací obsah předmětu je rozdělen do tří tematických okruhů:

Místo, kde žijeme

- chápání organizace života v obci, ve společnosti
- praktické poznávání místních, regionálních skutečností
- postupné rozvíjení vztahu k zemi, národní cítění

Lidé kolem nás

- upevnění základů vhodného chování a jednání mezi lidmi
- uvědomování si významu a podstaty tolerance, pomoci, solidarity, úcty,
- snášenlivosti a rovného postavení mužů a žen
- seznamování se se základními právy a povinnostmi i problémy ve společnosti i ve světě
- směřování k výchově budoucího občana demokratického státu

Lidé a čas

- orientace v dějích čase, postup událostí a utváření historie věcí a dějů
- snaha o vyvolání zájmů u žáků samostatně vyhledávat, získávat a zkoumat
- informace z historie a současnosti

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.
Hod. dotace (týdně)	-	-	-	2	2

Žáci pracují ve třídě nebo v počítačové učebně s využíváním různých forem práce, s využitím dostupných učebních pomůcek. Dalším způsobem naplňování cílů předmětu jsou návštěvy muzea, besedy s odborníky, vycházky, pozorování v terénu.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

- učí se vyznačit v jednoduchém plánu obce místo bydliště, školy, cestu na určené místo
- učí se začlenit obec (město) do příslušného kraje
- učitel vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky
- učitel žákům srozumitelně vysvětluje, co se mají naučit

Kompetence k řešení problémů

- učí se rozlišit přírodní a umělé prvky v okolní krajině
- učitel umožňuje, aby žáci v hodině pracovali s odbornou literaturou, encyklopediemi apod.
- učitel umožňuje každému žákovi zažít úspěch

Kompetence komunikativní

- učí se vyjádřit různými způsoby estetické hodnoty a rozmanitost krajiny
- využívá časové údaje při řešení různých situací, rozlišuje v minulosti, přítomnosti a budoucnosti
- učitel vede žáky k ověřování výsledků
- učitel podněcuje žáky k argumentaci

Kompetence sociální a personální

- rozlišuje vztahy mezi lidmi, národy
- odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností
- učitel vytváří příležitosti k interpretaci či prezentaci různých textů, obrazových materiálů a jiných forem záznamů
- učitel vytváří heterogenní pracovní skupiny

Kompetence občanská

- pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události v oblastech ČR (případně ve státech Evropy)
- projevuje toleranci přirozeným odlišnostem lidské společnosti
- učitel umožňuje žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků
- učitel vede žáky k hodnocení vlastních výsledků

Kompetence pracovní

- uplatňuje elementární poznatky o lidské společnosti, soužití a o práci lidí, na příkladech porovnává minulost a současnost
- učitel se zajímá o náměty, názory, zkušenosti žáků
- učitel vede žáky k plánování úkolů a postupů
- učitel zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat

Vzdělávací obsah předmětu

Vlastivěda – 4. ročník

Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, vztahy, vazby k dalším předmětům a projektům	Doporučené aktivity, metody, pomůcky, poznámky
- určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu - seznamuje se s pojmem nadmořská výška - orientuje se v plánu a mapě, určuje světové strany, rozlišuje mezi náčrt, plány a základními typy map - objevuje významná místa a kulturní památky Opavska a okolí - nachází na mapě a pojmenovává velké řeky, jezera a rybníky v ČR a v blízkosti svého bydliště a školy - vyhledává Prahu na mapě ČR - nalézá Opavu, Ostravu a své bydliště na mapě - zná název kraje a krajského města - určuje polohu ČR na mapě Evropy - rozlišuje mezi podnebím a počasím - charakterizuje podnebí - rozlišuje jezero a rybník - Praha - hlavní město ČR (vypravuje pověsti o založení Prahy, nalézá významné průmyslové podniky, kulturní a vzdělávací instituce) - pracuje s mapou: střední, východní, severní, západní a jižní Čechy, - Morava a Slezsko - charakterizuje jednotlivé oblasti podle mapy (povrch, poloha, hospodářství)	Místo, kde žijeme <u>Obec (město), místní krajina:</u> části, poloha v krajině, minulost a současnost. <u>Okolní krajina (místní oblast, region):</u> zemský povrch a jeho tvary, půda, rostlinstvo, živočišstvo, vliv krajiny na život lidí, životní prostředí, orientace, světové strany. <u>Regiony ČR:</u> Praha a vybrané oblasti ČR, surovinové zdroje, výroba, služby a obchod. <u>Naše vlast:</u> domov, národ, státní zřízení a politický systém, státní správa, samospráva, státní symboly. <u>Mapy obecně zeměpisné a tematické:</u> obsah, grafika, vysvětlivky.	VDO Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování – principy demokracie, spravedlnost, řád, norma, zákon, právo, morálka, řešení konfliktů a problémů v osobním životě i ve společnosti Občan, občanská společnost a stát –občan jako odpovědný člen společnosti, jeho práva a povinnosti Čj– vypravování, cestování, zážitek z prázdnin, památky, reprodukce textu Vv – památky, ilustrace pověstí	Učebnice a knihy Učebnice (zeměpisná a dějepisná část) a pracovní sešity z nakladatelství Nová škola pro 4. ročník V krajích naší vlasti Naše město Kravaře Atlasy Pověsti Pomůcky mapy ČR, nástěnná mapa ČR nástěnná mapa Evropy a světa slepé mapy, globus mapa Hlučínska pexesa – slohy dřevěné desky – kraje ČR kompas, časová osa, tabelární pomůcky k jednotlivým tématům CD, DVD Leporelo osobnosti českých dějin Karty – významné osobnosti Metody práce - práce ve dvojicích - individuální práce - práce ve skupinách - krátkodobé projekty

- hledá na mapě významná města a řeky; průmysl a zemědělství v jednotlivých oblastech - pojmenovává a určuje polohu na mapě sousedních států - vysvětluje význam globu a mapy - pracuje s měřítkem mapy, s poledníky a rovnoběžkami - rozeznává geografické značky - umí vysvětlit rozdíl mezi pohořím, vrchovinou a nížinou - zná jméno prezidenta ČR a premiéra ČR - zná oficiální název ČR a správně ho píše - seznámí se se státním uspořádáním ČR, státními symboly a demokracií v ČR - rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam - zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích - vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci - rozlišuje základní rozdíly mezi jednotlivci, obhájí při konkrétních činnostech své názory, popřípadě připustí svůj omyl, dohodne se na společném postupu a řešení se spolužáky - rozpoznává ve svém okolí jednání a chování, která porušují základní	Lidé kolem nás <u>Soužití lidí:</u> mezilidské vztahy, obchod, firmy. <u>Vlastnictví:</u> soukromé, veřejné, osobní, společné.		Výukové programy na PC Terasoft Vlastivěda 1 a 2, Zeměpis, Evropa, Pravěk Aktivity Návštěva výstav s historickou tematikou

lidská práva nebo demokratické principy - orientuje se v základních formách Vlastnictví - navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce - vypravuje některé regionální pověsti - seznamuje se s některými postavami ze Starých pověstí českých - poznává některé významné osobnosti a památná místa českých dějin - charakterizuje rysy způsobu života v pravěku, středověku a dnes - využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti - rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik - srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území - objasňuje historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů	Lidé a čas <u>Regionální památky:</u> péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost. <u>Báje, mýty, pověsti:</u> minulost kraje, domov, vlast, rodný kraj. Časová osa, období před naším letopočtem, období našeho letopočtu. <u>České země v pravěku:</u> doba kamenná, bronzová, železná. Příchod Slovanů, konec pravěku v našich zemích. <u>Sámův kmenový svaz:</u> 7. století v našich dějinách. <u>Naše nejstarší minulost v pověstech:</u> Velkomoravská říše, příchod Cyrila a Metoděje. <u>Vznik českého státu:</u> vláda přemyslovských knížat. <u>Život prostých lidí za vlády prvních Přemyslovců:</u> Kosmas, románský stavební sloh. <u>Vznik Českého království:</u> vláda přemyslovských králů. <u>Český stát za vlády Lucemburků:</u> Jan Lucemburský. <u>Období vlády krále Karla IV., rozkvět země, rozvoj vzdělanosti.</u> <u>Život ve středověku:</u> šlechta, církve, život ve vesnici, ve městě, gotický stavební sloh. <u>Období vlády krále Václava IV.</u>		

	Mistr Jan Hus a jeho učení. Husitské války, Jan Žižka, Prokop Holý České země po husitských válkách, král Jiří z Poděbrad. První Habsburkové na českém trůně, císař Rudolf II., období renesance.		

Vlastivěda – 5. ročník

Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, vztahy, vazby k dalším předmětům a projektům	Doporučené aktivity, metody, pomůcky, poznámky
- zná letopočet vzniku ČR - zná jméno prvního a současného prezidenta - zná pojmy vláda, parlament, zákon - hledá na mapě ČR jednotlivé kraje, popisuje jejich polohu v ČR - hledá významná města, řeky apod. v jednotlivých oblastech; pojmy povodí, rozvodí, úmoří - seznamuje se s významnými prům. podniky v jedn. oblastech - jmenuje zemědělské plodiny - orientuje se na mapě, ukazuje státy EU - určuje polohu států EU k ČR, přiřazuje hlavní města - dokáže stručně charakterizovat stát EU - rozpoznává ve svém okolí jednání a chování, která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy	Místo, kde žijeme <u>Naše vlast:</u> domov, krajina, národ, základy státního zřízení a politického systému ČR, státní správa a samospráva, státní symboly. Kraje ČR Praha a vybrané oblasti ČR, surovinové zdroje, výroba, služby a obchod. Mapy obecně zeměpisné a tematické, obsah, grafika, vysvětlivky. Evropa a svět Kontinenty, evropské státy, EU, cestování. Lidé kolem nás <u>Soužití lidí:</u> mezilidské vztahy, obchod, firmy. <u>Vlastnictví:</u> soukromé, veřejné, osobní,	MKV Etnický původ – chápat rovnocennost všech etnických skupin a kultur Princip sociálního smíru a solidarity – chápat otázky základních lidských práv, odmítání diskriminace VME Evropa a svět nás zajímá – události mající vztah k Evropě a světu, naši sousedé, život dětí v jiných zemích, lidová slovesnost, zvyky, tradice. Objevujeme Evropu a svět – srovnání naší vlasti, Evropy a světa, evropská krajina, mezinárodní setkávání, státní a evropské symboly. Jsme Evropané – poznávání kořenů a zdrojů evropské civilizace ČJ - literární zpracování, nářečí, vypravování	Učebnice a knihy Učebnice (zeměpisná a dějepisná část) a pracovní sešity z nakladatelství Nová škola pro 5.ročník V krajích naší vlasti Naše město Kravaře Atlasy Pověsti Pomůcky mapy ČR, nástěnná mapa ČR, nástěnná mapa Evropy a světa slepé mapy, globus mapa Hlučínska pexesa – slohy dřevěné desky – kraje ČR kompas, časová osa, tabelární pomůcky k jednotlivým tématům CD, DVD Leporelo osobnosti českých dějin Karty – významné osobnosti Metody práce - práce ve dvojicích - individuální práce

- orientuje se v základních formách vlastnictví - rozlišuje pojmy a časově zařazuje Velká Morava, Přemyslovci, Jagellonci - zná významné osobnost a umí je zařadit do příslušného období: Karel IV., Jan Hus, T. G. Masaryk - popisuje rozdíly ve způsobu života v minulosti a dnes - charakterizuje rysy způsobu života v pravěku, středověku a dnes - pozná některé historické přístroje užívané v minulosti k zachycení a promítání pohybu - umí popsat charakteristické rysy způsobu života ve středověku a novověku - objasňuje historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů	společné. <u>Kultura</u>: podoby a projevy kultury, kulturní instituce, masová kultura a subkultura. Lidé a čas Současnost a minulost v našem životě. <u>Proměny způsobů života</u>: bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny. <u>Orientace v čase</u>: dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet, generace. <u>Bitva na Bílé hoře</u>. <u>Doba pobělohorská</u>: život na zámku, ve městě, život poddaných. <u>Život v době barokní</u>: stavitelství, hudba. <u>J.A. Komenský</u>. <u>Světlo rozumu</u>: doba osvícenská, vláda Marie Terezie a Josefa II. Život na vesnici, zvyky. Manufaktury a první stroje, parní stroj, čeští vynálezci. <u>Obrození měšťanské společnosti</u>: nástup kapitalismu, nadvláda němčiny Počátky národního obrození, F. Palacký, J. K. Tyl. Z poddaného člověka občan, <u>rok 1848</u>, K. H. Borovský. Stroje ovládly život, růst tovární výroby, nástup elektřiny. <u>Vznik Rakousko-Uherska</u>, profesor T. G. Masaryk na české univerzitě. <u>Národ sobě</u>: rozvoj kultury a umění. Češi a Němci, historie vztahů obou	VV– ilustrace, památky, ilustrace k pověstem	- práce ve skupinách - krátkodobé projekty Výukové programy na PC Terasoft Vlastivěda 1 a 2, Zeměpis, Evropa Pravěk Aktivity Návštěva výstav s historickou tematikou

	národů. Směřujeme k samostatnosti. <u>1. světová válka</u>, odpor proti Rakousko-Uhersku. Vznik Československé republiky, T. G. Masaryk, život v ČSR. <u>2. světová válka</u>, válečná a poválečná léta. Od totalitní moci k demokracii.		

Vzdělávací oblast:

UMĚNÍ A KULTURA

Požadavky této vzdělávací oblasti se realizují v 1. – 5. ročníku ve dvou samostatných vyučovacích předmětech: hudební výchova a výtvarná výchova.

Hudební výchova

Vymezení předmětu

(obsahové, časové, organizační)

Vzdělávací obsah předmětu je rozdělen do čtyř oblastí:

vokální činnost – práce s hlasem, kultivace pěveckého i mluveného projevu

instrumentální činnost – hra na hudební nástroje a jejich využití při reprodukci a produkci

hudebně pohybová činnost – ztvárnění hudby pohybem, tancem, gesty

poslechová činnost – aktivní vnímání hudby, poznávání žánrů, stylů a podob

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.
Hod. dotace (týdně)	1	1	1	1	1

Výuka probíhá většinou ve třídě s využíváním audiovizuální techniky, za pomoci různých forem s využitím dostupných vyučovacích pomůcek. Výuku doplňujeme návštěvou kulturních akcí s hudební tematikou.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- žák zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase
- učitel vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky
- učitel umožňuje každému žákovi zažít úspěch

Kompetence k řešení problémů

- rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby
- rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální
- učitel sleduje při hodině pokrok všech žáků
- učitel vede žáky k vzájemnému naslouchání

Kompetence komunikativní

- žák rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje rámci nejjednodušších hudebních forem
- reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie
- učitel se zajímá o náměty, názory, zkušenosti žáků
- učitel vytváří příležitosti pro relevantní komunikaci mezi žáky

Kompetence sociální a personální

- žáci jsou vedeni ke kritickému usuzování a posuzování žánrů a stylů hudby
- učitel vede žáky k vzájemnému naslouchání
- učitel vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé

Kompetence občanská

- žák je veden ke kritickému myšlení nad obsahy hudebních děl
- učitel umožňuje žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků

Kompetence pracovní

- využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře, tanečním pohybem vyjadřuje hudební náladu
- učitel sleduje při hodině pokrok všech žáků
- učitel vede žáky k používání obecně známých termínů, znaků a symbolů
- učitel vede žáky k užívání různých nástrojů a vybavení

Vzdělávací obsah předmětu

Hudební výchova – 1. ročník

Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, vztahy, vazby k dalším předmětům a projektům	Doporučené aktivity, metody, pomůcky, poznámky
- zpívá na základě svých dispozic, intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase - dbá na správné dýchání a držení těla - provádí hlasová a dechová cvičení - zřetelně vyslovuje - zná význam not - rozlišuje tón, zvuk, hlas mluvený a zpěvný - vytleskává rytmus podle vzoru - rozlišuje krátké a dlouhé tóny, vysoké a nízké - učí se používat dětské hudební nástroje k rytmickým cvičením a hudebnímu doprovodu - pozná a umí pojmenovat klavír, kytaru, flétnu, dřívka, triangel, hůlky, bubínek - reaguje pohybem na znějící hudbu (držení těla, chůze, jednoduché taneční hry, pochod)	Vokální činnosti <u>Pěvecký a mluvní projev:</u> pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónů, dynamicky odlišený zpěv), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu, vlastnosti tónů. <u>Hudební rytmus:</u> realizace písni ve 2/4 taktu. <u>Intonace a hudební improvizace:</u> hudební hry (ozvěna, otázka - odpověď). Instrumentální činnosti <u>Hra na hudební nástroje:</u> reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí nástrojů z Orfeova instrumentáře, zobcových fléten, Keyboardu. <u>Rytmizace, melodizace a stylizace hudební improvizace:</u> dětské taneční hry, hudební hry. Hudebně pohybové činnosti Taktování, pohybový doprovod znějící hudby (2/4 takt). Pohybové vyjádření hudby (pohybová improvizace, jednoduché lidové tance). <u>Orientace v prostoru:</u> reprodukce pohybu prováděných při tanci či pohybových hrách.	VME – Evropa a svět nás zajímá - poznávání evropské hudby MKV - Kulturní difference, Lidské vztahy - hudba etnických skupin EV – Základní podmínky života - výchova k životnímu prostředí – hudba – rámus MV – vnímání autora mediálních sdělení - výběr kvalitní hudby hudba provází výuku ČJ, M (Jedna, dvě ..) i Prv (Prší, prší) Projekty – Vánoce, Zlatý slavík – pěvecká soutěž, Den matek	Poslechové skladby: Hymna ČR ukolébavky, vánoční koledy a písně A. Vivaldi: Čtvero ročních období O hluchém bubnu Jak se kontrabas zamiloval Pomůcky: Orffovy nástroje, klavír, kytary, elektronický klavír, CD a audio přehrávače, nástěnné magnetické tabule a žákovské tabulky s notovou osnovou, zpěvníky

- vytváření citového vztahu k hudbě - pozná a naučí se vybrané vánoční koledy - pozná vybrané hudební nástroje (viz hudební nástroje) podle zvuku seznámí se s varhanní hudbou - pozná hymnu ČR a rozumí smyslu textu	Poslechové činnosti <u>Kvalita tónů:</u> délka, síla, výška, barva. <u>Hudební výrazové prostředky:</u> melodie vzestupná a sestupná, rytmus. Hudba vokální a instrumentální, lidský hlas, hudební nástroj, hudební styly a žánry (hudba pochodová, taneční, ukolébavka, ...).		

Hudební výchova – 2. ročník

Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, vztahy, vazby k dalším předmětům a projektům	Doporučené aktivity, metody, pomůcky, poznámky
- zpívá na základě svých dispozic, intonačně čistě a rytmicky přesně rozlišuje rytmus pomalý a rychlý, melodii stoupavou a klesavou, zeslabování a zesilování - umí vytleskat rytmus podle říkadel a písní - seznamuje se s pojmy notová osnova, noty, houslový klíč - rozlišuje noty, pomlky, takty - doplňuje zpěv hrou na jednoduché hud. nástroje - zazpívá vybrané vánoční koledy - pozná a rozlišuje hudební nástroje podle zvuku - klavír, trubka, housle, pikola - užívá dětské hudební nástroje - rytmitizuje a melodizuje jednoduché texty - improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem - rozlišuje základní členění času - vědomě používá různá tempa včetně zrychlování a zpomalování, pracuje s pauzou - reaguje pohybem podle daného rytmu, při tanci tleská a do pochodu bubnuje - pohybově vyjadřuje hudbu, zpěv s tancem	Vokální činnosti <u>Pěvecký a mluvní projev</u>: pěvecké dovednosti, hlasová hygiena, dynamicky odlišný zpěv, rozšiřování hlasového rozsahu. Dechová a hlasová cvičení z prvního ročníku automatizovat, opakovat udaný tón. <u>Hudební rytmus</u>: realizace písní ve 2/4 a 3/4 taktu. Dvojhlas (lidový dvojhlas, kánon). <u>Intonace, vokální improvizace</u>: vokální hry, ozvěna, otázka, odpověď. <u>Záznam vokální hudby</u>: hudební rytmus, notová osnova, houslový klíč. Instrumentální činnosti <u>Hra na hudební nástroje</u>: reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí nástrojů z Orfeova instrumentáře, zobcových fléten, Keyboard. <u>Rytmizace, melodizace a stylizace, hudební improvizace</u>: hudební hry (otázka – odpověď). Hudebně pohybové činnosti <u>Taktování, pohybový doprovod znějící hudby</u>: (2/4 takt, 3/4, 4/4), taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance. <u>Pohybové vyjádření hudby</u>: pohybová improvizace.	Vv - ilustrace Tv – pochod taneční krok Čj – říkadla Vv - ilustrace Vv – Vánoce Pv – vánoční výzdoba Čj – vypravování Prv – lidové zvyky a tradice MV – Vnímání autora mediálních sdělení (uplatnění výrazových prostředků v hudbě a tanci) MKV – Lidské vztahy (mezilidské vztahy v lidové písni) Projekty – Vánoce, Zlatý slavík – pěvecká soutěž, Den matek	Poslechové skladby: I. Hurník – Nedokončená pohádka, Kukačka B. Smetana – Pochod komediantů V. Trojan – Žabák P. I. Čajkovskij – Skřivánek Nabídka pro nácvik písní: vánoční koledy - Štěstí, zdraví, Já malý přicházím aj. Zimní, Dělení, Káča našla ptáče, Jetelíčku náš, Otloukej se písťaličko, Dú, kravičky, dú, Když jsem já sloužil a další podle zájmu dětí Nabídka pro zpěv s tancem: Marjanko, Marjanko, Ach, synku, synku, Na tý louce zelený Pomůcky: Orffovy nástroje, klavír, kytary, elektronický klavír, CD a audio přehrávače s vybavením dataprojektor, nástěnné magnetické tabule a žákovské tabulky s notovou osnovou, zpěvníky

- rozlišuje umělou a lidovou píseň - seznámí se s vybranými skladbami klasiků	<u>Orientace v prostoru:</u> utváření pohybové paměti, reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách. Poslechové činnosti <u>Kvalita tónů:</u> délka síla, barva, výška. Vztahy mezi tóny (souzvuk, akord). <u>Hudební výrazové prostředky:</u> pohyb melodie, rytmus. <u>Hudba vokální, instrumentální:</u> vokálně instrumentální, lidský hlas, hudební nástroj. <u>Hudební styly:</u> hudba pochodová, taneční, ukolébavka.		

Hudební výchova – 3. ročník

Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, vztahy, vazby k dalším předmětům a projektům	Doporučené aktivity, metody, pomůcky, poznámky
- zpívá na základě svých dispozic, intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlasě - vytleskává a taktuje ve dvoučtvrtečním, tříčtvrtečním a čtyřčtvrtečním taktu - pojmenovává notovou osnovu - rozliší a přečte z notového zápisu takt dvoučtvrteční, tříčtvrteční, čtyřčtvrteční - rozlišuje jednotlivé kvality tónů - rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby - rozlišuje a napíše notu celou, půlovou, čtvrtovou, podle zápisu not - pozná stoupavou a klesavou melodii - seznámí se s hymnou ČR - naučí se zpívat vybrané písně - dbá na správné dýchání - rozlišuje nástroje dechové, smyčcové, žesťové a umí uvést příklad - doprovází na rytmické nástroje	Vokální činnosti <u>Pěvecký a mluvní projev</u>: pěvecké dovednosti, hlasová hygiena, dynamicky odlišný zpěv, rozšiřování hlasového rozsahu. <u>Hudební rytmus</u>: realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu. <u>Dvojhlas</u>: lidový dvojhlas, kánon. <u>Intonace, vokální improvizace</u>: volné nástupy, hudební hry (otázka a odpověď). <u>Záznam vokální hudby</u>: nota jako grafický znak pro tón. Instrumentální činnosti <u>Hra na hudební nástroje</u>: reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí nástrojů z Orfeova instrumentáře, zobcových fléten, keyboardu. <u>Rytmizace, hudební hry</u>: otázka a odpověď). <u>Hudební improvizace</u>: jednoduchá písňová forma (a-b). <u>Hudební nauka</u>: notová osnova, houslový klíč, nota celá, půlová, čtvrtová, pomlky.	OSV – osobnostní rozvoj (sebepoznání a sebepojetí – temperament, můj vztah k druhým lidem), seberegulace, pozitivní naladění, kreativita, originalita - sociální a morální rozvoj (komunikační dovednosti, asertivita při tanečcích) VDO – účast na soutěžích, angažovat se v zájmu celku, spolupráce s různými školami VME – probouzení zájmu o dění kolem nás i ve světě tj. život dětí v jiných zemích, lidová slovesnost, zvyky a tradice, evropské symboly - hymny MKV – etnický původ a multikultura - učit se poznávat cizí jazyk jako prostředek dorozumívání (zpěv i tanec), chápat rovnocennost EV – poznávat životní styl v naší obci a jiných oblastí (národopisné) MV – pěstování kritického přístupu k médiím v každodenním životě jednotlivce, vybírat si přiměřený pořad k věku	Poslechové skladby: W. A. Mozart – Menuet I. Hurník – U ohničku B. Smetana – Luisina polka, Má vlast (Vltava) A. Dvořák – Humoreska, Slovanský tanec č. 7 Korsakov – Let čmeláka varhanní hudba, různé hudební nástroje Nabídka pro nácvik písní: Slunéčko zachází za hory, Slunce za hory, Na shledanou, vlaštovičko, Koulelo se, koulelo, Až já pojedu přes ten les, Zub, Komáři se ženili, Když jsem jel do Prahy, Pásla husy, Bum, Já nechci žádného, Červený šátečku, Kdes, kukačko, kdes, Okolo Třeboně, A já su synek, vánoční koledy a další nácvik hymny ČR Nabídka pro zpěv s tancem: polkový, valčíkový krok Měla babka čtyři jabka - mazurka Pomůcky: Orffovy nástroje, klavír, kytary, elektronický klavír, CD a audio přehrávače s vybavením dataprojektor, nástěnné magnetické tabule a žákovské tabulky s notovou osnovou, zpěvníky

- rozliší rytmus valčíku a polky, polkové a valčíkové kroky (chůze dvoudobá, třídobá) - reaguje pohybem na znějící hudbu - vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie - pozná B. Smetanu a A. Dvořáka, zná některá díla B. Smetany a A. Dvořáka - poslechem rozezná hudební nástroje - poslouchá vážnou hudbu, zábavnou, slavnostní - rozpozná v proudu znějící hudby, některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	Hudebně pohybové činnosti Taktování, pohybový doprovod znějící hudby (2/4 takt), taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance. <u>Pohybové vyjádření hudby:</u> pohybová improvizace, pantomima. <u>Orientace v prostoru:</u> utváření pohybové paměti, reprodukce pohybů prováděných při tanci. Poslechové činnosti <u>Kvalita tónů:</u> délka, síla, barva, výška. <u>Vztahy mezi tóny:</u> souzvuk, akord. <u>Hudební výrazové prostředky:</u> hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem, pohyb melodie, rytmus, melodie vzestupná a sestupná. Hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas. Hudební nástroj. <u>Hudební styly a žánry:</u> hudba pochodová, taneční, ukolébavka.	Předměty: JČ – literární výchova, vyprávění se zpěvem, stylistická cvičení M – využití ve slovních úlohách Prv – lidové zvyky a tradice, ochrana zdraví člověka - MPP Tv – pochod taneční krok Vv – výtvarné ztvárnění písně, malba pocitů a nálad (volba brev) Pv – poslech a zpěv písní při činnostech Projekty Podzim, Zima, Vítání jara, Už vím – MPP, Den Země - účast v pěvecké soutěži	

Hudební výchova – 4. ročník

Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, vztahy, vazby k dalším předmětům a projektům	Doporučené aktivity, metody, pomůcky, poznámky
- zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě v jednohlase či dvojhlas - učí se další písně - dbá na správné dýchání - realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností jednoduchou melodii či píseň - využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché či složitější hudební nástroje k doprovodné hře - zná pojmy repetice, legato, staccato, houslový klíč a G klíč, tónika - zapíše houslový klíč a G klíč - rozlišuje délky not a zapisuje je, zápis not s tečkou - pozná dynamická znaménka p, mf, f a umí je v písni použít - rozlišuje předvěti a závěti - zná stupnici C dur (názvy not) - zapíše notový záznam „své“ melodie - rozlišuje nástroje dechové, smyčcové, klávesové, drnkací, bicí - doprovází písně na rytmických nástrojích - rytmižace říkadel	Vokální činnosti <u>Pěvecký a mluvní projev</u>: pěvecké dovednosti - dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu. Dynamicky odlišený zpěv. Hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu. <u>Hudební rytmus</u>: realizace písni ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu. <u>Dvojhlas a vícehlas</u>: kánon a lidový dvojhlas. Rozvíjení činností z 1. období. <u>Intonace a vokální improvizace</u>: durové a mollové tóniny, hudební hry (ozvěna, otázka, odpověď). <u>Záznam vokální hudby</u>: čtení a zápis rytmického schématu písni, orientace v notovém záznamu, zachycení melodie písni pomocí jednoduchého grafického vyjádření např. linky. Notový zápis jako opora při realizaci písni. Instrumentální činnosti <u>Hra na hudební nástroje</u>: reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí nástrojů z Orfeova instrumentáře, zobcových fléten, keyboardu. <u>Rytmižace, melodizace a stylizace, hudební improvizace</u>: tvorba hudebního doprovodu, hudební hry (ozvěna, otázka, odpověď), akcentace těžké doby v rytmickém doprovodu.	OSV Osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání a smyslového vnímání, Psychohygiena – dovednosti pro pozitivní naladění Kreativita – cvičení pro rozvoj kreativity, pružnost nápadů, originalita MKV Lidské vztahy - vzájemné obohacování různých kultur Etnický původ – chápat rovnocennost všech etnických skupin a kultur, poznávání vlastního kulturního zakotvení Vv – ilustrace k obsahu písni Tv – pochod, taneční krok Čj – vyprávění, obsah písni, lidové zvyky a tradice, obohacování slovní zásoby	Poslechové skladby B. Smetana – Proč bychom se netěšili, Luisina polka, Vltava, Vyšehrad B. Martinů L. Janáček – Pilky W. A. Mozart – Menuet, Malá noční hudba vánoční hudba valčíky (J. Strauss aj.) Nabídka pro nácvik písni Beskyde, Beskyde, Září, Na našem dvoře, Červená růžičko, Už ty pilky, Muzikant, Ten chlumecký zámek, Stojí vrba košatá, Večerníček, Široký, hluboký, Valčíček, Kolik je na světě věcí, Marjánko, Žezulka, Voláme sluníčko, Kdyby byl Bavorov, Náchodský zámček, Zlaté střevíčky, Červená řeka, Tři čuníci, Okoř, Růže z Texasu, vánoční koledy aj. Nabídka pro zpěv s tancem variace kroky polkové, valčíkové, mazurka Pomůcky Orffovy nástroje, klavír, kytary, elektronický klavír, CD a audio přehrávače s vybavením, nástěnné magnetické tabule a žákovské tabulky s notovou osnovou, zpěvníky pexesa – hudební nástroje, hudební

- ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků - pohybově vyjadřuje hudbu, valčíkový krok, polku - pamatuje si nejdůležitější údaje o B. Smetanovi - zná názvy oper B. Smetany - zná názvy symfonických básní cyklu Má vlast - seznámí se s životem a dílem A. Dvořáka a L. Janáčka - poslouchá vybrané skladby - pozná písně ve dvoučtvrtečním a tříčtvrtečním taktu - pozná opakující se téma v poslouchané skladbě	<u>Grafický záznam melodie</u>: rytmické schéma jednoduché skladby. Hudebně pohybové činnosti <u>Taktování, pohybový doprovod znějící hudby</u>: 2/4, 3/4 a 4/4 takt, hry se zpěvem, jednoduché lidové tance. <u>Pohybové vyjádření hudby</u>: pantomima a pohybová improvizace. <u>Orientace v prostoru</u>: pamětné uchování tanečních pohybů. Poslechové činnosti <u>Kvality tónů</u>: délka, síla, barva, výška. <u>Vztahy mezi tóny</u>: souzvuk, akord. <u>Hudební výrazové prostředky a hudební prvky</u>: rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast a gradace, pohyb melodie. Hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas, hudební nástroj. Rozvíjení činností z 1. období. <u>Hudební styly a žánry</u>: hudba pochodová, taneční, ukolébavka. <u>Hudební formy</u>: malá a velká písňová forma, variace. <u>Interpretace hudby</u>: slovní vyjádření jaká to je hudba a proč je taková.		skladatelé Výukové programy na PC Terasoft Aktivita Nácvik pěveckého vystoupení s doprovodem k příležitostem – Vánoce, Den matek, pro seniory, pro děti Zpěv jednotlivci, dvojice, sborový zpěv Pěvecká soutěž Opavský skřivan

Hudební výchova – 5. ročník

Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, vztahy, vazby k dalším předmětům a projektům	Doporučené aktivity, metody, pomůcky, poznámky
- zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase - vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace - realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby - rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby - vytváří v rámci svých dispozic jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace - pozná smyčcové nástroje - housle, violoncello, kontrabas - pozná dechové nástroje - trubka, pozoun, lesní roh - seznámí se s hudebními nástroji v symfonickém orchestru - zná pojmy stupnice C dur, repetice, zesílení, zeslabení, stupnice moll aiolská - pozná basový klíč - čte noty v rozsahu c1 - g2 v houslovém klíči - provádí rozbor zapsané písně - druh písně, notový zápis, takt, melodie - seznámí se s krajovými lidovými tanci - taktuje čtyřčtvrteční takt - zná původ státní hymny	Vokální činnosti <u>Pěvecký a mluvní projev</u>: pěvecké dovednosti, dýchání, výslovnost, tvorba tónu, odlišný zpěv, hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu. <u>Hudební rytmus</u>: realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu. <u>Dvojhlas a vícehlas</u>: prodleva, kánon a lidový dvojhlas. Rozvíjení činností z 1. období. <u>Intonace a vokální improvizace</u>: diatonické postupy v durové a mollové tóniny, 5. 3. 1. stupeň, volné nástupy 8. a spodního 5. stupně. Hudební hry (ozvěna, otázka, odpověď). <u>Záznam vokální hudby</u>: čtení a zápis rytmického schématu písně, orientace v notovém záznamu, notový zápis jako opora při realizaci písně. Instrumentální činnosti <u>Hra na hudební nástroje</u>: reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí nástrojů z Orfeova instrumentáře, zobcových fléten, keyboardu. <u>Rytmizace, melodizace a stylizace, hudební improvizace</u>: tvorba přede her, meziher a doher s využitím tónového materiálu písně, tvorba hudebního doprovodu, hudební hry, akcentace těžké doby v rytmickém doprovodu, ostinato, prodleva.	OSV Osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání a smyslového vnímání Psychohygiena – dovednosti pro pozitivní naladění Kreativita – cvičení pro rozvoj kreativity, pružnost nápadů, originalita MKV Lidské vztahy - vzájemné obohacování různých kultur Etnický původ – chápat rovnocennost všech etnických skupin a kultur, poznávání vlastního kulturního zakotvení Vv – ilustrace k obsahu písně Tv – pochod, taneční krok Čj – vyprávění, obsah písně, lidové zvyky a tradice, obohacování slovní zásoby	Poslechové skladby L. Janáček – Říkadla, Lašské tance B. Smetana – Libuše (vybrané árie), Prodaná nevěsta (vybrané árie), Má vlast A. Dvořák – Slovanské tance, Symfonie Z nového světa W. A. Mozart – Don Giovanni (ukázka), Menuet Händel – Vodní hudba J. J. Ryba – Česká mše vánoční (ukázka) - koncert Nabídka pro nácvik písní Avignonský most, Tráva neroste, U panského dvora, Tři tamboři, Čtyři koně, Sedlák, sedlák – furiant, Cestu znám jen já, Ukolébavka pro dcerku, Měsíček svítí, Sivá holubičko, vánoční koledy – Tichá noc, Chtíc, aby spal aj., písně J. Uhlíře a K. Šípa, trampské písně Nabídka pro zpěv s tancem variace kroky polkové, valčíkové, mazurka Pomůcky Orffovy nástroje, klavír, kytary, elektronický klavír, CD a audio přehrávače s vybavením, nástěnné magnetické tabule a žákovské tabulky s notovou osnovou, zpěvníky,

- vnímá a vyjádří pohybem dvoudobost, třídobost a čtyřdobost - slyší a vyjadřuje pohybem jednoduché rytmické modely - přijme a respektuje řád hudebního frázování - pohybově vyjadřuje nálady - seznámí se s relaxací - zpívá jednoduché dvojhlasy písně - dbá na správné dýchání - doprovází písně na rytmické a melodické hudební nástroje poslouchá vybrané skladby poslechem pozná vybrané smyčcové a dechové nástroje pozná varhanní hudbu pozná vánoční hudbu a vánoční koledy pozná trampské písně získává poznatky o skladatelích J.S. Bach, W.A. Mozart, a L. Janáček	<u>Záznam melodie</u>: rytmické schéma jednoduché skladby, využití notačních programů. Hudebně pohybové činnosti <u>Taktování, pohybový doprovod znějící hudby</u>: 3/4 a 4/4 takt, valčík, menuet, jednoduché lidové tance. <u>Pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby</u>: pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků. <u>Orientace v prostoru</u>: utváření pohybové paměti, reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách, pamětné uchování tanečních pohybů. Poslechové činnosti <u>Kvalita tónů</u>: délka, síla, barva, výška. <u>Vztahy mezi tóny</u>: souzvuk, akord. <u>Hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem</u>: zvukomalba, metrické, rytmické, dynamické, harmonické změny v hudebním proudu. Hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas, hudební nástroj. Rozvíjení činností z 1. období. <u>Hudební styly a žánry</u>: hudba pochodová, taneční, ukolébavka. <u>Hudební formy</u>: malá a velká písňová forma, rondo, variace. <u>Interpretace hudby</u>: slovní vyjádření jaká je to hudba a proč je taková.		pexesa – hudební nástroje, hudební skladatelé Výukové programy na PC Terasoft Aktivita Nácvik pěveckého vystoupení s doprovodem k příležitostem – Vánoce, Den matek, pro seniory, pro děti Zpěv jednotlivci, dvojice, sborový zpěv Pěvecká soutěž Opavský skřivan

Výtvarná výchova

Vymezení předmětu

(obsahové, časové, organizační)

Výtvarná výchova vede žáky prostřednictvím kreslení, malování, modelování a dalších výtvarných technik k rozvíjení výtvarného citění a tvůrčím dovednostem, ale i k zdokonalování v oblasti výtvarné tvorby. Prostřednictvím výtvarných děl vede k porozumění výtvarného umění a k aktivnímu estetickému vnímání.

Výtvarná výchova je podstatnou částí základního vzdělávání žáků. Jejím cílem je rozvíjet vkus žáků, jejich cit pro umění a jejich dovednost výtvarně se vyjadřovat.

Výuka výtvarné výchovy je postavena na tvůrčích činnostech, které umožňují rozvíjet žákova vnímání, výtvarného citění, představivosti, fantazii a umění prožitku. Využívá k tomu nejen výtvarné prostředky tradiční a ověřené, ale i nově vznikající.

Výuka výtvarné výchovy je často spojována i s výukou jiných předmětů.

Žáci jsou v rámci výtvarné výchovy také seznamováni s díly předních domácích i evropských umělců. Žáci se je učí chápat a rozumět jim. Vhodné jsou návštěvy výstav takových děl, která jsou žáci schopni pochopit, a která je mohou mravně a citově obohatit.

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.
Hod. dotace (týdně)	1	1	2	2	2

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- Žák je veden k tomu, aby se naučil rozumět obecně užívaným termínům ve výtvarné oblasti.
- Žák je veden k poznání, že přehled v oblasti umění mu umožní intenzivní prožitky.

Kompetence k řešení problémů

- Žák je schopen sdělit svůj názor – své pocity ostatním spolužákům.
- Při svém hodnocení výtvarného díla postupuje uvážlivě a svůj názor je schopen obhájit.

Kompetence komunikativní

- Žák je veden k pochopení umění jako svébytného prostředku komunikace a sám tuto komunikaci využívá k vlastnímu uměleckému projevu
- Žák umí vyslechnout názor druhých na společně prožitý estetický prožitek a vhodně na něj reaguje

Kompetence sociální a personální

- Žák se učí spolupracovat ve skupině
- Učí se respektovat názory ostatních
- Žák si uvědomuje sebe samého jako svobodného jedince, jenž přistupuje ke světu tvořivě a aktivně překonává životní stereotypy a emocionální chudobu.
- Proces tvorby chápe jako způsob vyjadřování osobních prožitků a postojů ke světu
- Uvědomuje si, že různí lidé vnímají stejnou věc různě.
- Vytváří si zásady chování na kulturních akcích

Kompetence občanské

- Žák respektuje naše kulturní dědictví
- Žák je veden k poznání uměleckých hodnot v širších kulturních souvislostech, k tolerantnímu přístupu ke kulturním projevům a hodnotám odlišných skupin, národů a národností
- Žák si vytváří pozitivní postoj k uměleckým dílům
- Žák je veden k tomu, aby se aktivně zapojoval do kulturního dění

Kompetence pracovní

- Žák je veden k učení se prostřednictvím vlastní tvorby
- Žák správně používá výtvarné potřeby a pečuje o ně
- Žák při práci ochraňuje zdraví své i druhých

Vzdělávací obsah předmětu

Výtvarná výchova – 1. ročník

Výstupy ŠVP		Průřezová témata, vztahy, vazby k dalším předmětům a projektům	Doporučené aktivity, metody, pomůcky, poznámky
- rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie,tvary,objemy,barvy,objekty) - porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ - v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace - vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky - interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností - na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	Objevování světa přírody v jednotlivých i v širších souvislostech <u>Pozorování přírody:</u> přírodniny, rostliny, zvířata. Kresby a modely přírodnin vztahující se k učivu prvouky, zobrazují vše, co dětem poskytuje příroda, vystižení tvaru a barvy. <u>Příroda a běh času:</u> roční období, počasí. Výtvarné dotváření přírodnin. Poznávání a prožívání světa dítěte Pociťování domova jako životní jistoty (dítě v domácím prostředí, hry). <u>Poznávání školy:</u> nové životní prostředí (spolužáci). <u>Styk se světem mimo školu:</u> ulice, cesta do školy, sport. Svět, který děti pozorují, který pociťují a kterému naslouchají. <u>Setkávání s prostými životními zkušenostmi:</u> u lékaře, v obchodě aj. <u>Poslouchání a vyprávění:</u> pohádky, písničky, říkadla, zážitky. <u>Významná sváteční setkávání:</u> Vánoce, Velikonoce. <u>Vnímání smyslových vjemů a jejich výtvarný záznam:</u> přepis pocitů	OSV – osobní rozvoj, sociální rozvoj, morální rozvoj VDO – člověk a společnost, člověk a jeho svět MKV – kulturní diference, lidské vztahy, solidarita EV – základní podmínky života, vztah člověka k prostředí MV – vnímání autora mediálních sdělení Čj –Lv - ilustrace Prv –život v přírodě, věci a činnosti kolem nás M – malované slovní úlohy Hv – ilustrace písničky Pv – dotváření výrobků	- různé výtvarné techniky a postupy výtvarného vyjadřování: kresba, modelování a malba - hra s barvou - experimentování s různými výrazovými prostředky a materiály - vnímání, pozorování a poznávání vlastností objektů a různých tvarů - manipulace s objekty - kompoziční zákonitosti - vyjádření svého názoru a schopnost diskuse nad výtvarným dílem, svým či jiných Pomůcky: různé výtvarné materiály, přírodní materiál, odborné metodické příručky Výukový program – Dětské grafické studio, Kreslení pro děti Metody práce: - kolektivní práce - práce ve dvojicích - individuální práce - práce ve skupinách

	z dotýkání, přepis zvuků aj. Svět dětské fantazie Výtvarná hra a experiment. Hra s linií. Prostorové hry se stavebnicovými prvky. Svět, který dítě obklopuje, ovlivňuje ho (výstavy, besedy, ...) <u>Seznamování se s osobnostmi výtvarného umění</u>: Josef Lada. Kresby podnícené vyprávěním, četbou, kreslení podle představ.		

Výtvarná výchova 2. - 3. ročník

Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, vztahy, vazby k dalším předmětům a projektům	Doporučené aktivity, metody, pomůcky, poznámky
- rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie,tvary,objemy,barvy,objekty) - porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ - v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace - vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky - interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností - na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	Objevování světa přírody v jednotlivých i širších souvislostech <u>Poznávání a prožívání světa dítěte:</u> (domov , škola, svět). Námětové kreslení na základě vlastních prožitků. Dětský příběh vyjádřený kresbou. Pozorování tvarů a poznávání funkcí různých předmětů, které člověk používá k práci. Rytmické řešení plochy, hračky v životě dětí, prostorové činnosti s dostupnými stavebními prvky. Jednoduché náčrty, plány, modely podle fantazie nebo skutečnosti. Svět, který děti pozorují, který pociťují a kterému naslouchají Životní zkušenosti, poslouchání a vyprávění, svátky, smyslové vjemy. Svět dětské fantazie (výtvarná hra a experiment) Využití barev základních i barev vzniklých mícháním. Tvoření souladu dvou barev. Pozorování tvarů užitkových předmětů a pokusy o výtvarné ztvárnění jejich obrysové linie. Svět, který dítě obklopuje (věda, technika, výstavy, besedy,	OSV – osobnostní rozvoj(cvičení smyslového vnímání, dovednosti zapamatování, kreativita, pružnost nápadů, originalita, schopnost vidět věci jinak) VDO – člověk a společnost (spolupráce školy se správními orgány a institucemi v obci, angažovat se v zájmu celku – soutěže) VME – život dětí v jiných evropských zemích, lidová slovesnost, tradice u nás i v Evropě, evropské symboly MKV – chápání zákl. lidských práv, generační začlenění do rodiny, odmítání diskriminace - MPP EV – ekosystémy jejich význam, změny, lidské aktivity k záchraně ŽP – účast na recyklovaném sběru MV – kritické vnímání mediálních sdělení – rozlišování zábavných a informativních prvků (reklama a zprávy) Předměty: Čj –Lv – ilustrace, výtvarné ztvárnění	- různé výtvarné techniky a postupy výtvarného vyjadřování: kresba, modelování a malba - hra s barvou - experimentování s různými výrazovými prostředky a materiály - vnímání, pozorování a poznávání vlastností objektů a různých tvarů - manipulace s objekty - kompoziční zákonitosti - vyjádření svého názoru a schopnost diskuse nad výtvarným dílem, svým či jiných Pomůcky: různé výtvarné materiály, přírodní materiál, odborné metodické příručky Výukový program – Dětské grafické studio, Kreslení pro děti Metody práce: - kolektivní práce - práce ve dvojicích - individuální práce

	architektura) <u>Seznamování se s významnými osobnostmi výtvarného umění:</u> např. Josef Lada, Ondřej Sekora, Helena Zmatlíková, Adolf Born.	pohádky, písničky, říkadla, bajky, pohádkové postavy M – malované slovní úlohy, využití geometrických tvarů, křivá čára a přímka Prv – život v přírodě, věci a činnosti kolem nás, zdraví člověka Hv – ilustrace písničky, poslech při práci Pv – dotváření výrobků Projekty: Podzim, Zima, Vánoční dílna, Vítání jara, Svátek matek, Už vím (MPP) AJAX - průběžná účast na výtvarných soutěžích	

Výtvarná výchova 4.– 5. ročník

Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, vztahy, vazby k dalším předmětům a projektům	Doporučené aktivity, metody, pomůcky, poznámky
- při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření, porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné) - užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku, v plošném vyjádření linie a barevné plochy, v objemovém vyjádření modelování a sochařský postup, v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model - při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy - nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly: uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě - osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření, pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného	Objevování světa přírody v jednotlivých i širších souvislostech <u>Z pozorování přírody:</u> linie, barva, barevná proměnlivost, struktura, růst, překrývání, obrazné vyjádření a uspořádání objektů do celků, odraz skutečnosti v lidském vědomí, působení uměleckých děl na žáky. Malby vycházející z pozorované skutečnosti i z představ. <u>Objevování a výtvarné sledování barevné proměnlivosti přírody, vystižení barev přírody:</u> podzimu, zimy, jara, léta, rozkvetlých stromů a keřů, zrajícího ovoce, květinových záhonů, kytic aj. <u>Vyhledávání a objevování tvarově a barevně zajímavých přírodnin žáky, pozorování případných souměrností přírodnin:</u> motýli, brouci, některé listy i plody). Poznávání a prožívání světa dítěte (domov, škola, svět) Námětové kreslení na základě vlastních prožitků. Dětský příběh vyjádřený kresbou, pozorování tvarů a poznávání funkcí různých předmětů, které člověk používá k práci. Rytmické řešení plochy. Hračky v životě dětí.	OSV Osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání a smyslového vnímání Psychohygiena – dovednosti pro pozitivní naladění Kreativita – cvičení pro rozvoj kreativity, pružnost nápadů, originalita MKV Lidské vztahy - vzájemné obohacování různých kultur Etnický původ – chápat rovnocennost všech etnických skupin a kultur, poznávání vlastního kulturního zakotvení EV – zpracování projektů s environmentální tematikou - ochrana ŽP VME – zpracování projektů s tematikou	Techniky a metody - různé výtvarné techniky a postupy výtvarného vyjadřování: kresba, modelování a malba - hra s barvou - experimentování s různými výrazovými prostředky a materiály - vnímání, pozorování a poznávání vlastností objektů a různých tvarů - manipulace s objekty - kompoziční zákonitosti - vyjádření svého názoru a schopnost diskuse nad výtvarným dílem, svým či jiných Pomůcky různé výtvarné materiály, přírodní materiál Výukový program na PC Dětské grafické studio, Kreslení pro děti Metody práce: - kolektivní práce - práce ve dvojicích - individuální práce - práce ve skupinách

umění) - porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace - nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil - experimentuje se samostatně vytvořenými výtvarnými prvky a vytváří pohybové efekty, ve své tvorbě uplatňuje základy animace - vytváří série fotografií a jiných statických vizualizací, následně s nimi experimentuje a využívá možností technologií vytvářejících pohybový efekt - experimentuje s několika světelnými zdroji a ověřuje jimi světelnou proměnu podoby trojrozměrného předmětu, lidské tváře	Prostorové činnosti s dostupnými stavebními prvky. Nálady, emoce, představy, fantazie. Pozorování pohybů těla. Sledování projevu citových reakcí. <u>Pocity vyvolané zrakovým vjemem:</u> hračka, film, ilustrace, obraz, reklama, elektronický obraz aj. <u>Pocity vyvolané uměleckým zážitkem:</u> balet, hudba, obraz, četba. Vyjádření osobních nálad, zkušeností, představ. Svět, který děti pozorují, který pocítují a kterému naslouchají (životní zkušenosti, poslouchání a vyprávění, svátky, smyslové vjemy) <u>Výtvarné náměty v tomto okruhu vycházejí:</u> Pozorování lidí a jejich projevů. Přímé zážitky a zkušenosti žáků. <u>Umělecky zpracované popisy skutečností:</u> texty v čítance, dětské literatuře, vyprávění. <u>Pozorování věcí:</u> linie, tvar, materiál, povrch, barva, mat a lesk, vnímání světelných odstínů. Individuální vysvětlování výtvarných vyjádření samostatně, ve skupinách nebo i v kolektivu třídy a porovnávání interpretace výtvarného díla s interpretací ostatních členů skupiny. Svět dětské fantazie (výtvarná hra a experiment) Využití barev základních i barev vzniklých mícháním, tvoření souladu dvou barev. Pozorování tvarů užitečných předmětů	Evropa a svět nás zajímá – rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy i světa, události mající vztah k Evropě a světu, naši sousedé, život dětí v jiných zemích, lidová slovesnost, zvyky, tradice, projekt Evropa ve škole Čj - ilustrace básně, pohádky, povídky PŘ, VL – život v přírodě, věci a činnosti kolem nás M – malované slovní úlohy Hv – ilustrace, obsah písňe Pv – dotváření výrobků	- práce ve třídě i v přírodě - krátkodobé projekty - výtvarné soutěže - návštěva muzeí, výstavy

	a pokusy o výtvarné ztvárnění jejich obrysové linie. Svět, který dítě obklopuje (věda, technika, výstavy, besedy, architektura) Seznamování se s významnými osobnostmi výtvarného umění.		

Vzdělávací oblast:

ČLOVĚK A ZDRAVÍ

Požadavky této vzdělávací oblasti se realizují v 1. – 5. ročníku prostřednictvím tělesné výchovy (samostatný předmět), zdraví a výchova ke zdraví (není samostatný předmět), vyučuje se jako součást prvouky a přírodovědy.

Tělesná výchova

Vymezení předmětu

(obsahové, časové, organizační)

Předmět tělesná výchova směřuje k poznání vlastních pohybových možností a zájmů a k poznávání účinku konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost i duševní a sociální pohodu.

Vzdělávací obsah předmětu je rozdělen do tří oblastí:

- a) **činnosti ovlivňující zdraví** - význam pohybu pro zdraví, příprava organismu, zdravotně zaměřené činnosti, rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu, hygiena při TV, bezpečnost při pohybových činnostech
- b) **činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností** - pohybové hry, základy gymnastiky, rytmické a kondiční formy cvičení pro děti, průpravné úpoly, základy atletiky, základy sportovních her, turistika a pobyt v přírodě, plavání, bruslení, další pohybové činnosti
- c) **činnosti podporující pohybové učení** - komunikace v TV, organizace při TV, zásady jednání a chování, pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností, měření a posuzování pohybových dovedností, zdroje informací o pohybových činnostech

V rámci předmětu jsou využívány prvky *zdravotní tělesné výchovy*.

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.
Hod. dotace (týdně)	2	2	2	2	2

Žáci s přihlédnutím k určité sportovní aktivitě cvičí v tělocvičně (Buly aréna), na hřišti, ve volné přírodě nebo v plaveckém bazénu. V úvodu hodiny všichni absolvují nástup, rozcvičku a dále se věnují v hlavní části hodiny danému typu sportování. Ke konci dochází k závěrečnému zklidnění - relaxaci. Žáci cvičí ve vhodném sportovním oblečení a obuvi. Učitel v hodinách využívá různé metody a formy práce. Spolu s dětmi používá veškeré dostupné náčiní a nářadí.

Škola nemá vlastní tělocvičnu – využívá tělocvičnu v Buly aréně, popřípadě tělocvičnu ZŠ Kravaře, plavecký bazén, školní hřiště.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- Žáci jsou vedeni k osvojení si základního tělocvičného názvosloví, změní základní pohybové výkony a porovnají je s předchozími, orientují se v informačních zdrojích o aktivitách a sportovních akcích.
- Učitel umožňuje žákům, aby se naučili na základě jasných kritérií hodnotit své činnosti nebo výsledky.

Kompetence k řešení problémů

- Uplatňují zásady bezpečného chování ve sportovním prostředí a adekvátně reagují v situaci úrazu spolužáka, řeší problémy v souvislosti s nesportovním chováním, nevhodným sportovním prostředím a nevhodným sportovním náčiním a nářadím.
- Učitel dodává žákům sebedůvěru, podle potřeby žákům v činnostech pomáhá.

Kompetence komunikativní

- Žáci jsou vedeni ke spolupráci při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích, učí se reagovat na základní povely a pokyny a sami je i vydávají, zorganizují jednoduché pohybové soutěže, činnosti a jejich varianty.
- Učitel vede žáky k vzájemnému naslouchání a oceňování přínosu druhých, vytváří příležitosti pro relevantní komunikaci.

Kompetence sociální a personální

- Žáci jsou vedeni k jednání v duchu fair-play - dodržují pravidla, označí přestupky, respektují opačné pohlaví, zvládají pohybové činnosti ve skupině.
- Učitel zadává úkoly při kterých žáci mohou spolupracovat, umožňuje každému žákovi zažít úspěch.

Kompetence občanská

- Podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu a projevují přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení své zdatnosti, spojují svou pohybovou činnost se zdravím, zařazují si do vlastního pohybového režimu korektivní cvičení, jsou vedeni ke kritickému myšlení, hodnotí cvičení, učí se být ohleduplní a taktní.

Učitel žákům umožňuje, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků.

Kompetence pracovní

- Žáci jsou vedeni učitelem k uplatňování hlavních zásad hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech v běžném životě, učí se užívat jednotlivé tělocvičné nářadí a náčiní.

Zdravotní výchova v 1. - 3. ročníku

Do celého prvního období výuky Tv je zařazována zdravotní výchova zaměřená na:

- na osobní čistotu těla, prádla, oděvu, cvičebního úboru
- čistotu a pořádek v prostředí tělocvičny
- otužování vzduchem a vodou (ranní mytí studenou vodou)
- seznamování žáků s vhodnou životosprávou
- pohybové aktivity i ve vyučování (tělovýchovné chvílky)
- dostatečné množství pohybu pro jejich zdravý vývoj (mimoškolní Tv)
- předcházení úrazům tím, že dbáme, aby žáci dodržovali pokyny týkající se jejich bezpečnosti a ochrany zdraví
- vedení žáků, aby si uvědomovali, že při mimoškolních pohybových aktivitách musí dbát na svou bezpečnost, uvažovat o svém chování a dodržovat pokyny dospělých, aby vyrostli v zdravé lidi
- vedení žáků k tomu, aby uměli zavolat pomoc v případě, že se vyskytnou u úrazu

Zdravotní výchova v 4. - 5. ročníku

Do celého prvního období výuky Tv je zařazována zdravotní výchova zaměřená na:

- na osobní čistotu těla, prádla, oděvu, cvičebního úboru
- čistotu a pořádek v prostředí tělocvičny
- otužování vzduchem a vodou (ranní mytí studenou vodou)
- seznamování žáků s vhodnou životosprávou
- pohybové aktivity i ve vyučování (tělovýchovné chvílky)
- dostatečné množství pohybu pro jejich zdravý vývoj (mimoškolní Tv)
- předcházení úrazům tím, že dbáme, aby žáci dodržovali pokyny týkající se jejich bezpečnosti a ochrany zdraví
- vedení žáků, aby si uvědomovali, že při mimoškolních pohybových aktivitách musí dbát na svou bezpečnost, uvažovat o svém chování a dodržovat pokyny dospělých, aby vyrostli v zdravé lidi
- vedení žáků k tomu, aby uměli zavolat pomoc v případě, že se vyskytnou u úrazu
- Ošetření i větších poranění a přivolání lékaře
- Získávání informací o TV a sportu
- Ekologické chování při TV a sportu v přírodě
- Uvědomění si škodlivého vlivu kouření, pití alkoholu a požívání drog na zdraví a pohybovou aktivitu

Vzdělávací obsah předmětu

Tělesná výchova – 1. ročník

Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, vztahy, vazby k dalším předmětům a projektům	Doporučené aktivity, metody, pomůcky, poznámky
- poznává základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou - rozumí základním pravidlům správného držení těla ve smyslu statickém i kinetickém - seznamuje se s protahovací a napínací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění - spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti - dodržuje pravidla bezpečnosti a hlavní zásady hygieny při sportování v tělocvičně, na hřišti, v přírodě - používá vhodné sportovní oblečení a sportovní obuv - projevuje přiměřenou radost z pohybové činnosti, samostatnost, odvalu a vůli pro zlepšení pohybové dovednosti - respektuje zdravotní handicap - zná význam sportování pro zdraví - uvědomuje si správné držení těla při různých činnostech i provádění cviků a na správné dýchání - vnímá a prožívá základní prostorové pojmy a půdorysné dráhy pohybu - rozlišuje základní dynamické stupně pohybu	Činnosti ovlivňující zdraví Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností Činnosti podporující pohybové učení Pořadová cvičení <u>Základní postoje:</u> pozor, pohov; povely v řad nastoupit, rozchod. Nástup na značky, do řady, do družstev, společný pozdrav.	VDO – Občanská společnost a škola- rozvíjíme smysl pro spravedlnost a odpovědnost EV - Vztah člověka k prostředí OSV – osobnostní rozvoj (psychohygiena, kreativita, komunikace, kooperace) - morální rozvoj	Organizace: Nástup a seznámení s hodinou, rozcvička, hlavní část hodiny danému typu sportování, závěr- zklidnění, relaxace. Metody a formy práce: Využívá různé metody a formy práce, aby rozvíjel činnosti ovlivňující zdraví, činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností a činnosti podporující pohybové učení. Pomůcky (náčiní a nářadí): - švihadla, lana, koza, odrazový můstek, trampolínka, švédská bedna, kužely, kruhy, gymnastický koberec, míče (medicínabaly, volejbalové, fotbalové, kriketové malé míče), pešek, žíněnky, lavičky Poznámky: TV je realizována: Školní hřiště s pískovým doskočištěm, Tělocvična v Buly aréně, ledová plocha v Buly aréně

- vyjadřuje melodii rytmem pohybu seznamuje se se základními tělocvičnými pojmy – názvy pohybových činností - přijímá a respektuje pravidla her - poznává pravidla sportů a soutěží - reaguje na smluvené povely, gesta, signály pro organizaci činnosti - spolupracuje při jednoduchých týmových a pohybových činnostech a soutěžích - jedná v duchu fair-play - přihrává jednoruč, obouruč - dodržuje základní pravidla her - soutěží v družstvu - zvládá základní prvky obratnosti - hází kriketovým míčkem - vybíhá z polovysokého startu - seznamuje se s principem štafetového běhu - nacvičuje skok do dálky - zvládá kotoul vpřed - skáče přes švihadlo - provádí cvičení na lavičkách	Rytmická gymnastika a tanec <u>Rytmizace jednoduchých a známých pohybů podle hudebního doprovodu:</u> též volné pohybové vyjádření hudby. Motivovaná a rytmizovaná chůze a běh v základním tempu. <u>Nácvik správného držení těla:</u> v lehu na zádech, při rytmičných cvičeních a tanci. Drobné hry Hry spojené s během: honičky. Hry spojené s házením míče. Hry spojené s vítězstvím někoho. Hry pro uklidnění. Hry na hřišti, na sněhu, na ledu. Sportovní hry Přihrávka obouruč ve dvojicích (na místě). Vrchní přihrávka jednoruč na místě. Vrchní chytání obouruč na místě. Bruslení v Buly aréně. Lehká atletika Běh střídaný s chůzí, překonávání přírodních i umělých překážek. Rychlý běh na 25m. Vytrvalostní běh nejdéle 30min. Skok daleký z místa odrazem snožmo a skok daleký z rozběhu. Hod míčkem horním obloukem na dálku. Akrobatická cvičení <u>Převaly stranou v lehu:</u> vzpažit (válení sudů). Kolébka na zádech. Stoj na lopatkách z lehu vznesmo.		

	<u>Kotoul vpřed:</u> z podřepu spojného, předpažit, i opakovaně. <u>Cvičení na náradí:</u> Cvičení na lavičce: chůze vpřed, vzad i s obraty (také na kladince lavičky). Přeběhy lavičky. Šplh na tyči (příležitostně na spádové škole). Šplh s přírazem na tyči. Cvičení v přírodě Chůze k cíli vzdálenému asi 1.5 km. Smyslové hry zaměřené na pozorování okolí a hledání předmětů. Chování v přírodě. Překonávání přírodních překážek. Orientace v terénu (<i>vím, kam jdeme</i>).		

Tělesná výchova – 2. ročník

Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, vztahy, vazby k dalším předmětům a projektům	Doporučené aktivity, metody, pomůcky, poznámky
- zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou - zná protahovací a napínací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění - spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti - dbá na správné držení těla při různých činnostech i provádění cviků - dbá na správné dýchání - zná kompenzační a relaxační cviky - dodržuje pravidla bezpečnosti při sportování v tělocvičně, na hřišti, v přírodě - používá vhodné sportovní oblečení a sportovní obuv - jedná v duchu fair-play - projevuje přiměřenou radost z pohybové činnosti, samostatnost, odvahu a vůli pro zlepšení pohybové dovednosti - respektuje zdravotní handicap - vnímá význam sportování pro zdraví - zná a užívá základní tělocvičné pojmy, názvy pohybových činností, tělocvičného nářadí a náčiní - zná pojmy z pravidel sportů a soutěží - zvládá vyjádřit melodii rytmem pohybu - zvládá základní prvky obratnosti - zvládá základní druhy kroků pro pohyb z místa a dokáže je správně používat - zná a reaguje na smluvené povely,	Činnosti ovlivňující zdraví Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností Činnosti podporující pohybové učení Pořadová cvičení a chůze <u>Základní postoje:</u> pozor, pohov. <u>Základní povely:</u> nástup, pozor, pohov, vpravo vbok, vlevo vbok, vyrovnat, rozchod. Nástup na značky, do řady, do družstev, společný pozdrav. Chůze do rytmu (na počítání), chůze s písní do pochodu v zástupu i ve dvojicích.	VDO – Občanská společnost a škola (dodržování pravidel, smysl pro čistou a bezkonfliktní hru) MKV – Lidské vztahy (ohleduplnost, spolupráce) EV – Vztah člověka k prostředí (životní styl, prostředí a zdraví)	Organizace: Nástup a seznámení s hodinou, rozcvičká, hlavní část hodiny danému typu sportování, závěr- zklidnění, relaxace. Metody a formy práce: Využívá různé metody a formy práce, aby rozvíjel činnosti ovlivňující zdraví, činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností a činnosti podporující pohybové učení. Pomůcky (náčiní a nářadí): - švihadla, lana, koza, odrazový můstek, trampolínka, švédská bedna, kužely, kruhy, gymnastický koberec, míče (medicimbaly, volejbalové, forbalové, kriketové malé míče), pešek, žíněnky, lavičky, VHS – Dětský aerobi, Jóga pro děti Poznámky: TV je realizována: Školní hřiště s pískovým doskočištěm, Tělocvična v Buly aréně, plavecký bazén, Ledová plocha v Buly aréně

gesta, signály pro organizaci činnosti - spolupracuje při jednoduchých týmových a pohybových činnostech a soutěžích - jedná v duchu fair play - zvládne přihrávku jednoruč, obouruč - zná a dodržuje základní pravidla her - je schopen soutěžit v družstvu - je si vědom porušení pravidel a následků pro sebe družstvo - zná techniku hodu kriketovým míčkem - zná nízký start - zná princip štafetového běhu - nacvičí skok do dálky - účastní se atletických závodů - přijímá a respektuje pravidla her	Rytmická gymnastika a tanec Rytmizace jednoduchých pohybů podle písni. <u>Střídání chůze a běhu</u>: nepravidelné, pravidelné. Využití naučených kroků v lidovém tanci, chůze s průpletem. Průpravná cvičení Rozcvičky k procvičení koordinace pohybů. Cvičení ve stoji spojném i stoji rozkročném. Cvičení v kleku, v sedu snožmo, zkřížmo i skrčmo. Cvičení v lehu na zádech. Chytání míčů a míčků do obou rukou. Drobné hry Hry spojené s během. Hry spojené s házením. Hry pro uklidnění. Hry na hřišti (pravidla her s míčem). Cvičení rovnováhy Stoj na jedné noze (druhá v pohybu). Poskoky na jedné noze. Chůze po lavičce s plněním drobných úkolů. Chůze po kladince lavičky. Lehká atletika <u>Běhy</u>: Běh střídavý s chůzí. Běh přes drobné překážky. Štafetové běhy. Rychlý běh do 25 metrů. <u>Skoky</u>: Skok z místa s doskokem na měkkou		

- zvládne kotoul vpřed, stoj na lopatkách apod. - umí skákat přes švihadlo - dokáže podbíhat dlouhé lano - provádí cvičení na lavičkách - provádí přetahy a přetlaky	podložku. Skok přes motouz ve výši kolem 50 cm. Přeskok lavičky s dopadem na měkkou podložku. Skok daleký s rozběhem. <u>Hody míčkem a drobnými předměty v přírodě:</u> Házení kaštanů, šišek (vrchní oblouk, pravá i levá paže). Házení různými předměty na cíl. Házení míčkem a kutálení míčů. Přehazování míčů a drobných předmětů. Házení do naznačených terčů o straně 1 metr na vzdálenost 4 metry. Hod míčkem na dálku. Akrobatická cvičení Upevnit dovednost správného kotoulu vpřed. Převaly a kolébky na zádech Leh na zádech, vztyk bez pomoci rukou, opakovaně. Sed zkřížmo, vztyk bez pomoci rukou, opakovaně. Kotoul napřed ze stoje spojného, ze stoje rozkročného. Kotoul, obrat, druhý kotoul; dva kotouly za sebou. Stoj s oporou o lopatky a záloktí (svíčka). Cvičení rovnováhy. Cvičení na nářadí <u>Cvičení na lavičkách:</u> Chůze vpřed i vzad s obraty, přeběhy lavičky.		

	Chůze po kladince lavičky s plněním drobných úkolů. Šplh na tyči. Šplh s přírazem do přiměřené výšky podle individuálních předpokladu žáků (příležitostně na spádové škole). Další nářadí lze používat přiměřeně věku podle podmínek školy (švédská bedna, trampolína). Dbáme na zásady bezpečnosti. Sportovní hry <u>Přípravné cviky:</u> Přihrávky obouruč na místě (ve dvojicích, ve skupinách). Vrchní přihrávka jednoruč na místě i při chůzi. Chytání obouruč na místě. Míčové hry . Turistika a pobyt v přírodě Chůze v terénu, překonávání překážek. Ochrana přírody. Organizace činností ve skupině žáků, vzájemná spolupráce. Chování v dopravních prostředcích. Chůze k cíli vzdálenému cca 2km. Pozorování přírody. Odhady vzdáleností (mezipředmětové vztahy). Plavání, bruslení Buly aréna <u>Vztah ke sportu:</u> Zásady jednání a chování - fair play.		

Tělesná výchova – 3. ročník

Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, vztahy, vazby k dalším předmětům a projektům	Doporučené aktivity, metody, pomůcky, poznámky
- zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou - zná protahovací a napínací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění - spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti - dbá na správné držení těla při různých činnostech i provádění cviků - dbá na správné dýchání - zná kompenzační a relaxační cviky - uplatňuje zásady pohybové hygieny - dodržuje pravidla bezpečnosti při sportování v tělocvičně, na hřišti, v přírodě, ve vodě - projevuje přiměřenou radost z pohybové činnosti, samostatnost, odvahu a vůli pro zlepšení pohybové dovednosti - respektuje zdravotní handicap - zná význam sportování pro zdraví - zná a užívá základní tělocvičné pojmy, názvy pohybových činností, tělocvičného nářadí a náčiní - zná pojmy z pravidel sportů - rozumí povelům pořadových cvičení a správně na ně reaguje	Činnosti ovlivňující zdraví Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností Činnosti podporující pohybové učení Pořadová cvičení a chůze <u>Základní postoje:</u> pozor, pohov. <u>Základní povel:</u> nástup, pozor, pohov, vpravo vbok, vlevo vbok, vyrovnat, rozchod. Nástup na značky, do řady, do družstev, společný pozdrav. Chůze do rytmu (na počítání), chůze s písní do pochodu v zástupu i ve dvojicích.	OSV – sociální a morální rozvoj (empatie, respektování), komunikace v různých situacích, rozhodovací dovednosti, nečekat protislužbu, psychohygiena, kreativita VDO – demokratické atmosféra při sportovních utkáních spolupráce VME – jsme Evropané – perspektivy života v mezinárodním prostoru MKV – chápat princip evropské solidarity, seznamování s rozmanitostí kultur a etniky při tanci EV – lidské aktivity a problémy ŽP MV – učit se zpracovávat výsledky, vyhodnocovat a využívat podněty z médií – mediální citění – kritické myšlení Předměty: JČ – přesné vyjadřování, seznámení s odbornou terminologií, kultura vyjadřování	Organizace: Nástup a seznámení s hodinou, rozcvičká, hlavní část hodiny danému typu sportování, závěr- zklidnění, relaxace. Metody a formy práce: Využívá různé metody a formy práce, aby rozvíjel činnosti ovlivňující zdraví, činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností a činnosti podporující pohybové učení. Pomůcky (náčiní a nářadí): - švihadla, lana, koza, odrazový můstek, trampolínka, švédská bedna, kužely, kruhy, gymnastický koberec, míče (medicimbaly, volejbalové, forbalové, kriketové malé míče), pešek, žíněnky, lavičky, VHS – Dětský aerobi, Jóga pro děti Poznámky: TV je realizována: Školní hřiště s pískovým doskočištěm, Tělocvična v Buly aréně, plavecký bazén, Ledová plocha v Buly aréně

- zvládá základní prvky obratnosti - navazuje pozitivní partnerské vztahy v malé skupině - aktivně vnímá hudební doprovod, reaguje na změny tempa, rytmu, tělem vyjadřuje hudební melodii, vnímá a vyjadřuje hudební frázování - je schopen jednoduché krátké pohybové improvizace vedené pohybovým, hudebním nebo tematickým zadáním - zvládne základní kroky některých lidových tanců - seznámí se s dětských aerobikem - seznámí se s kondičním cvičením s hudbou - zná a reaguje na smluvené povely, gesta, signály pro organizaci činnosti - používá vhodné sportovní oblečení a sportovní obuv - jedná v duchu fair-play - přijímá a respektuje pravidla her - spolupracuje při jednoduchých týmových a pohybových činnostech a soutěžích - umí přihrávky jednoruč a obouruč, dribling - rozlišují míč na basketbal a volejbal - učí se ovládat hru s basketbalovým míčem - nacvičuje střelbu na koš - nacvičuje přehazovanou - zná cviky na zdokonalení obratnosti a pohotovosti - je schopen soutěžit v družstvu - umí se dohodnout na spolupráci a jednoduché taktice družstva a dodržovat ji	Rytmická gymnastika a tanec Rytmizace jednoduchých pohybů podle písni. Střídání chůze a běhu - nepravidelné, pravidelné. Využití naučených kroků v lidovém tanci, chůze s průpletem. <u>Průpravná cvičení:</u> Rozcvičky k procvičení koordinace pohybů. Cvičení ve stoji spojném i stoji rozkročném. Cvičení v kleku, v sedu snožmo, zkřížmo i skrčmo. Cvičení v lehu na zádech. Chytání míčů a míčků do obou rukou. Drobné hry Hry spojené s během. Hry spojené s házením. Hry pro uklidnění. Hry na hřišti (pravidla her s míčem). Cvičení rovnováhy Stoj na jedné noze (druhá v pohybu). Poskoky na jedné noze. Chůze po lavičce s plněním drobných úkolů. Chůze po kladince lavičky.	M – odhad a měření, jednotky délky a času, seznámení s tabulkami a přehledy o výkonech sportovců Prv – využití vycházek, zdraví a vývoj člověka Pv – MPP – bezpečnost Hv – motivace při sportovních výkonech, pohybová výchova – tanec Vv – tematické práce z oblasti sportu, kresba postavy Projekty: Už vím – prevence úrazů Bezpečně do školy a na prázdniny Den dětí AJAX (účast na sportovních soutěžích dle možností)	

- je si vědom porušení pravidel a následků pro sebe družstvo - pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje - zná techniku hodu kriketovým míčkem - zná princip štafetového běhu - uběhne 60 m - zná taktiku při běhu na delší vzdálenost, při běhu terénem s překážkami - umí skákat do dálky - nacvičí správnou techniku skoku z místa - účastní se atletických závodů - zvládne cvičení na žíněnce, napojované kotouly, stoj na hlavě apod. - naučí se správnou techniku odrazu z můstku při cvičení na koze	Lehká atletika <u>Běhy:</u> Běh střídavý s chůzí. Běh přes drobné překážky. Štafetové běhy. Rychlý běh do 40 metrů. <u>Skoky:</u> Skok z místa s doskokem na měkkou podložku. Výskoky na překážku (rozběh, seskok). Skok přes motouz ve výši kolem 50 cm. Přeskok lavičky s dopadem na měkkou podložku. Skok daleký s rozběhem. <u>Hody míčkem a drobnými předměty v přírodě:</u> Házení kaštanů, šišek (vrchní oblouk, pravá i levá paže). Házení různými předměty na cíl. Házení míčkem a kutálení míčů. Přehazování míčů a drobných předmětů. Hod míčkem na dálku. Akrobatická cvičení Přidat změny postojů a poloh, upevnit dovednost správného kotoulu napřed. Převaly a kolébky na zádech. Leh na zádech, vztyk bez pomoci rukou, opakovaně. Sed zkřížmo, vztyk bez pomoci rukou,		

	opakovaně. Válení stranou i do mírného svahu. Kotoul napřed ze stoje spojného, ze stoje rozkročného. Kotoul, obrat, druhý kotoul; dva kotouly za sebou. Kotoul napřed z chůze. Stoj s oporou o lopatky a záloktí (svíčka). Cvičení rovnováhy (ve stoji na jedné noze). Cvičení na nářadí <u>Cvičení na lavičkách:</u> Chůze vpřed i vzad s obraty, přeběhy lavičky. Cvičení v sedu rozkročmo na lavičce (sed rozkročmo, přitahování těla k lavičce, nohy napjaté). Vzpor dřepmo u lavičky (držíme se rukama), vzpor stojmo, střídání. Lezení po lavičce ve vzporu dřepmo s uchopením lavičky ze stran. Chůze po kladince lavičky s plněním drobných úkolů. <u>Šplh na tyči:</u> Šplh s přírazem do přiměřené výšky podle individuálních předpokladů žáků. <u>Další nářadí:</u> Lze používat přiměřeně věku podle podmínek školy (švédská bedna, trampolína). Dbáme na zásady bezpečnosti. Sportovní hry <u>Přípravné cviky:</u> Přihrávky obouruč na místě (ve dvojicích, ve skupinách). Vrchní přihrávka jednoruč na místě		

- zvládne techniku jednoho plaveckého stylu - provádí skoky do vody	i při chůzi. Chytání obouruč na místě. Běh nebo chůze s házením míčem o zem. Míčové hry . Turistika a pobyt v přírodě Chůze v terénu. Překonávání překážek. Táboření. Ochrana přírody. Organizace činností ve skupině žáků, vzájemná spolupráce. Chování se v dopravních prostředcích. Chůze k cíli vzdálenému cca 3km. Pozorování přírody, odhady vzdáleností (mezipředmětové vztahy). Plavání, bruslení Buly aréna. Vztah ke sportu. Zásady jednání a chování - fair play.		

Tělesná výchova – 4. ročník

Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, vztahy, vazby k dalším předmětům a projektům	Doporučené aktivity, metody, pomůcky, poznámky
- zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou - zná protahovací a napínací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění - vědomě přenáší pravidla správného držení těla do běžného života - uplatňuje správné návyky používání svého těla, rozumí pojmu přirozený (správný, zdravý) pohyb - vnímá a v pohybu aplikuje základní prostorové vztahy - rozlišuje a vědomě používá základní dynamické stupně pohybu - podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu - zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením - dbá na správné držení těla při různých činnostech i provádění cviků, projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti - dbá na správné dýchání - zná kompenzační a relaxační cviky - uplatňuje zásady pohybové hygieny - dodržuje pravidla bezpečnosti při sportování v tělocvičně, na hřišti, v přírodě, ve vodě - adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka - zná a reaguje na smluvené povely, gesta, signály pro organizaci činnosti	Činnosti ovlivňující zdraví Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností Činnosti podporující pohybové učení	OSV Sebepoznání a sebepojetí – moje tělo, moje psychika Seberegulace a sebeorganizace - cvičení sebekontroly, sebeovládání Psychohygiena – dovednosti pro pozitivní naladění, fyzická aktivita Mezilidské vztahy – empatie, respektování, podpora, pomoc EV Vztah člověka a prostředí - životní styl, prostředí a zdraví Výchova ke zdraví M – měření délky, bodové hodnocení VV, PV – sportovní náradí HV - rytmus	TV je organizována na školním hřišti, v tělocvičně v Buly aréně, na ledové ploše v Buly aréně Organizace nástup a seznámení s hodinou, rozcvička, hlavní část, závěr, zklidnění Metody a formy práce Různé metody pro rozvoj činnosti ovlivňujících zdraví, úroveň pohybových dovedností a činností, podpora pohybového učení Pomůcky, náradí a náčiní švihadla, lana, koza, odrazový můstek, trampolínka, švédská bedna, kužely, kruhy, gymnastický koberec, míče, lavičky, žíněny, CD Turistika

- používá vhodné sportovní oblečení a sportovní obuv - jedná v duchu fair-play - projevuje přiměřenou radost z pohybové činnosti, samostatnost, odvahu a vůli pro zlepšení pohybové dovednosti - respektuje zdravotní handicap - zná význam sportování pro zdraví - dovede získat informace o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště - dokáže objektivně zhodnotit svůj výkon, porovnat ho s předchozími výsledky - zná a užívá základní tělocvičné pojmy, názvy pohybových činností, tělocvičného nářadí a náčiní - zná pojmy z pravidel sportů a soutěží - rozumí povelům pořadových cvičení a správně na ně reaguje - zvládne základní kroky lidových tanců, seznámí se s dětským aerobikem a kondičním cvičením s hudbou	Pořadová cvičení a chůze <u>Základní postoje:</u> pozor, pohov. <u>Základní povel:</u> nástup, pozor, pohov, vpravo vbok, vlevo vbok, vyrovnat, rozchod. Nástup na značky, do řady, do družstev, společný pozdrav. Chůze do rytmu (na počítání), chůze s písní do pochodu v zástupu i ve dvojicích. Rytmická gymnastika a tanec Rytmizace jednoduchých pohybů podle písní. <u>Střídání chůze a běhu:</u> nepravidelné, pravidelné. Využití naučených kroků v lidovém tanci, chůze s průpletem. Průpravná cvičení Rozcvičky k procvičení koordinace pohybů.		

- spolupracuje při jednoduchých týmových a pohybových činnostech a soutěžích, vytváří varianty osvojených pohybových her, zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti - umí přihrávky jednoruč a obouruč, dribling - rozlišuje míč na basketbal a volejbal - učí se ovládat hru s basketbalovým míčem - nacvičuje střelbu na koš - nacvičuje přehazovanou - zná pravidla přehazované, malé kopané, florbalu a řídí se jimi - zná cviky na zdokonalení obratnosti a pohotovosti - je schopen soutěžit v družstvu - umí se dohodnout na spolupráci a jednoduché taktice družstva a dodržovat ji - je si vědom porušení pravidel a následků pro sebe družstvo - pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně	Cvičení ve stoji spojném i stoji rozkročném. Cvičení v kleku, v sedu snožmo, zkřížmo i skrčmo. Cvičení v lehu na zádech. Chytání míčů a míčků do obou rukou základní způsoby rozvoje kondičních a koordinačních cvičení. Sportovní hry Hry spojené s během. Hry spojené s házením. Hry pro uklidnění. Hry na hřišti (pravidla her s míčem). Hry s různým náčiním. Pohybové hry soutěživé a bojové hry ke zdokonalování pohybových dovedností. <u>Hry se specifických účinkem</u>: relaxační, vyrovnávací. Hry podle pravidel. Hry v družstvech. <u>Základy sportovních her</u>: florbal, tenis, základy basketbalu, miniházená, minifotbal. Míčové hry. Utkání podle zjednodušených pravidel. Cvičení rovnováhy Stoj na jedné noze (druhá v pohybu). Poskoky na jedné noze. Chůze po lavičce s plněním drobných úkolů. Chůze po kladince lavičky.		

na ně reaguje - zná techniku hodů kriketovým míčkem - zná princip štafetového běhu - uběhne 300 m - zná taktiku při běhu k metě, sprintu, vytrvalostního běhu, při běhu terénem s překážkami - umí skákat do dálky - nacvičí správnou techniku skoku z místa - účastní se atletických závodů - zvládne cvičení na žíněnce: napojované kotouly, stoj na hlavě apod. - provádí přitahování do výše čela na hrazdě - umí správnou techniku odrazu z můstku při cvičení na koze, roznožku, výskok do kleku a dřepu - provádí cvičení na švédské bedně - zdokonaluje se ve cvičení na ostatním nářadí - umí šplhat na tyči	Lehká atletika <u>Běhy:</u> Běh střídavý s chůzí. Běh přes drobné překážky. Štafetové běhy. Rychlý běh do 60 metrů. Vytrvalý běh do 1 000 m. Běh v terénu. Nízký a vysoký start. <u>Skoky:</u> Skok daleký s rozběhem. <u>Hody míčkem a drobnými předměty v přírodě:</u> Házení různými předměty na cíl. Házení míčkem do dálky. Přehazování míčů a drobných předmětů. Akrobatická cvičení Kotoul vpřed a jeho modifikace. Kotoul vzad a jeho modifikace. Stoj na rukou s dopomocí. Akrobatické kombinace Cvičení na nářadí <u>Cvičení na lavičkách:</u> různé modifikace. <u>Šplh na tyči:</u> příležitostně na spádové škole. Přeskok přes 2 - 4 díly švédské bedny z trampolínky. Roznožka a skrčka přes kozu na šíř, odrazem z můstku. Průpravná cvičení na trampolínce. Sportovní hry <u>Přípravné cviky:</u> Přihrávky obouruč na místě		

- zvládne jízdu na kole na dopravním hřišti, zná jednoduchá pravidla silničního provozu - zvládne techniku 2 plaveckých stylů: prsa a kraul, osvojí si techniku dalšího plaveckého stylu - provádí skoky do vody	(ve dvojicích, ve skupinách). Vrchní přihrávka jednoruč na místě i při chůzi. Chytání obouruč na místě. Běh nebo chůze s házením míčem o zem. Míčové hry. Turistika a pobyt v přírodě Chůze v terénu, překonávání překážek. Táboření. Ochrana přírody. Organizace činností ve skupině žáků, vzájemná spolupráce. Chování v dopravních prostředcích. Chůze k cíli vzdálenému cca 3km. Pozorování přírody, odhady vzdáleností (mezipředmětové vztahy). Plavání, bruslení Buly aréna. Vztah ke sportu - zásady jednání a chování - fair play.		

Tělesná výchova – 5. ročník

Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, vztahy, vazby k dalším předmětům a projektům	Doporučené aktivity, metody, pomůcky, poznámky
- zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou - zná protahovací a napínací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění - podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu - zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením - dbá na správné držení těla při různých činnostech i provádění cviků - projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti - dbá na správné dýchání - zná kompenzační a relaxační cviky - uplatňuje zásady pohybové hygieny - dodržuje pravidla bezpečnosti při sportování v tělocvičně, na hřišti, v přírodě, ve vodě - adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka - zná a reaguje na smluvené povely, gesta, signály pro organizaci činnosti - používá vhodné sportovní oblečení a sportovní obuv - jedná v duchu fair-play - respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví - projevuje přiměřenou radost z pohybové činnosti, samostatnost, odvalu a vůli pro zlepšení pohybové dovednosti	Činnosti ovlivňující zdraví Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností Činnosti podporující pohybové učení	OSV Sebepoznání a sebepojetí – moje tělo, moje psychika Seberegulace a sebeorganizace - cvičení sebekontroly, sebeovládání Psychohygiena – dovednosti pro pozitivní naladění, fyzická aktivita Mezilidské vztahy – empatie, respektování, podpora, pomoc EV Vztah člověka a prostředí - životní styl, prostředí a zdraví Výchova ke zdraví M – měření délky, bodové hodnocení VV, PV – sportovní náradí HV - rytmus	TV je organizována na školním hřišti, v tělocvičně v Buly aréně, na ledové ploše v Buly aréně Organizace nástup a seznámení s hodinou, rozcvička, hlavní část, závěr, zklidnění Metody a formy práce Různé metody pro rozvoj činnosti ovlivňujících zdraví, úroveň pohybových dovedností a činností, podpora pohybového učení Pomůcky, náradí a náčiní švihadla, lana, koza, odrazový můstek, trampolínka, švédská bedna, kužely, kruhy, gymnastický koberec, míče, lavičky, žíněnký, CD Účast na atletické soutěži 5. ročníků Turistika

- respektuje zdravotní handicap - zná význam sportování pro zdraví - dovede získat informace o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště - dokáže objektivně zhodnotit svůj výkon, porovnat ho s předchozími výsledky - zná a užívá základní tělocvičné pojmy, názvy pohybových činností, tělocvičného náradí a náčiní - zná pojmy z pravidel sportů a soutěží - rozumí povelům pořadových cvičení a správně na ně reaguje - cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení - navazuje vzájemné pozitivní vztahy i ve větších celcích a skupinách - improvizuje na jednoduché náměty podpořené hudebním doprovodem - zvládne základní kroky lidových tanců, seznámí se s dětským aerobikem a kondičním cvičením s hudbou	Pořadová cvičení a chůze <u>Základní postoje:</u> pozor, pohov. <u>Základní povel:</u> nástup, pozor, pohov, vpravo vbok, vlevo vbok, vyrovnat, rozchod. Nástup na značky, do řady, do družstev, společný pozdrav. Chůze do rytmu (na počítání), chůze s písní do pochodu v zástupu i ve dvojicích. Rytmická gymnastika a tanec Rytmizace jednoduchých pohybů podle písní. <u>Střídání chůze a běhu:</u> nepravidelné, pravidelné. Využití naučených kroků v lidovém tanci, chůze s průpletem. Průpravná cvičení Rozcvičky k procvičení koordinace pohybů. Cvičení ve stoji spojném i stoji rozkročném. Cvičení v kleku, v sedu snožmo, zkřížmo i skrčmo. Cvičení v lehu na zádech. Chytání míčů a míčků do obou rukou		

- spolupracuje při jednoduchých týmových a pohybových činnostech a soutěžích, vytváří varianty osvojených pohybových her, zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni třídy - zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti - umí přihrávky jednoruč a obouruč, dribling - rozlišují míč na basketbal a volejbal - učí se ovládat hru s basketbalovým míčem - nacvičuje střelbu na koš - nacvičuje přehazovanou - zná pravidla přehazované, malé kopané, florbalu a řídí se jimi - zná cviky na zdokonalení obratnosti a pohotovosti - je schopen soutěžit v družstvu - umí se dohodnout na spolupráci a jednoduché taktice družstva a dodržovat ji - je si vědom porušení pravidel a následků pro sebe družstvo - pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje	základní způsoby rozvoje kondičních a koordinačních cvičení. Sportovní hry Hry spojené s během. Hry spojené s házením. Hry pro uklidnění. Hry na hřišti (pravidla her s míčem). Hry s různým náčiním. Pohybové hry soutěživé a bojové hry ke zdokonalování pohybových dovedností. <u>Hry se specifických účinkem</u>: relaxační, vyrovnávací. Hry podle pravidel. Hry v družstvech. <u>Základy sportovních her</u>: florbal, tenis, základy basketbalu, miniházená, minifotbal. Míčové hry. Utkání podle zjednodušených pravidel. Cvičení rovnováhy Stoj na jedné noze (druhá v pohybu). Poskoky na jedné noze. Chůze po lavičce s plněním drobných úkolů.		

- zná techniku hodu kriketovým míčkem - zná princip štafetového běhu - uběhne 400 m a 800 m - zná taktiku při běhu k metě, sprintu, vytrvalostního běhu, při běhu terénem s překážkami - umí skákat do dálky - nacvičí správnou techniku skoku z místa - účastní se atletických závodů. - umí šplhat na tyči - zvládne cvičení na žíněnce: napojované kotouly, kotouly vpřed a vzad s různým zakončením, stoj na hlavě apod. - provádí přitahování do výše čela na hrazdě, výmyk - umí správnou techniku odrazu z můstku při cvičení na koze, roznožku, výskok do kleku a dřepu - provádí cvičení na švédské bedně - zdokonaluje se ve cvičení na ostatním nářadí: kruhy, žebřiny, lavičky apod. - provádí kondiční cvičení s plnými míči	Chůze po kladince lavičky. Lehká atletika <u>Běhy:</u> Běh střídavý s chůzí. Běh přes drobné překážky. Štafetové běhy. Rychlý běh do 60 metrů. Vytrvalý běh do 1 000 m. Běh v terénu. Nízký a vysoký start. <u>Skoky:</u> Skok daleký s rozběhem. <u>Hody míčkem a drobnými předměty v přírodě:</u> Házení různými předměty na cíl. Házení míčkem do dálky. Přehazování míčů a drobných předmětů. Akrobatická cvičení Kotoul vpřed a jeho modifikace. Kotoul vzad a jeho modifikace. Stoj na rukou s dopomocí. Akrobatické kombinace Cvičení na nářadí <u>Cvičení na lavičkách:</u> různé modifikace. <u>Šplh na tyči:</u> příležitostně na spádové škole. Přeskok přes 2 - 4 díly švédské bedny z trampolínky. Roznožka a skrčka přes kozu na šíř, odrazem z můstku. Průpravná cvičení na trampolínce. Sportovní hry <u>Přípravné cviky.</u> <u>Přihrávky obouruč na místě:</u> ve dvojicích, ve skupinách.		

	Vrchní přihrávka jednoruč na místě i při chůzi. Chytání obouruč na místě. Běh nebo chůze s házením míčem o zem. Míčové hry. Turistika a pobyt v přírodě Chůze v terénu, překonávání překážek. Táboření. Ochrana přírody. Organizace činností ve skupině žáků, vzájemná spolupráce. Chování v dopravních prostředcích. Chůze k cíli vzdálenému cca 3km. Pozorování přírody, odhady vzdáleností (mezipředmětové vztahy). Plavání, bruslení Buly aréna. Vztah ke sportu - zásady jednání a chování - fair play.		

Vzdělávací oblast:

ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

Vzdělávací oblast je v 1. - 5. ročníku realizována prostřednictvím vyučovacího předmětu pracovní výchova.

Pracovní výchova

Vymezení předmětu

(obsahové, časové, organizační)

Předmět pracovní výchova se vyučuje v 1. až 5. ročníku po jedné hodině týdně. Žáci se v něm učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu.

Vzdělávací obsah předmětu je rozdělen do čtyř tematických okruhů:

1. Práce s drobným materiálem
  - vytváření předmětů z tradičních i netradičních materiálů, poznávání vlastností materiálů
  - funkce a využití pracovních pomůcek a materiálů
  - jednoduché pracovní postupy a organizace práce
  - lidové zvyky, tradice a řemesla
2. Konstrukční činnosti
  - práce se stavebnicemi (plošné, prostorové, konstrukční)
  - sestavování modelů
  - práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem
3. Pěstitelské práce
  - základní podmínky pro pěstování rostlin
  - péče o nenáročné rostliny
  - pěstování rostlin ze semen
  - pozorování přírody, zaznamenávání a hodnocení výsledků pozorování

4. Příprava pokrmů

- pravidla správného stolování
- příprava tabule pro jednoduché stolování

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.
Hod. dotace (týdně)	1	1	1	1	1

Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- žáci si osvojují základní pracovní dovednosti a návyky z různých pracovních oblastí, učí se používat vhodné nástroje, nářadí a pomůcky při práci i v běžném životě
- učitel umožňuje žákům používat různé materiály, vhodné nástroje a nářadí
- učitel pozoruje pokrok u všech žáků

Kompetence k řešení problémů

- učitel zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- žáci promýšlejí pracovní postupy při plnění zadaných úkolů
- učitel se snaží rozvíjet u žáků tvořivost, vede je k uplatňování vlastních nápadů

Kompetence komunikativní

- žáci si rozšiřují slovní zásobu v oblasti pracovních nástrojů, nářadí a pomůcek, učí se popsat postup práce
- učitel vede žáky k užívání správné terminologie

Kompetence sociální a personální

- učitel vede žáky ke spolupráci a vzájemné pomoci
- žáci pracují ve skupině, vytvářejí společné práce, při kterých se učí spolupracovat a respektovat nápady druhých, společně se snaží o dosažení kvalitního výsledku

Kompetence občanské

- učitel vytváří u žáků pozitivní vztah k práci a vede je k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce
- učitel umožňuje žákům, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti nebo výsledky
- učitel umožňuje každému žákovi zažít úspěch

Kompetence pracovní

- učitel vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti a hygieny včetně používání ochranných pracovních prostředků
- učitel vede žáky ke správným způsobům užití materiálu a pracovních nástrojů
- učitel zohledňuje rozdíly v pracovním tempu jednotlivých žáků a podle potřeby žákům v činnostech pomáhá
- žáci správně a zodpovědně zachází s pracovními pomůckami

Vzdělávací obsah předmětu

Pracovní výchova – 1. ročník

Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, vztahy, vazby k dalším předmětům a projektům	Doporučené aktivity, metody, pomůcky, poznámky
- mačká, trhá, lepí, stříhá, vystřihuje, překládá a skládá papír, vytváří jednoduché prostorové tvary z papíru - roztlačuje, válí, vytahuje, ubírá hmotu a pracuje s ní dle fantazie nebo předlohy - dovede navlékat, aranžovat, třídit při sběru přírodní materiál - pracuje podle slovního návodu nebo předlohy, stříhá textil a nalepí textili - staví podle stavebnice - sestavuje stavebnicové prvky - montuje a demontuje stavebnici - poznává základy péče o pokojové květiny - otírání listů, zalévání - poznává základy správného stolování a společenského chování	Práce s drobným materiálem Papír: vlastnosti papíru a lepidla, držení nůžek – bezpečné, různé techniky práce. Modelování Vlastnosti plastelíny, moduritu, zacházení s těmito materiály. Práce s drobným materiálem Přírodniny, špejle, dřívka, krabičky, korálky, korek, textil. Konstrukční činnosti Práce se stavebnicí. Pěstitecké činnosti Učí se stolovat	OSV – osobnostní a sociální výchova, osobnostní rozvoj, sociální rozvoj (mezilidské vztahy, komunikace, kooperace), morální rozvoj EV – ekosystémy, lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí	Pomůcky: barevné papíry, nůžky, tužky, textil, jehly, špendlíky, špejle, modelovací hmota, různé druhy stavebnic, přírodní materiál (listy, šípky, kameny apod.) Metody práce: - kolektivní práce - práce ve dvojicích - individuální práce Při každé činnosti udržuje pořádek na pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce.

Pracovní výchova – 2. ročník

Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, vztahy, vazby k dalším předmětům a projektům	Doporučené aktivity, metody, pomůcky, poznámky
- mačká, trhá, lepí, stříhá, vystřihuje, překládá a skládá papír, vytváří jednoduché prostorové tvary z papíru - roztlačuje, válí, vytahuje, ubírá hmotu a pracuje s ní dle fantazie nebo předlohy - navléká, aranžuje, dotváří, opracovává a třídí při sběru přírodní materiál - pracuje podle slovního návodu nebo předlohy - navléká jehlu, udělá uzel, stříhá textil - objevuje zadní steh - přišívá knoflíky - slepí textilií, vyrobí jednoduchý textilní výrobek - sestavuje stavebnicové prvky - montuje a demontuje stavebnici - pečuje o pokojové květiny - otírání listů, zalévání, kypření - pěstuje cibuloviny v květináči - zasévá a pozoruje klíčení semen - provádí pozorování a zhodnotí výsledky pozorování	Práce s drobným materiálem <u>Papír</u>: vlastnosti papíru a lepidla, držení nůžek – bezpečné, různé techniky práce. Modelování Vlastnosti plastelíny, moduritu, zacházení s těmito materiály. Práce s drobným materiálem Přírodniny, špejle, dřívka, krabičky, korálky, korek. Práce s drobným materiálem Textil. Konstrukční činnosti Vytváření plošných a prostorových kompozic, zachování bezpečnosti a hygieny při činnostech. Pěstitelské práce Pěstování cibulovin.	Základní podmínky života VV	Pomůcky: barevné papíry, nůžky, tužky, textil, jehly, špendlíky, špejle, modelovací hmota, různé druhy stavebnic, přírodní materiál (listy, šípky, kameny apod.). semena rostlin, pikýrovací misky, truhlíky Metody práce: - kolektivní práce - práce ve dvojicích - individuální práce - práce ve skupinách Při každé činnosti udržuje pořádek na pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu

- chová se vhodně při stolování - připraví tabuli pro jednoduché stolování - připraví jednoduchý pokrm (studená kuchyně)	Příprava pokrmů Lidové zvyky, tradice a řemesla.		

Pracovní výchova – 3. ročník

Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, vztahy, vazby k dalším předmětům a projektům	Doporučené aktivity, metody, pomůcky, poznámky
- seznamuje se s různými materiály a jejich vlastnostmi - mačká, trhá, lepí, stříhá, vystřihuje, překládá a skládá papír, vytváří jednoduché prostorové tvary z papíru - dovede navlékat, aranžovat, dotvářet, opracovávat a třídit při sběru přírodní materiál - pracuje podle slovního návodu nebo předlohy - navléká jehlu, udělat uzel, stříhat textil - zdokonaluje zadní steh a objevuje jiné stehy - přišívá různé druhy knoflíků - vyrobí jednoduchý textilní výrobek - sestavuje stavebnicové prvky - montuje a demontuje stavebnici - poznává základy péče o pokojové květiny - otírání listů, zalévání, kypření, přesazování, nakličování - zasévá a pozoruje klíčení semen - provádí pozorování a hodnotí výsledky postupu práce	Práce s drobným materiálem Vlastnosti materiálů, funkce a využití pracovních pomůcek a nástrojů, jednoduché pracovní postupy, využití tradic a lidových zvyků. Papír a karton Přírodniny Textil Konstrukční činnosti <u>Práce se stavebnicemi:</u> vytváření plošných a prostorových kompozic, zachování bezpečnosti a hygieny při činnostech. Pěstitelské práce Základní podmínky pro pěstování rostlin (i pokojových), pěstování ze semen v místnosti.	OSV - sociální rozvoj (respektování, pomoc, podpora, komunikace) - morální rozvoj VDO – angažovat v zájmu kolektivu VME – svobodná vůle, uplatňování práv a humanismus MKV – chápat otázky lidských práv - multikultura – chápat odlišnosti EV- životní prostředí, příroda, kulturní památky a jejich ochrana, účast na recyklovaném sběru MV – vnímání mediálních sdělení, rozdíl mezi reklamou a zprávou Předměty: M – grafické práce a konstrukce s využitím geometrie Jč – odborná terminologie, hledání ve slovnících Prv – využití znalostí o přírodninách, tematických prací při EV a MV Vv – propojení , výtvarné dokončování výrobků TV – dopravní výchova (značky)	Pomůcky: barevné papíry, textilní látky, nůžky, tužky, textil, jehly, špendlíky, špejle, modelovací hmota, různé druhy stavebnic, barvy dle výrobku, přírodní materiál (listy, šípky, kameny apod.). semena rostlin, pikýrovací misky, truhlíky Metody práce: - kolektivní práce - práce ve dvojicích - individuální práce - práce ve skupinách Při každé činnosti udržuje pořádek na pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu.

- nachystá slavnostní tabuli, jednoduchý pokrm (dle možností)	Příprava pokrmů	Projekty: Podzim, Zima, Vánoční dílna, Naše město, Vítání jara, Den Země, Už vím	

Pracovní výchova – 4. – 5. ročník

Výstupy ŠVP	Učivo	Průřezová témata, vztahy, vazby k dalším předmětům a projektům	Doporučené aktivity, metody, pomůcky, poznámky
- vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu. - seznámí s funkcí a užitím nástrojů, nářadí a pomůcek: nůžky, nůž, ořezávačka, lepidla, navlhčovače, dírkovač, sešívačka, šablony - seznámí se s bezpečností práce - využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic - modeluje výrobky z různých hmot, seznamuje se s uměleckou a užitkovou keramikou - volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu - udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce - provádí při práci se stavebnicemi, jednoduchou montáž a demontáž	Práce s daným materiálem <u>Vlastnosti materiálu:</u> rozměřování a stříhání papíru nebo kartónu, zhotovování složitějších skládanek a modelů. <u>Informace o historii papíru a formátech papíru.</u> <u>Seznámení s lidovými tradicemi.</u> Práce s modelovací hmotou <u>Modelovací hlína, sádra, kašírovací hmota, práce v keramické dílně:</u> podle podmínek školy výroba drobných předmětů z keramiky. Využívání prvků lidového umění při zdobení keramických nádob. <u>Využívání modelovacích nástrojů:</u> rydla, špachtle, očko, šablona atd. Druhy pomůcek, nástrojů, náčiní ke zpracování různých materiálů Textil, drát, folie, přírodniny aj. Bezpečnost a uspořádání práce Práce se stavebnicí Použití logiky.	OSV Osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání a smyslového vnímání Psychohygiena – dovednosti pro pozitivní naladění Kreativita – cvičení pro rozvoj kreativity, pružnost nápadů, originalita LV – výroba kulis pro divadelní představení PŘ, VL – život v přírodě, věci a činnosti kolem nás, člověk M – prostorové útvary, tělesa, krychle, kvádr Vv – dotváření výrobků, dekorace	Pomůcky barevné papíry, papír, karton, textilní látky, nůžky, tužky, textil, jehly, špendlíky, špejle, modelovací hmota, různé druhy stavebnic, barvy dle výrobku, přírodní materiál (listy, šípky, kameny apod.). semena rostlin, pikýrovací misky, truhlíky Techniky a postupy lepení, stříhání, skládání, Origami, quilling, šití, experimentování s různými materiály: papír, karton, plast, sklo, textil, přírodní materiál, keramická hlína, odpadový materiál Výukové programy na PC – Dětské grafické studio – Kreslení pro děti Metody práce a formy - práce individuální - práce ve dvojicích - práce skupinová - práce kolektivní - práce ve třídě i v přírodě - krátkodobé projekty Při každé činnosti udržuje pořádek na pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne

- pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu - sestavuje obtížnější modely z plastových nebo kovových stavebnic - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu. - provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování - ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny - volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní - připraví samostatně jednoduchý pokrm - dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování - udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni	Využití návodu při postupech práce. Sestavování prostorových modelů z kartónových vystřihovánek . Pracovní hygiena První pomoc při zranění. Práce s rostlinami Pokusy, pozorování. Péče o rostliny. Využití nářadí při práci s rostlinami. Příprava jednoduchých pokrmů dle možností Základy společenského chování, pravidla stolování, pracovní hygieny v prostorách kuchyně, bezpečnost práce, první pomoc při úrazu. Zásady skladování potravin, zacházení s elektrickými spotřebiči.		první pomoc při úrazu.

NEPOVINNÝ PŘEDMĚT

Náboženství

Vymezení předmětu

(obsahové, časové, organizační)

Předmět žákům umožňuje formulovat otázky týkající se základních životních hodnot, postojů a jednání, konfrontovat je s vědecky a nábožensky (křesťansky) formulovanými pohledy na svět a hledat svou vlastní životní hodnotovou orientaci. Nabízí přístup k biblickému poselství, k učení křesťanských církví a k jejich tradici a otevírá možnost života s církví. Předmět je určen dětem z křesťanských rodin i všem žákům, kteří projeví zájem. Žáci se prostřednictvím předmětu podílejí na společenském životě vesnice.

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.
Hod. dotace (týdně)	1	1	1	1	1

Předmět je vyučován formou nepovinného předmětu a realizuje se podle aktuálního zájmu a je vyučován v jednotlivých ročnících, případně ve skupinách tvořených z více ročníků.

Výuka nepovinného předmětu se uskutečňuje mimo rámec hlavního vyučovacího času, v odpoledních hodinách.

Součástí výuky je dále:

- návštěva kostela
- návštěva kláštera
- diecézní pout' dětí
- účast na projektech České katolické charity (Tříkrálová sbírka)
- společné odpoledne s rodiči
- organizace programu ke svátku svatého Mikuláše (adventního programu)

Obsahy jednotlivých ročníků jsou děleny do tematických celků, které se v rámci liturgického roku opakují, spirálovitě prohlubují a jsou propojovány do vzájemných souvislostí.

Výuka vychází z dokumentu „Osnovy k výuce náboženské výchovy římskokatolické církve v 1. – 9. ročníku ZŠ“ schváleným Českou biskupskou konferencí a MŠMT ČR v roce 2004 a doplňuje je o následující obsahy:

- ekumenismus, spolupráce s jinými křesťanskými církvemi
- řády a kongregace v regionu
- regionální církevní památky a historie

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Ve vyučovacím předmětu Náboženství nabízíme tyto výchovné a vzdělávací postupy, které směřují k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

- V předmětu poskytujeme dostatek obsahů, které umožňují základní vhledy žáků do struktury jazyka náboženství ve srovnání s jazykem vědy, tak, aby žáci porozuměli symbolickému způsobu vyjadřování v jazyce bible i v jazyce církve, aby postupně integrovali náboženský způsob vnímání a chápání světa do celku svého vztahu ke světu vedle pohledu přírodních a humanitních věd a aby projevovali zájem o dialog mezi těmito obory i v dalším životě
- Pomocí obsahu učební látky rozvíjíme schopnosti žáků vnímat události svého života a zpracovávat je jako životní zkušenost, tj. schopnost transformovat na základě reflexe prožitých událostí své jednání v budoucnosti. V předmětu se systematicky zabýváme etickým rozměrem života žáků. Metodicky nám půjde o poskytnutí dostatku příležitostí k reflexi problémových situací, o jejichž řešení se žáky diskutujeme a vedeme je k tomu, aby zdůvodňovali návrhy svých řešení při schopnosti hledat kritéria pro volbu takových řešení s pozorností všechny učení církve. Tímto zaměřením tedy současně rozvíjíme také kompetenci žáků k řešení problémů na všech úrovních.

Kompetence komunikativní

- Prohlubujeme porozumění různým typům textů zejména v oblasti textů poetických, obrazných a náboženských ve srovnání s jinými typy textů. Vedeme žáky k tomu, aby dokázali rozlišit různé literární druhy v bibli, ocenit jejich krásu a reflektovat významovou různost jejich sdělení. Schopnost neverbální komunikace obohacujeme o vnímání a porozumění symbolice rituálního jednání jako součásti utváření slavnosti. Ve výuce žákům zprostředkováváme přiměřené množství vjemů, se kterými dále pracujeme.

Kompetence sociální a personální

- Rozvíjení osobnosti žáka umožňujeme zejména systematickým zaměřením na základní principy křesťanského vztahu k lidem, který definuje prosocialitu člověka jako „lásku k bližnímu“. Žáky motivujeme k utváření kompetence rozvíjením principu „starší a silnější pomáhají mladším a slabším“, pokud je předmět vyučován ve věkově smíšených skupinách. Žáci pracují často ve dvojicích a v malých skupinách, v nichž si mají možnost uvědomit, co vše s sebou přináší kooperativní způsob práce.
- Tuto kompetenci rozvíjíme především tematickým otevíráním systematické práce na duchovním rozměru osobnosti žáků, týkající se umění ztišení a vnitřní koncentrace a meditace, které jsou předpokladem k hlubší reflexi při vytváření vlastního sebeobrazu. Žáky vedeme prostřednictvím motivace k účasti na postupně se diferencujících cvičeních a aktivitách.

Kompetence občanské

- Vedeme žáky k vytváření a rozvíjení tolerantních postojů vzhledem k příslušníkům jiných náboženství a různých křesťanských konfesí, ale i k většinové ateistické společnosti. Zaměřujeme se především na porozumění postojům jinak světonázorově či nábožensky smýšlejících lidí a z tohoto porozumění potom rozvíjíme budování tolerantních postojů díky tomu, že žáci lépe rozumí kulturnímu a historickému kontextu existence jiných náboženství. Navozujeme dostatek podnětů vedoucích k uvědomělému a přitom nenásilnému postoji odporu proti fyzickému a psychickému násilí. Využíváme příklady konfliktů z historie i ze současnosti, o nichž diskutujeme, hledáme příčiny konfliktů a vzory osobností, které se díky svým křesťanským postojům zasadily o jejich nápravu. Orientujeme se také na sociální rozměr viny a hříchu.
- Žáky seznamujeme s kořeny židovsko-křesťanské tradice, o něž se opírá kodex základních lidských práv (viz Listina základních práv a svobod). Kompetence tedy prohlubujeme ve směru od norem a zákonů, opírajících se o příslušné principy, k hodnotám, které tyto principy zdůvodňují.
- Rozvíjíme vědomí postoje odpovědnosti žáků jednak všechny světu samotnému, jednak všechny lidem, ale také všechny Bohu. Svobodné rozhodování člověka se tak opírá o vazbu na větší počet transcendentních hodnot, než jak je tomu v případě jiných světonázorových postojů. Postoj zodpovědnosti dáváme do vztahu k hodnotě svobody a v rámci předmětu hledáme jejich vzájemný vztah a vztah k Boží autoritě.
- Umožňujeme porozumění vztahu náboženství a kultury nejen v křesťanství (všechny kultury evropské), ale i v jiných světových náboženstvích, a to zejména prezentací obsahů týkajících se světových náboženství ve vztahu ke křesťanství. Žákům dáváme šanci integrovat náboženský rozměr života do celku kultivace vlastního vztahu ke kultuře, a to v jejím historickém i současném projevu. Volbou metody rozhovorů s příslušníky jiných náboženství a světonázorů a kontaktu s kulturním zázemím jiných náboženství a světonázorů motivujeme k toleranci a k dalšímu zájmu o příslušníky jiných náboženství a kultur.
- Postoj křesťanské odpovědnosti za svět vytváříme a podporujeme zejména důrazem na reflexi symboliky biblické zprávy o stvoření, z níž vyplývá nejen požadavek odpovědného zacházení s přírodou, ale i souvislost mezi kvalitou vlastního duchovního rozměru své existence a kvalitou vztahu k přírodě. Prohlubujeme tedy motivaci k vnějšímu zacházení se světem do motivace plynoucí z duchovního postoje ke světu, jehož projevem je vlastní aktivní šetrné chování všechny světu.

Kompetence pracovní

- Rozvíjíme zdravý postoj žáků vůči požadavkům na výkon ze strany současné společnosti. Postupně je vedeme, aby práci chápali nejen jako zdroj výtěžku zajišťující určitou životní úroveň, ale díky obsahům zprostředkovávajícím křesťanské pojetí práce ji vnímali také jako povolání spolupracovat na rozvíjení dobré budoucnosti pro lidi a svět.

Vzdělávací obsah předmětu

Náboženství – 1. ročník

Výstupy předmětu	Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
PROHLUBOVÁNÍ VZTAHU MEZI ZKUŠENOSTÍ A DUCHOVNÍM ROZMĚREM OSOBNOSTI ŽÁKA Porozumění principům křesťanské etiky	Žák je otevřený k pozitivnímu vnímání života a Boha jako dárce života.	1.1 Bůh nám dává život	OSV – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění OSV – zdravé a vyrovnané sebepojetí, moje vztahy k druhým lidem OSV – rozvoj základních rysů kreativity
	- žák umí popsat a zhodnotit vlastnosti, které ho odlišují od ostatních	- jméno a jedinečnost každého člověka	
	- žák oceňuje jedinečnost druhého a rozpoznává konkrétní situace v životě skupiny, kdy ji respektuje.	- položení základu vztahů ve skupině	
	- žák je povšechně citlivý k sesoustředění, ztišení a naslouchání	- dobře vidět, dobře slyšet	
ZCITLIVĚNÍ PRO KŘESŤANSKÉ SLAVNOSTI A SVÁTKY	Žák zakusí atmosféru slavení Vánoc a spojí si ji se skutečností, že Ježíš je dar Boha člověku.	1.2 Bůh nám dává svého Syna	Život a funkce rodiny → Člověk a jeho svět: Lidé kolem nás Slavení svátků → Člověk a jeho svět: Lidé a čas VMEGS – rodinné příběhy OSV – chování podporující dobré vztahy (vyjádření oslavy) MKV – poznávání vlastního kulturního zakotvení (křesťanské slavení Vánoc)
	- žák zakusí atmosféru slavení s důrazem na společenství a oslavu v rodině a umí vyjádřit její spojitost s oslavou ve společenství církve	- oslava v rodině a oslava ve společenství církve	
	- žák většinou umí projevít radost a vděčnost z daru a umí popsat, že narození Ježíše je darem Boha člověku	- smysl a hodnota daru	
	- žák umí reprodukovat vlastními slovy biblické události zvěstování a narození Ježíše	- vánoční evangelium L 1. a 2. kap.	
POROZUMĚNÍ	Žák umí reprodukovat základní události Ježíšova života a vnímá v nich výzvu k následování.	1.3 Bůh nám dává své slovo	Zeměpisné zvláštnosti místa, kde

BIBLICKÝM PŘÍBĚHŮM	- žák umí jednoduchým způsobem popsat biblickou země a řadí biblické příběhy do reálného prostředí	- reálie biblické země	žijeme → Člověk a jeho svět: Místo, kde žijeme Základní literární pojmy (hádanka, podobenství) → Jazyk a jazyková komunikace: Český jazyk a literatura MKV – poznávání vlastního kulturního zakotvení
	- žák umí jednoduchým způsobem vysvětlit, proč křesťané považují Bibli za dar, který Bůh dává člověku, aby jeho život dostal orientaci	- Bible jako dar	
	- žák umí uvést probrané příklady Ježíšova učení a jeho skutků a pokouší se je spojit se situacemi ve vlastním životě	- příklady Ježíšova učení	
ZCITLIVĚNÍ PRO KŘESŤANSKÉ SLAVNOSTI A SVÁTKY Porozumění symbolické formě řeči	Žák obecně vysvětluje Velikonoce jako slavnost, v níž křesťané slaví vítězství života nad smrtí.	1.4 Bůh nám dává nový život	Slavení svátků (Velikonoce) → Člověk a jeho svět: Lidé a čas Princip rovnováhy přírody → Člověk a jeho svět: Rozmanitost přírody Základy obrazné řeči → Jazyk a jazyková komunikace: Český jazyk a literatura MKV – poznávání vlastního kulturního zakotvení (křesťanské slavení Velikonoc)
	- žák si všímá proměn kolem sebe a ve svém životě a pokouší se je spojit s proměnami přítomnými ve velikonočních událostech	- proměny kolem nás	
	- žák má základní vhled nutný pro chápání symbolů při slavení Velikonoc	- symbolika kříže, světla a chleba	
	- žák umí vysvětlit formulaci, že Ježíš zemřel a vstal z mrtvých, jako vítězství života nad smrtí	- doba postní a velikonoční události	
ZNALOST ZÁKLADNÍCH TEZÍ KŘESŤANSKÉHO UČENÍ Výchova v duchu křesťanské spirituality	Žák je otevřený poznávat, že život je dar, který může prožívat ve společenství církve.	1.5 Bůh nám dává radost	Slavení neděle, odpočinek, režim dne → Člověk a jeho svět: Lidé a čas OSV – péče o dobré vztahy OSV – dobrá organizace času, uvolnění-relaxace MKV – poznávání vlastního kulturního zakotvení (křesťanské projevy osobní víry)
	- žák umí popsat neděli jako den, kdy křesťané slaví Ježíšovo zmrtvýchvstání	- neděle jako den oslavy	
	- žák umí pojmenovat pomoc, kterou Bůh posílá lidem, a vnímá ji ve svém životě	- seslání Ducha svatého, Maria a církev	
	- žák formuluje modlitbu vlastními slovy, umí modlitbu Otče náš a umí jednoduše vysvětlit její jednotlivé části ve vztahu ke svému životu	- modlitba vlastními slovy a modlitba Otče náš	

			PROJEKT „Dar jeden pro druhého“ hodnota daru, být jeden pro druhého darem, navzájem se obdarováváme: projekt v rámci předmětu celoroční projekt s výstupy prezentovanými v prostoru školy projekt pro celou školu

Náboženství – 2. ročník

Výstupy předmětu	Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
Prohlubování vztahu mezi zkušeností a duchovním rozměrem osobnosti žáka Porozumění biblickým příběhům	Žák je otevřený pro vnímání světa jako Božího stvoření a člověka, který v něm má své místo a svůj úkol.	2.1 Všechno stvořené nám vypráví o Bohu	Domov → Člověk a jeho svět: Místo, kde žijeme Porovnávání a třídění látek → Člověk a jeho svět: Rozmanitost přírody EV – vnímání života jako nejvyšší hodnoty, vztah člověka a prostředí
	- žák umí vyjádřit radost ze života a je pozorný ke světu jako k místu, které má svůj původ a smysl v Bohu	- svět jako znamení Boží lásky	
	- žák oceňuje místo člověka v řádu stvoření a jeho výtvoř, rozpoznává jejich pozitivní i negativní stránku a vnímá nutnost Boží záchrany	- místo člověka v řádu stvoření a nutnost záchrany	
	- žák umí reprodukovat biblické příběhy knihy Genesis a rozlišit v nich některé situace ve svém životě	- biblický obraz Boha a člověka podle knihy Genesis	
Zcitlivění pro křesťanské slavnosti a svátky	Žák je otevřený pro vnímání adventní doby jako doby přípravy na oslavu příchodu Ježíše Krista jako Zachránce.	2.2 Bůh k nám mluví	Slavení svátků → Člověk a jeho svět: Lidé a čas MKV – poznávání vlastního kulturního zakotvení (modlitba a křesťanské slavení Vánoc)
	- žák má základní vhled nutný k chápání symbolů světla a tmy a umí je uvést do souvislosti se slavením Vánoc	- symbolika světla a tmy	
	- žák umí popsat vánoční události a spojit je s Božím jednáním zachraňujícím člověka	- události Ježíšova narození v Božím plánu	
	- žák formuluje modlitbu Zdrávas Maria a umí vysvětlit její jednotlivé části ve vztahu ke svému životu	- modlitba Zdrávas Maria	
Porozumění principům	Žák je otevřený pro vnímání vánočních událostí jako oslavy Božího jednání, které zachraňuje člověka.	2.3 Bůh k nám přichází	Zvyky a práce lidí v minulosti, historické důvody pro slavení

křesťanské etiky	- žák umí reprodukovat události vztahující se k Ježíšovu dětství a umí podle nich jednoduchým způsobem vysvětlit, jaký je Ježíš	- biblické události vztahující se k Ježíšovu dětství	významných dnů → Člověk a jeho svět: Lidé a čas MKV – poznávání vlastního kulturního zakotvení (slavení významných křesťanských svátků)
	- žák umí reprodukovat biblické události a vztáhnout je ke konkrétním slavnostem liturgického roku	- liturgické slavnosti a svátky: Zjevení Páně, Uvedení Páně do chrámu, Křest Páně a Popeleční středa	
ZCITLIVĚNÍ PRO KŘESŤANSKÉ SLAVNOSTI A SVÁTKY	Žák vysvětluje Velikonoce jako slavnost, v níž křesťané ve smrti a vzkříšení Ježíše Krista slaví zachraňující jednání Boha s člověkem.	2.4 Ten, který má moc	Projevy soucitu, výchova k empatii → Jazyk a jazyková komunikace: Český jazyk a literatura Porozumění a vyjadřování pocitů na základě práce s vybranými biblickými texty → Jazyk a jazyková komunikace: Český jazyk a literatura OSV – můj vztah sobě samému, moje vztahy k druhým lidem a druhým MKV – poznávání vlastního kulturního zakotvení (křesťanské slavení Velikonoc)
Porozumění symbolické formě řeči	- žák umí schematicky popsat vybrané biblické zázraky, rozeznat v nich Ježíšovo jednání vybízející k důvěře a vyjadřující soucit a spojit si je s konkrétními situacemi ve vlastním životě	- Ježíšovy zázraky (utišení bouře, uzdravení ochrnutého, vzkříšení Jairovy dcery) a zkušenost strachu, důvěry a soucitu	
Porozumění biblickým příběhům	- žák má základní vhled nutný pro chápání znamení kříže a světla velikonoční svíce při slavení Velikonoc	- symbolika kříže a velikonoční svíce	
	- žák umí reprodukovat velikonoční události a vztáhnout je ke konkrétním slavnostem liturgického roku	- velikonoční události (Vjezd do Jeruzaléma, Poslední večeře, utrpení, smrt a zmrtvýchvstání Ježíše Krista) v souvislosti s liturgií Svatého týdne	
ZNALOST ZÁKLADNÍCH TEZÍ KŘESŤANSKÉHO UČENÍ	Žák je otevřený k následování Ježíšova jednání a jednání jeho učedníků.	2.5 Chceme žít jako Ježíš	OSV – pomáhající
	- žák umí rozeznat v charakteristice Božího Ducha toho, který proměňuje, posiluje a zbavuje strachu	- Duch svatý jako ten, kdo proměňuje	
	- žák umí vyjmenovat nejdůležitější události v životě Marie a vyjádřit k ní přiměřeným způsobem svůj vztah	- Maria a základy mariánské úcty v liturgii	
Výchova v duchu křesťanské			

spirituality	- žák je otevřený k tomu být pozorný k druhým lidem ve slově i v jednání a spojit si tento postoj s příkladem jednání Ježíše a jeho učedníků	- církev jako společenství Božího lidu (podobenství o milosrdném Samařanovi a o rozsévači, hierarchie církve)	a prosociální jednání MKV – poznávání vlastního kulturního zakotvení
	- žák formuluje Apoštolské vyznání víry, rozumí mu jako vyjádření důvěry v Boží jednání s člověkem, umí napodobit znamení kříže a umí vysvětlit jeho význam	- Apoštolské vyznání víry a gesto znamení kříže	Možnost pozvání představitele církve
			PROJEKT „Moje ruce pro druhého“ konkrétní pomáhající a prosociální jednání ve třídě, ve škole, v obci: - projekt v rámci předmětu - celoroční projekt s výstupy prezentovanými v prostoru školy - projekt pro celou školu

Náboženství – 3. ročník

Výstupy předmětu	Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
POROZUMĚNÍ BIBLICKÝM PŘÍBĚHŮM Prohlubování vztahu mezi zkušeností a duchovním rozměrem osobnosti žáka	Žák je otevřený pro vnímání světa a člověka jako Božího stvoření, které člověk toužící být větší než Bůh porušuje.	3.1 Bůh k nám přichází	Sebekritika, jednání, které není možné tolerovat → Člověk a jeho svět: Lidé kolem nás OSV – analýza vlastních a cizích postojů a hodnot a jejich projevů v chování lidí EV – náš životní styl (vnímání života jako nejvyšší hodnoty)
	- žák umí reprodukovat události týkající se štěstí a selhání prvních lidí a získá základní vhled k pochopení principu hříchu, který ze strany člověka znamená svobodné a dobrovolné přerušení vztahu k Bohu	- štěstí prvních lidí a selhání prvních lidí jako jednání, kterým se člověk připravuje o Boží blízkost	
	- žák umí interpretovat biblický příběh Kaina a Ábela a dokáže ho spojit s postoji člověka, který stojí proti životu a jehož jednání církev nazývá hřích	- příběh Kaina a Ábela (Gn 4. kap.) jako jednání člověka, který si přivlastňuje Boží roli rozhodovat, hodnotit a soudit	
	- žák umí vysvětlit pojem záchrana a najít jeho prvky v biblických prorocích a v příběhu o Marii	- prorocství (Iz 7,14) a příběh Marie jako příslib záchrany (L 1 kap.)	
POROZUMĚNÍ PRINCIPŮM KŘESŤANSKÉ ETIKY	Žák je na základě jednotlivých přikázání Desatera pozorný vůči rozvoji vlastního svědomí a je připraven sám se na tomto procesu podílet.	3.2 Desatero, cesta ke štěstí	Soužití a chování lidí, právo a spravedlnost, vlastnictví, obhajování a dodržování lidských práv a svobod, význam řádu, pravidel a zákonů pro fungování společnosti → Člověk a jeho svět: Lidé kolem nás OSV – lidská práva jako regulativ vztahů
	- žák umí zopakovat biblickou událost, kdy Mojžíš přijímá Desatero, a rozeznává v ní Boží jednání, které směřuje k záchraně člověka	- biblický příběh o Mojžíšovi, který přijímá Desatero (Dt 5. kap.)	
	- žák umí interpretovat Desatero jako Boží jednání s člověkem, které zachraňuje a ukazuje člověku principy nutné k prožití šťastného života	- Desatero jako životní pravidla, která neomezují, ale osvobozují	

	- žák formuluje jednotlivá přikázání Desatera a ztotožňuje se s jejich etickými principy vztahenými na konkrétní situace jeho života	- jednotlivá přikázání Desatera spojená s výchovou k příkladnému jednání k sobě, ke druhým lidem, ke světu a k Bohu	VDO – schopnost aktivně přijímat a uplatňovat svá práva a povinnosti, odpovědnost za své postoje a činy
POROZUMĚNÍ PRINCIPŮM KŘESŤANSKÉ ETIKY Výchova v duchu křesťanské spirituality	Žák je na základě Ježíšova příkladu pozorný vůči rozvoji vlastního svědomí, umí zhodnotit svátost smíření jako pomoc člověku v situaci mravního selhání a je připraven se na ní podílet.	3.3 Pozvání k hostině	Životní potřeby, psychohygiena → Člověk a jeho svět: Člověk a jeho zdraví OSV – zdravé a vyrovnané sebepojetí (sebeúcta), pravda, lež a předstírání v komunikaci, hledání pomoci při potížích VDO – schopnost aktivně přijímat a uplatňovat svá práva a povinnosti (výchova ke kritickému myšlení)
	- žák umí reprodukovat uvedené biblické události a je otevřený pro obraz dobrého, otevřeného, velkorysého a milosrdného Boha	- biblické události (příběh o Zacheovi, o uzdravení ochrnutého a podobenství o ztraceném synu a milosrdném otci) jako příklady naděje v Boží dobrotu a milosrdenství	
	- žák umí jednoduchým způsobem hodnotit své jednání ve shodě se svým svědomím	- jednání ve shodě se svědomím a výchova svědomí	
	- žák umí popsat jednotlivé části svátosti smíření, umí ji vysvětlit jako křesťanskou nabídku pomoci člověku v situaci mravního selhání a je připravený se na ní podílet	- svátost smíření jako svátost radosti z návratu k Bohu a její části	
VÝCHOVA V DUCHU KŘESŤANSKÉ SPIRITUALITY Porozumění symbolické formě řeči	Žák chápe základní souvislosti slavení svátostí a je otevřený k tomu vědomě se jich účastnit.	3.4 Svátosti, znamení Boží lásky	Důležité mezníky v životě člověka → Člověk a jeho svět: Lidé a čas Slavení svátků → Člověk a jeho svět: Lidé a čas MKV – poznávání vlastního kulturního zakotvení
	- žák umí vyjmenovat a jednoduchým způsobem popsat jednotlivé svátosti katolické církve a chápe jejich souvislost s životem člověka	- svátosti jako nabídka Boží pomoci člověku v důležitých chvílích jeho života	
	- žák má základní vhled nutný pro chápání znamení důležitých pro pochopení významů jednotlivých svátostí	- symbolika svátostí (gesta, slova, voda, olej, chléb a víno)	
	Žák je pozorný vůči slavení mše svaté a je připraven vědomě se na tomto slavení podílet.	3.5 Hostina s Ježíšem	

VÝCHOVA V DUCHU KŘEŠŤANSKÉ SPIRITUALITY	- žák umí jednoduchým způsobem pojmenovat souvislost mezi událostí Poslední večeře a slavením mše svaté	- biblická souvislost slavení mše svaté	MKV – poznávání vlastního kulturního zakotvení
	- žák umí poznat a pojmenovat důležité součásti liturgického prostoru a umí vyjmenovat, vysvětlit a rozeznat jednotlivé části mše svaté	- liturgický prostor a části mše svaté	
	- žák je připravený k prvnímu přijetí svátosti eucharistie ve společenství rodiny a farnosti	- slavení svátosti eucharistie jako základ duchovního života	
ZCITLIVĚNÍ PRO KŘEŠŤANSKÉ SLAVNOSTI A SVÁTKY	Žák je otevřený k následování Ježíšova jednání a jednání jeho učedníků.	3.6 Hostina společenství církve	MKV – poznávání vlastního kulturního zakotvení (křesťanské slavení Velikonoc)
	- žák umí zběžně popsat a chronologicky uvést do souvislostí uvedené biblické události a chápe je jako události, které se staly základem křesťanské liturgie	- opakování a systematizování biblických událostí vztahujících se k liturgii Svatého týdne	
	- žák umí reprodukovat příběh učedníků jdoucích do Emauz a je otevřený pro obraz Boha, který ve svém Synu provází člověka a proměňuje jej svou přítomností	- událost Kristova vzkříšení na příběhu učedníků jdoucích do Emauz (L 24,1-35)	
	- žák umí vyjmenovat a charakterizovat jednotlivé dary Božího ducha a vnímat je v souvislostech s příklady konkrétního jednání	- dary Božího ducha a příklady k následování křesťanského jednání	
			PROJEKT „Slavnost všedního dne“ obyčejné věci hodné slavení, chvíle, které se opakují, a přesto jsou výjimečné, výchova ke zcitlivění vnímání obyčejných věcí: - projekt v rámci předmětu - celoroční projekt s výstupy prezentovanými v prostoru školy - projekt pro celou školu

Náboženství – 4. ročník

Výstupy předmětu	Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
PROHLUBOVÁNÍ VZTAHU MEZI ZKUŠENOSTÍ A DUCHOVNÍM ROZMĚREM OSOBNOSTI ŽÁKA Porozumění symbolické formě řeči	Žák umí vyjádřit vlastními slovy, že život je jako cesta, na které může být křesťanství orientačním bodem.	4.1 Jsem na cestě	Místní krajina, poloha obce, dopravní síť → Člověk a jeho svět: Místo, kde žijeme VMEGS – místa v blízkém okolí mající vztah k Evropě (křesťanská znamení v místní krajině) MKV – poznávání vlastního kulturního zakotvení (výchozí bod pro postoj tolerance) Exkurze do místního kostela
	- žák je schopen rozlišit, že konkrétní situace jeho života mohou být přirovnány k cestě	- život jako cesta	
	- žák vnímá, že existují různé úhly pohledu na svět a že víra je jedním z nich	- víra jako jiný úhel pohledu na svět	
	- žák umí vyjmenovat pořadí knih Nového zákona a zná názvy evangelií	- Bible jako orientační bod	
POROZUMĚNÍ BIBLICKÝM PŘÍBĚHŮM Znalost základních tezí křesťanského učení	Žák vnímá souvislost příběhu o cestě do zaslíbené země s cestou svého života.	4.2 Cesta do zaslíbené země	Reprodukce složitějšího textu → Jazyk a jazyková komunikace: Český jazyk a literatura VMEGS – kořeny a zdroje evropské civilizace MKV – základní znalosti o různých etnických a kulturních skupinách (judaismus) OSV – rozvoj základních rysů kreativity
	- žák umí interpretovat příběh cesty Izraelitů do zaslíbené země jako příběh cesty ke svobodě	- biblický příběh o Mojžíšovi (Ex 1. až 20. kap.)	
	- žák je otevřený vnímat Boha jako toho, který zachraňuje a je s člověkem	- obraz Boha, který zachraňuje a je s člověkem	
	- žák umí přiřadit vybrané prvky biblické události k učení církve	- souvislost biblických událostí (Pascha, přechod mořem, cesta pouští, zaslíbená země) s učením církve	
ZCITLIVĚNÍ PRO KŘESŤANSKÉ SLAVNOSTI A SVÁTKY Porozumění principům křesťanské etiky	Žák vnímá souvislost obrazu cesty za světlem s cestou svého života k Bohu.	4.3 Cesta za světlem	Porovnávání literárních textů → Jazyk a jazyková komunikace: Český jazyk a literatura Práce s fotografiemi → Umění a kultura: Výtvarná výchova OSV – rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci, pozitivní myšlení, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich
	- žák umí rozlišit aktivní a pasivní přístup k životu, je otevřený k aktivnímu prožívání přítomnosti a spojuje si jej se vztahem člověka k Bohu	- adventní doba v obraze cesty ke světlu, aktivní prožívání přítomnosti	
	- žák oceňuje konkrétní příklady lidí, kteří aktivně orientují svůj život k Bohu a jsou „světlem pro druhé“	- příklady těch, kteří „nesou světlo“ (sv. Lucie, sv. Josef, sv. Maria, tři mudrci)	

	- žák umí jednoduše porovnat dva evangelijní texty a rozumí obrazu o Ježíši Kristu, Světlu světa, jako výzvě k aktivnímu přístupu k sobě, k druhým a k Bohu	- Vánoce jako oslava narození Ježíše, Světla světa	myšlenky VMEGS – kořeny a zdroje evropské civilizace (významné postavy křesťanství)
ZNALOST ZÁKLADNÍCH TEZÍ KŘESŤANSKÉHO UČENÍ Porozumění principům křesťanské etiky	Žák získá představu o Božím království, které ohlašuje Ježíš svým životem a učením, a uvede ji do souvislosti se svým životem.	4.4 Boží království	Přirovnání, podobenství → Jazyk a jazyková komunikace: Český jazyk a literatura OSV – stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení OSV – dovednosti rozhodování v eticky problematických situacích všedního dne (křesťanská morálka)
	- žák umí schematicky vyjmenovat jednotlivá blahoslavenství a je otevřený je vnímat jako osobní program cesty k Božímu království	- příslib Božího království (blahoslavenství podle Mt 5,1-11, jejich význam a konkrétní požadavky k následování)	
	- žák umí vysvětlit uvedená podobenství jako obrazné příběhy přibližující Boží království a cestu k němu	- hlásání Božího království (podobenství o hořčičném zrnku, o kvasu, o skrytém pokladu, o vzácné perle)	
	- žák umí interpretovat uvedené příběhy uzdravení jako výzvy k morální reflexi svých schopností „vidět“, „slyšet“ a „jednat“	- znamení Božího království (uzdravení slepého, hluchého, nemocného s ochrnutou rukou)	
ZCITLIVĚNÍ PRO KŘESŤANSKÉ SLAVNOSTI A SVÁTKY Porozumění biblickým příběhům	Žák vnímá souvislost cesty života, smrti a vzkříšení Ježíše Krista s cestou svého života.	4.5 Cesta života	Reprodukce textu, tvorba vlastního textu na dané téma → Jazyk a jazyková komunikace: Český jazyk a literatura MV – identifikování postojů a názorů autora v mediovaném sdělení OSV – sebeovládání, regulace vlastního jednání a prožívání OSV – empatie a pohled na svět očima druhého
	- žák umí reprodukovat uvedené velikonoční události a prostřednictvím postavy apoštola Petra vstoupit do děje	- velikonoční události z pohledu apoštola Petra (Ježíšovo proměnění, Poslední večeře, Petrovo zapření, Petr a Jan u hrobu, Ježíš se dává poznat u Galilejského jezera, seslání Ducha svatého)	
	- žák umí zopakovat události křížové cesty a prostřednictvím postav, které Ježíše doprovázejí, vstoupit do děje	- cesta života jako křížová cesta a ti, kteří se jí účastní	
	- žák je v rámci uvedených biblických událostí schopen jednoduché reflexe vlastní víry	- reflexe vlastní víry v souvislosti s velikonočními a svatodušními událostmi	

Výchova v duchu křesťanské spirituality Porozumění symbolické formě řeči	Žák si je vědom, že cesta jeho života má souvislost s dějinami spásy a že po ní může jít ve společenství církve, odkud má možnost čerpat a kam může sám přispívat.	4.6 Jako církev na cestě	Vnímání a prožívání času z pohledu křesťanství → Člověk a jeho svět: Lidé a čas VDO – rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci MKV – poznávání vlastního kulturního zakotvení (mše svatá)
	- žák umí vyjádřit radost z toho, že může druhému dávat a sám být obohacen, a řadí toto jednání k ideálu jednání lidí ve společenství církve	- církev jako dům ze živých kamenů	
	- žák umí vyjmenovat části mše svaté a je charakterizovat jako prostor setkání Boha s člověkem a člověka s Bohem	- mše svatá	
	- žák se jednoduchým způsobem orientuje ve střídání času liturgického roku a příležitostně prožívá jejich rozdílnou náplň a funkci	- křesťanský rozměr vnímání času, liturgické doby a významné slavnosti a svátky	
			PROJEKT „Cesty kolem nás a v nás“ zeměpisné mapy, mapy vztahů, cesty do minulosti, cesty do budoucnosti, cesty ke druhým lidem, život jako cesta, cesta domů: - projekt v rámci předmětu - celoroční projekt s výstupy prezentovanými v prostoru školy - projekt pro celou školu

Náboženství – 5. ročník

Výstupy předmětu	Očekávané výstupy	Učivo	Přesahy a vazby
PROHLUBOVÁNÍ VZTAHU MEZI ZKUŠENOSTÍ A DUCHOVNÍM ROZMĚREM OSOBNOSTI ŽÁKA	Žák je otevřený ke vnímání světa v jeho celistvosti: nejen jako objektu vědeckého přístupu, ale i jako symbolu krásy, dobra a transcendence.	5.1 Svět – náš společný dům	Společný „dům světa“ → Člověk a jeho svět: Lidé kolem nás Mikrosvět a makrosvět, odpovědnost lidí za životní prostředí → Člověk a jeho svět: Rozmanitost přírody Vývoj písma v dějinách, Bible jako literární text → Jazyk a jazyková komunikace: Český jazyk a literatura EV – kulturní krajina EV – lidské sídlo, město, vesnice MKV – tolerantní vztahy a spolupráce s jinými lidmi MKV – jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti
	- žák je všímavý ke krásě a dokonalosti Bohem stvořeného světa, ve kterém má každý své místo	- obraz světa jako společného domu, v němž má každý své místo, křesťanské základy ekologické výchovy	
	- žák vnímá a umí vyjádřit radost z toho, že jedinečnost lidského života je Boží dar, je otevřený k objevování vlastní jedinečnosti a je otevřený k respektování jedinečnosti druhých lidí	- jedinečný člověk jako vrchol a součást Božího stvoření	
	- žák umí odpovědět na otázku, kdo napsal Bibli, jakými jazyky byla napsána, a umí hledat v Bibli podle biblických odkazů	- Bible jako literární text	
POROZUMĚNÍ BIBLICKÝM PŘÍBĚHŮM Prohlubování vztahu mezi zkušeností a duchovním rozměrem osobnosti žáka Ekumenický rozměr křesťanství a mezináboženský dialog	Žák na základě biblického příběhu o Abrahamovi vnímá Boha jako toho, který vybízí k následování, dává příslib plnosti a zůstává s člověkem.	5.2 Abraham slyší Boží hlas	Reprodukce složitějšího textu → Jazyk a jazyková komunikace: Český jazyk a literatura VMEGS – kořeny a zdroje evropské civilizace OSV – pozitivní myšlení (aktivní postoj k životu) MKV – kulturní diference (vnímání odlišnosti jako příležitosti k obohacení, nikoli jako zdroj konfliktu) MKV – nekonfliktní život v multikulturní společnosti (základní údaje o židovství, křesťanství a islámu)
	- žák umí interpretovat příběh Abrahama jako příklad vnímání výzvy	- biblický příběh o Abrahamovi (Gn 12. – 22. kap.)	
	- žák je otevřený vnímat výzvy, se kterými se v životě setkává, je otevřený tázat se a s důvěrou v Boha hledat řešení	- příběh Abrahama jako příklad člověka, který ve svém životě vnímá konkrétní situace jako výzvy k vyjití a k aktivitě, víra v Boha jako opakovaná zkušenost důvěry	
	- žák chápe rozdíl, podobnost i to, co má společné křesťanství, židovství a islám a chová se s ohleduplnou pozorností a tolerancí vůči lidem jinak nábožensky smýšlejícím	- Abraham jako člověk spojující tři světová náboženství (židovství, křesťanství, islám)	

Výchova v duchu KŘESŤANSKÉ spirituality Porozumění biblickým příběhům	Žák zřetelněji rozlišuje v souvislosti se slavením Vánoc rozměr vnitřního světa své osobnosti a projevuje zájem o cvičení základních prvků rozvoje vnitřního duchovního světa.	5.3 Slyším Boží hlas	Datování křesťanského letopočtu → Člověk a jeho svět: Lidé a čas VDO – angažovanost se a být zainteresovaný na zájmu celku OSV – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění
	- žák oceňuje potřebu ticha a naslouchání a na základě výzvy je ochotný dávat prostor tichu v meditaci a osobní modlitbě	- výchova ke ztišení, naslouchání, meditaci a osobní modlitbě	
	- žák umí interpretovat příběh Jana Křtitele a vnímá v něm výzvu k nasazení se pro člověka	- biblická zpráva o životě Jana Křtitele (L 1. a 2. kap., Mt 3. a 11. kap.) jako výzva k osobní angažovanosti	
	- žák umí zasadit vánoční události do dějin lidstva, spojit si je s dějinami spásy a s vizí Božího království, které tady už je, ale ještě není	- vánoční události jako oslava příchodu Božího království	
ZNALOST ZÁKLADNÍCH TEZÍ KŘESŤANSKÉHO UČENÍ Porozumění symbolické formě řeči	Žák je připraven na základě znalosti Ježíšových výroků „Já jsem...“ a porozumění symbolům včlenit slavení svátostí do svého života.	5.4 Kdo jsi, Ježíši?	Přirovnání, podobenství → Jazyk a jazyková komunikace: Český jazyk a literatura Obrazná řeč → Jazyk a jazyková komunikace: Český jazyk a literatura MKV – poznávání vlastního kulturního zakotvení
	- žák umí vyjmenovat Ježíšovy výroky „Já jsem...“ včetně biblických příběhů, které se k nim vztahují	- Ježíšovy výroky „Já jsem...“ z Janova evangelia a související texty (uzdravení slepého, nasycení zástupu, podobenství o dobrém pastýři, podobenství o vinici, vzkříšení Lazara)	
	- žák rozumí uvedeným symbolům v plných souvislostech	- symboly: světlo, chléb, dveře, vinný kmen a ratolesti, cesta	
	- žák chápe podstatu slavení svátostí a je připravený začlenit je do svého života	- svátosti jako viditelná znamení přítomnosti Božího království ve světě	
ZCITLIVĚNÍ PRO KŘESŤANSKÉ SLAVNOSTI A SVÁTKY	Žák je pozorný vůči základní existenciální zkušenosti se životem a smrtí, je otevřený pro jejich náboženskou hloubku a rozpoznává ji životě druhých lidí a v liturgii.	5.5 Já jsem vzkříšení a život	Zdůvodnění křesťanského způsobu slavení Velikonoc → Člověk a jeho svět: Člověk a čas Pozdravy v různých světových

Prohlubování vztahu mezi zkušeností a duchovním rozměrem osobnosti žáka	- žák je schopen reflexe svého pohledu na lidské utrpení a smrt a spojí si ji prostřednictvím událostí křížové cesty s křesťanským pohledem na smysl lidského utrpení	- křesťanský pohled na smysl lidského utrpení (sdílení zkušenosti se setkáním se smrtí, křížová cesta spojená s příběhem konce lidského života)	jazycích → Jazyk a jazyková komunikace: Cizí jazyk
	- žák hlouběji chápe průběh velikonoční liturgie a vnímá poselství symboliky předmětů a gest s ní spojených	- velikonoční liturgie jako vyjádření křesťanské naděje ve znamení světla, slova, vody, chleba a vína	OSV – pomáhající a prosociální chování OSV – zdravé a vyrovnané sebepojetí (sdílení zkušenosti se setkáním s utrpením a smrtí)
	- žák schematicky chápe základní rozdíly v učení různých křesťanských církví a je k těmto rozdílům tolerantní	- základní informace o ekumenickém hnutí, o jiných křesťanských církvích v souvislosti události seslání Ducha svatého, který sjednocuje a přináší pokoj	MKV – respektování zvláštností jiných (základní informace o jiných křesťanských církvích a o ekumenickém hnutí)
Porozumění principům křesťanské etiky Porozumění biblickým příběhům	Žák vnímá svět včetně jeho transcendentního rozměru a je připravený v síle křesťanské naděje převzít svůj podíl odpovědnosti na spoluvytváření světa, jehož součástí je také církev.	5.6 Církev – náš společný dům	Společný „dům světa“ → Člověk a jeho svět: Lidé kolem nás Práce s obrazem → Umění a kultura: Výtvarná výchova VMEGS – kořeny a zdroje evropské civilizace (dějiny prvotní církve jako součást evropské tradice)
	- žák umí interpretovat biblický příběh života a učení apoštola Pavla a dát je do souvislosti s dějinami prvotní církve	- dějiny prvotní církve, život a učení apoštola Pavla (Sk 2. – 28. kap.)	MKV – udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi OSV – empatie, respektování, podpora, pomoc EV – náš životní styl (angažovanost v ochraně životního prostředí)
	- žák umí objasnit souvislost uvedeného biblického příběhu se situacemi vzájemné pomoci v dnešním světě a pozitivně oceňuje prosociální jednání	- misie, situace solidarity	
	- žák je připraven zasazovat se v síle křesťanské naděje svým jednáním za lepší svět	- křesťanská naděje při dotváření světa, výzva k angažovanosti jako výraz touhy po lepším světě	Možnost zapojení se do projektu Papežského misijního díla Mariánská poutní místa v regionu
			PROJEKT „Náš společný dům“ třída, škola, obec, region, Evropa jako společný dům, aktivity podporující odpovědnost za společný prostor, plán domu:

			- projekt v rámci předmětu - celoroční projekt s výstupy prezentovanými v prostoru školy - projekt pro celou školu

Hodnocení žáků a autoevaluace školy

Hodnocení žáků

5.1.1 Zásady hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání

Předpokladem úspěšného plnění vytyčených cílů školy v oblasti hodnocení vzdělávacích výsledků žáků je, aby každý žák dostával dostatečný prostor ke **zvládnutí a osvojení učiva**. Aby učivo mohlo v následujících obdobích vzdělávání plnit svoji funkci prostředníka k dosažení očekávaných výstupů RVP ZV, nestačí je s žáky pouze probrat, ale je třeba, aby si žáci základní učivo skutečně dobře osvojili. Kde si to učitelé uvědomují, nalezneme vždy dobře naučené třídy. Dobrému zvládnutí učiva napomáháme v první řadě činnostními způsoby učení, spojenými s hovorem žáků a komunikací mezi žáky a učitelem i žáky mezi sebou. Při probírání nového učiva dbáme na to, abychom ho dobře propojili s učivem předcházejícím, na které nové učivo navazuje. Takové myšlenkové operace (propojení předcházejícího a navazujícího) není většina žáků schopna, zvláště ne v mladším školním věku. Tento fakt je třeba brát stále na zřetel. Provázanost učiva žákům velmi pomáhá při osvojování nového učiva a dosahování očekávaných výstupů. Žáky průběžně informujeme, proč se určité látky učí. Neočekáváme, že žáci sami pochopí, proč se čemu učí. Neznalost cíle, smyslu a tápání žáků nepovažujeme za pozitivní motivační faktory. Usilujeme o to, aby vazba mezi předcházejícím a navazujícím učivem byla analogická. Po upozornění na analogii (obdobnost) přijímají žáci novou látku snadněji a důkladněji. Žáky směřujeme ke „znovuobjevování“ poznatků, k úvahám nad činnostmi obdobnými s těmi, které jim byly předloženy u látky předešlé.

Na tvořivých školách upřednostňujeme **pozitivní hodnocení** žáků, a to nejen při prověřování vědomostí, ale v celém procesu učení. Při výuce žáky co nejvíce chválíme, dbáme na pozitivní ladění hodnotících soudů. Pomáháme žákům předcházet chybám, dodáváme jim důvěru v jejich schopnost předkládané učivo dobře zvládnout a povzbuzujeme je. S žáky jednáme tak, aby neměli strach vyjádřit svůj názor. Pozitivně přijímáme i nesprávné závěry žáků, dáváme jim prostor pro otázky, trpělivě žákům odpovídáme a věnujeme jim individuální pozornost. Pomocí často zařazované činnostní **zpětné vazby** zjišťujeme případné nedostatky žáků hned v zárodku a průběžně je odstraňujeme.

Na chyby upozorňujeme žáky včas, bezprostředně, vstřícně, přátelsky a důsledně. Vyhýbáme se zaujatosti, nahodilosti či opožděnému hodnocení. Dbáme, abychom v žácích nevytvářeli pocit, že si nemohou ve svých úsudcích věřit nebo že jsou horší než jejich spolužáci. Umožňujeme průběžně žákům poznání, že chyba se může vyskytovat v každé lidské činnosti, může mít však pro člověka různé následky podle její závažnosti. Žáky vedeme přes **sebehodnocení** a **samokontrolu** k dovednosti něco provést dokonale – bez chyby – a v přiměřeném čase. S chybou pracujeme tak, aby vyzývala žáka k většímu soustředění na plnění úkolu, k důslednější kontrole své práce, k sebepoznání svých schopností.

Žáky hodnotíme nejprve při činnostech, při kterých máme možnost sledovat, jak pracují. Oceňujeme jejich snahu, pozornost, hodnotíme vyjadřování závěrů, oceňujeme jejich nápady. Každé upozornění na klady určitých žáků, pomáhá odstraňovat drobné nedostatky druhých žáků. Pozitivně laděná

průběžná hodnocení a prožité pocity úspěchu při činnostech motivují žáky k učení, posilují jejich sebedůvěru a vedou je k vnitřnímu uspokojení. Tyto faktory mají pozitivní vliv na rozvoj klíčových kompetencí a na dobré osvojení učiva žáky.

Směřujeme k tomu, aby v době písemných nebo ústních hodnocení žáků, zvládalo co nejvíce žáků učivo zcela bezpečně. Ústní hodnocení, klasifikace i písemná hodnocení mají v 1. období základního vzdělávání funkci především **výchovnou a motivační**.

Úkolem učitele v 1. období vzdělávání je udržet, popřípadě vzbudit zájem žáků o učení, umožnit všem žákům osvojit si základní učivo potřebné pro další vzdělávání a pomoci všem žákům zformovat základy pro utváření a rozvoj klíčových kompetencí. Z hlediska dalšího zdravého vývoje žáků je důležité umět je dovést k takovému zvládnutí učiva, aby co nejvíce z nich mohlo být v těchto ročnících hodnoceno známkou výborně nebo chvalitebně. Hodnocení **známkou** můžeme v tomto období doplňovat povzbuzujícím pozitivním **písemným hodnocením**.

Poznámka: Zkušenost učitelů s velmi dobrými výchovnými a vzdělávacími výsledky nám ukázala, že samotné písemné hodnocení v 1.období je pro žáky často málo podnětné. To, co je pro ně povzbudivé a motivující, je jasně vyjádřená pochvala k určité činnosti nebo odpovědi, hvězdička, razítko, obrázek a bezesporu jednička. Pozitivní efekt hodnocení známkou „1“ zvyšujeme tak, že ji doplníme krátkou, třeba i jednoslovně vyjádřenou pochvalou.

Žáci jsou o způsobech a kriteriích hodnocení informováni a uvědomují si, čemu se učí a proč, vědí přitom, jaké činnosti zvládli, vědí co umí, co se po nich požaduje, z čeho mohou být zkoušeni. Velmi často proto také ústní nebo písemné zkoušení sami vyžadují. Prověřování vědomostí pro ně není stresovou situací nebo dokonce trestem, ale možností ukázat, co se naučili, možností využít svých poznatků při řešení předložených úloh, otázek a úkolů, možností jak získat dobré hodnocení, pěknou známku. Dobrý výsledek posiluje jejich sebedůvěru a motivuje je pro další činnosti a poznávání.

Poznámka: Pozitivní výsledky třídy při prověřování učiva posilují i sebevědomí učitele, vedou k zamyšlení nad způsoby práce, kterými byly dobré výsledky dosaženy. Naplňují vnitřním uspokojením. Pocit uspokojení a radosti dodává chuť do další práce, přenáší se na žáky i na jejich rodiče. Učitelé se stávají uznávanými profesionály ve svém oboru, jejich práce je ceněna rodiči žáků, často i kolegy. Hodnocením práce svých žáků hodnotíme i svoji schopnost něčemu dobře naučit a výchovně na žáky působit.

Kritéria pro hodnocení žáků stanovuje zvláštní předpis školy „Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků“, který je součástí organizačního řádu školy.

5.1.2 Zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků

- V jednotlivých učebních oblastech předem stanovíme a žákům sdělíme základní učební požadavky. Jasně formulujeme, jaké dovednosti si žáci mají osvojit, čemu se mají naučit. Žáky upozorňujeme, jaké činnosti nebo pokusy budou provádět, o čem budeme hovořit.
- Žákům předkládáme reálné a dosažitelné cíle, a tak vedeme žáky k bezchybnosti a poctivosti.
- Žákům důvěřujeme a sebehodnocení nepovažujeme za příležitost k podvádění. Díky zpětné vazbě mají učitelé i žáci přehled o tom, co a jak již zvládli. Takto vedení žáci nemají potřebu podvádět – podvádění pro ně ztrácí smysl, jelikož nevede ani k prožití pocitu úspěchu ani k cíli, kterým je dosahování co nejlepších výsledků.
- Žáky vedeme k tomu, aby si do svých učebních materiálů zaznamenávali to, co už dobře ovládají (například „hvězdičkou“). Na základě takto provedeného sebehodnocení žáků mohou učitelé následně přistupovat k individuálnímu řešení jejich problémů a nejasností.
- Používáme činností přístupy a metody učení, které umožňují žákům odhalovat chyby, hned je opravovat a brát si z nich poučení. Žákům tak průběžně umožňujeme uvědomění, co z probíraného učiva již ovládají.
- Žákům umožňujeme vyjadřovat své myšlenky, názory a prezentovat své vědomosti. Nejdříve dáváme příležitost projevit se žákům, kteří se v daném učivu orientují jako první. Na jejich příkladě si ostatní žáci nejlépe uvědomí vlastní stupeň poznání.
- Používáme učební materiály, ve kterých je sebehodnocení žáků zapracované.
- K sebehodnocení písemných cvičení přistupujeme teprve tehdy, až je žák schopen uvědomit si, že probírané učivo ovládá.
- Předkládáme žákům ukázky správně vypracovaných úkolů různé obtížnosti a upřesňujeme, co požadujeme na výborné ohodnocení a co je hodnoceno již jako chvalitebně. Žáci potřebují vědět, jakou náročnost úkolů mají k určitým ohodnocením zvládat. Stejně stanovíme ukazatele při hodnocení písemném bez klasifikačních stupňů. Žák potom ví, k čemu ve svém snažení směřuje a je mu tak dána možnost sebehodnocení.
- Dodržujeme zásady a pravidla pozitivního hodnocení (viz bod 1.).

5.1.3 Pravidla prověřování vědomostí formou prověrek a zkoušení

Před zadáním jakékoli prověrky nebo testu zvažujeme, zda:

- má hodnotit naučení určitým poznatkům,
- má diagnostikovat učební problémy.

U otázek, úloh, testů, diktátů aj., uváděných v učebnicích, předem posuzujeme jejich vhodnost pro žáky určité třídy. Při vymýšlení otázek nebo při úpravě jejich znění je vhodné, aby je překontroloval ještě jiný učitel, a to kvůli porozumění formulaci otázek žákem i kvůli posouzení

jejich jednoznačnosti. Dbáme na to, aby znění úkolů a otázek bylo jasné, aby při zjišťování vzdělávacích výsledků nedocházelo k záměně nepochopení zadání za neznalost.

Při prověřování vědomostí:

- prověřujeme a hodnotíme to, o čem víme, že jsme žáky učili a naučili;
- dbáme, aby příklady, diktované věty nebo testy určené k hodnocení žáků obsahovaly jen to, co bylo s žáky dostatečně procvičeno;
- dbáme, aby zadání úloh bylo věku žáků přiměřené tj. formulované tak, aby mu žáci určitého věku mohli dobře porozumět, aby o úkolu měli již nějaké povědomí, aby se již s podobným úkolem někdy setkali;
- ústní zkoušení vedeme tak, abychom při něm zjišťovali, co žák umí, ne to, co ještě neumí;
- písemnou práci na závěr určitého celku nezačínáme předčasně, ale až když žáci svými projevy prokazují, že jsou na písemnou práci vybaveni vědomostmi;
- při prověřování učiva probíraného před delší dobou ho s žáky nejprve nějakou formou zopakujeme, a to alespoň krátce a v několika po sobě jdoucích hodinách;
- při celkovém hodnocení žáka bereme v úvahu a hodnotíme i pokrok, jaký žák za určité období udělal a jaká byla jeho snaha k odstranění nedostatků;
- všechna hodnocení vyjadřujeme jako objektivní informaci povzbudivého charakteru.

Každý žák je vybaven více či méně odlišnými individuálními předpoklady pro učení, jako jsou nadání, úsudek a píle. Za pomoci činnostních přístupů, diferenciací a v neposlední řadě pozitivního hodnocení se snažíme v 1. období vzdělávání dosáhnout toho, aby všichni žáci zvládali základní učivo výborně. Při klasifikačním způsobu hodnocení je pak mezi žáky určitý rozdíl hlavně ve známce výborně. Někteří žáci při činnostech a samostatném plnění úkolů prokazují mnoho schopností např. aplikovat, objevovat, provádět analýzu aj., některým naopak trvá déle, než dojdou k zvládnutí učiva na výbornou a nemají zatím možnost se příliš v dalších schopnostech projevit. Obě skupiny žáků je třeba hodnotit známkou výborně. V takových případech je nejlepším osvědčeným způsobem **kombinovat známku výborně s pozitivním slovním hodnocením**, které krátce a jasně vyjádří projevené schopnosti nadaného žáka. Znamky výborně se tím od sebe odliší.

Vlastní hodnocení školy (autoevaluace)

Vlastní hodnocení školy slouží k systematickému posuzování činnosti školy plánované ve školním vzdělávacím programu. Výsledky autoevaluace slouží jako zpětná vazba ke korekci vlastní činnosti a jako východisko pro další práci školy. Hodnocení provádí účastníci vzdělávacího procesu, vedení školy, učitelé, žáci.

Zaměření autoevaluace	Podmínky ke vzdělávání	Spolupráce s rodiči, školskou radou a MÚ	Výsledky vzdělávání žáků	Personální oblast	Školní klima
Cíle	V souladu s RVP a ŠVP vycházet ze stávajících podmínek školy, zdokonalovat materiálně technické i hygienické podmínky ke vzdělávání	Prohlubovat spolupráci s rodiči, se sdružením rodičů, školskou radou, městským úřadem, zájmovými složkami v obci a spádovou školou ZŠ Kravaře	V souladu s individuálními schopnostmi žáků dosahovat co nejvyšších výsledků. Umožnit všem dětem se realizovat se při školní práci, zažít pocit úspěšnosti a potřeby a minimalizovat výchovné problémy	Rozvíjet odbornost vedoucích pracovníků školy i ostatních pedagogických pracovníků – výuka cizích jazyků, informatika, speciální pedagogika, koordinace a tvorba ŠVP a odbornost jednotlivých vyučovacích předmětů	Podporovat komunikaci napříč ročníky, spokojenost žáků ve škole, spokojenost zaměstnanců

Zaměření autoevaluace	Podmínky ke vzdělávání	Spolupráce s rodiči, školskou radou a MÚ	Výsledky vzdělávání žáků	Personální oblast	Školní klima
Kriteria	Zajišťování kvalifikovaného personálního obsazení pedagogických i provozních zaměstnanců, získávání dostatku finančních prostředků na provoz ZŠ ze strany KÚ a MÚ, zajistit dostatečný celkový počet žáků školy	Míra zapojení rodičů na akcích pořádaných školou a sdružením rodičů. Udržení úspěšnosti při přijímacích řízeních na dalších typech škol	Zlepšování vzdělávacích výsledků žáků, jejich účast na soutěžích, individuální přístup při práci se žáky, vedení vyučovacího procesu v souladu se ŠVP, využívání služeb poradenských zařízení	Účast na akcích DVPP a SIPVZ – vyhledávání a využívání získaných poznatků ve výuce	Míra spokojenosti žáků, rodičů, zaměstnanců

Zaměření autoevaluace	Podmínky ke vzdělávání	Spolupráce s rodiči, školskou radou a MÚ	Výsledky vzdělávání žáků	Personální oblast	Školní klima
Nástroje	Pozorování, rozbor dokumentace, pohovory s učiteli, vychovatelkou, školní družinou, rodiči, zástupci MÚ, zástupci sdružení rodičů, školské rady atd., dotazníky pro žáky, rodiče, učitele, srovnávací testy KALIBRO, CERMAT, hospitace	Rozhovory, rozbor dokumentace, dotazník, veřejná vystoupení žáků, akce pořádané školou a sdružením rodičů	Analýza žákovských prací, rozbor hodnocení žáků, klasifikační porady a metodické diskuze, aplikace nových poznatků získaných DVPP	Práce s odbornou literaturou, sebevzdělávání pedagogů a DVPP, SIPVZ	Pozorování, dotazník pro rodiče, dotazník pro žáky, rozhovor

Zaměření autoevaluace	Podmínky ke vzdělávání	Spolupráce s rodiči, školskou radou a MÚ	Výsledky vzdělávání žáků	Personální oblast	Školní klima
Časový harmonogram	Průběžně	Spolupráce s rodiči, 4x schůzky s rodiči a konzultační dny, min. 2x ročně schůzky se školskou radou, setkání s učitelkami MŠ a rodiči budoucích žáků 1. ročníku min.1x za 3 roky dotazníky pro žáky, rodiče, zaměstnance, (image, kultura, klima, SWOT analýza školy apod.)	Průběžně s využitím čtvrtletních hodnocení výchovně vzdělávacích výsledků žáků na pedagogických radách	Průběžně s přehledem vzdělávacích akcí ve výroční zprávě	Průběžně, pozorování, rozhovor, dotazník zaměřený na klima školy pro žáky, rodiče i zaměstnance

Zkratky

Čj – Český jazyk

Aj – Anglický jazyk

M – Matematika

I – Informatika

Prv – Prvouka

Př – Přírodověda

Vl – Vlastivěda

Hv – Hudební výchova

Vv – Výtvarná výchova

Pv – Pracovní výchova

Tv – Tělesná výchova

OSV – Osobnostní a sociální výchova

VDO – Výchova demokratického občana

VME – Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

MKV – Multikulturní výchova

EV – Environmentální výchova

MV – Mediální výchova

Obsah

Identifikační údaje	3
Charakteristika školy	5
Charakteristika školního vzdělávacího programu	7
Začlenění průřezových témat	18
Učební plán	31
Učební osnovy	34
Obsah učiva a vyučovacích předmětů v jednotlivých ročnících:	
• Jazyk a jazyková komunikace – český jazyk	41
– anglický jazyk	58
• Matematika a její aplikace – matematika	64
• Informační a komunikační technologie – informatika.....	81
• Člověk a jeho svět – prvouka	87
– přírodověda.....	98
– vlastivěda.....	108
• Umění a kultura – hudební výchova.....	117
– výtvarná výchova.....	130
• Člověk a zdraví – tělesná výchova	139
• Člověk a svět práce – pracovní výchova	165
• Nepovinný předmět – náboženství	175
Hodnocení žáků a autoevaluace školy	195